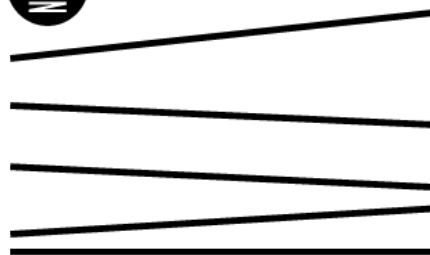

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Udg. af et Selskab [i.e.: Georg Joh. Bernhard Carstensen]

Titel | Title:

Tusinde og Een Nat : Arabiske Fortællinger.

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 7,1

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : faaes i Commission hos C.A. Reitzel, 1832-1836

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Tohundrede og to og halvfemsindstyvende Aar.

Den følgende Aar begyndte Sultaninde Scheherasade, efterat hun var bleven vækket af sin Søster Dinarasade, sin Fortælling paa følgende Maade:

Historien om den opbaagnede Sober.

Under Chalifen Harun Arreschyds Regjering boede i Bagdad en meget riig Kjøbmand, hvis Kone allerede var gammel. De havde en eneste Søn, ved Navn Abu Hassan, som omtrent var tredive Aar gammel, og opdragen i den strængeste Indgetogenhed.

Kjøbmanden døde, og Abu Hassan tog, som eneste Arving, de store Rigdomme i Besiddelse, som hans Fader i sin Levetid ved stor Sparksomhed og ved Driftighed i Handelen havde opdyrget sig. Sønnen, som i sine Anskuelser og Tilbøieligheder var ganske forskiellig fra sin Fader, handlede ogsaa ganske anderledes end denne. Da denne nemlig i hans Ungdom blot havde givet ham saamange Penge, som netop kunde være tilstrækkelige til hans Livsophold, og han derfor stedse havde misundt de unge Mennesker af hans Jævnaldrende, hvem det ikke manglede derpaa, og som ikke nægtede sig nogen af de Fornøielser, hvortil Ungdommen saa let hengiver sig, saa besluttede han, paa sin Side ogsaa at udmærke sig ved Bekostninger, som passede til den Formue, han nylig havde arvet. Til den Ende deelte han sin Formue i to Parter; den ene anvendte han til at kjøbe Landgodser og Huse i Byen, der indbragte ham Saameget, at han me-

get beqvemt havde kunnet leve deraf; dog gjorde han sig selv det Løfte, aldrig at røre disse Indkomster, men hvergang at lægge de af Eiendommene indkomne Summer op. Den anden Halvdeel, som bestod af en betydelig Sum rede Penge, bestemte han til Igjenbringelse af al den Tid, som han under den strænge Tvang, hvori hans Fader lige til sin Død havde holdt ham, troede at have mistet; men tillige gjorde han sig det til en ubrødelig Lov, ikke at give det Mindste ud over denne Sum, medens dette udsvævende Liv varede, som han havde foresat sig at føre.

Ifølge denne Plan forsamlede han inden faa Dage en Kreds af unge Folk, der vare af lige Alder og Stand med ham, omkring sig, og tænkte fra nu af blot paa at fordrive disse Tiden paa en behagelig Maade. Til den Ende lod han sig ikke nøie med at beværte dem godt Dag og Nat, og at give dem de mest glimrende Gjæstebud, hvor de kosteligste Spiser og de udsøgteste Vine i Mængde bleve fremsatte, men han søiede endnu dertil musikalske Underholdninger, idet han indbød de bedste Sangere og Sangerinder. Det unge Selskab stemte undertiden, med Glasset i Haanden, med i Musiken, og alle tilsammen syntes, i Forening med de dem ledsagende musikalske Instrumenter, at danne en harmonisk Genklang. Disse Gjæstebud endte sig da sædvanligt med Baller, hvortil de bedste Dandsere og Danserinder i Bagdad bleve indbudne. Alle disse Forlystelser, som daglig bleve fornyede ved andre, styrkede Abu Hassan i saa uhyre Udgifter, at han ikke kunde fortsætte saa store Bekostninger over et Aar. Den betydelige Sum, som han havde bestemt til dette ødsle Liv, gik tilligemed Aaret paa eengang til Ende. Saa snart han ikke mere holdt aabent Taffel, forsvandt og saa hans hidtilværende gode Venner, og han kunde intetsteds mere finde dem, hvorhen han endog maatte gaae. Virkelig flyede de for ham, hvor de blot saae ham, og naar han tilfældigviis mødte een og vilde tale med ham, saa undskyldte denne sig stedse med alle slags Udflugter.

Abu Hassan følte den sølsomme Opførsel af sine Venner, der, efter saamange Venskabstttringer og Forsikkringer, som de havde givet ham, nu forlode ham paa en saa uværdig og utaknemmelig Maade, langt dybere end Tabet af alle Pengene, som han saa uhenigtsmæssigt havde forødt med

dem. Sorgmodig, eftertænkende, med nedbøiet Hoved og et Ansigt, som forraadte dyb Kummer, traadte han ind i sin Moders Bærelse, og satte sig temmelig langt fra hende ved Enden af Sophaen.

„Hvad feiler Dig da, min Søn?“ spurgte hans Moder ham, da hun saa ham i denne Tilstand. „Hvorfor er Du saa forandret, saa nedslaaet, saa aldeles ikke Dig selv liig? Hvis Du havde mistet Alt, hvad Du eiede i Verden, saa kunde Du næsten ikke see anderledes ud. Jeg har faaet Kundskab om den græsselige Dødselighed, hvortil Du har hengivet Dig, og siden Du har hengivet Dig ganske dertil, maa Du vel ikke have saamange Penge tilovers. Du var igragt jo Herre over Din Formue, og hvis jeg aldrig har talt imod Din uordentlige Levemaade, saa skete det blot, fordi jeg vidste, med hvilken viis Forsigtighed Du har opbevaret Dig Halvdelen af Din Rigdom. Med alt dette indseer jeg ikke, hvad der kan have nedsænket Dig i en saa dyb Tungtsindighed.“

Abu Hassan udbrod ved disse Ord i Taarer, og midt under Taarer og Gulken udbrod han: „Min Moder, endelig har jeg ved en meget smertelig Erfaring lært at indsee, hvor utaalelig Armod er. Ja, jeg føler levende, at, ligesom Solens Nedgang undrager os dette Himmelleghemes Glæde, saaledes berøver ogsaa Armoden os enhver Glæde. Den gjør, at man ganske forglemmer alle de Lovtaler og alt det Gode, som man før vort Fald siger os; den bringer os saavidt, at vi ikke mere kunne gaae ud, uden Frygt for at blive bemærkede, og at vi om Natten maa udgyde blodige Taarer; med eet Ord, hvo som er fattig, bliver selv af sine Venner og Beslægtede kun betragtet som en Fremmed. Du veed, min Moder,“ vedblev han, „hvorledes jeg i Aar og Dag har handlet imod mine Venner. Jeg har stedse værter dem saa godt, at jeg derved næsten har udtømt mine Midler, og nu, da jeg ikke mere kan vedblive dermed, maa jeg see, at de alle have forladt mig. Jeg taler her blot om de Penge, som jeg havde lagt mig tilside til det Brug, som jeg har gjort af dem; thi hvad de øvrige angaaer, som jeg har udsat, saa takker jeg Gud for, at han har indgivet mig den Tanke at lægge dem op, under den Betingelse og det Løfte, aldrig at angribe dem, for at anvende dem til

en saa taabelig Odselhed. Jeg vil holde dette Løfte, og jeg veed allerede, hvilken god Anvendelse jeg vil gjøre af det, som lykkeligviis er blevet mig tilovers. Men i Forveien vil jeg endnu gjøre et Forsøg paa, hvorvidt vel mine Venner, saafremt de iøvrigt fortjene dette Navn, ville drive deres Utafnemmelighed. Jeg vil besøge dem efter hverandre, og naar jeg har forestillet dem Alt, hvad jeg har gjort for dem, vil jeg bede dem, indbyrdes at sammenskyde en Sum Penge for mig, hvorved jeg nogenledes kunde hjælpe mig ud af den uhyggelige Tilstand, hvori jeg af Kjærlighed til dem har styrtet mig. Smidlertid vil jeg, som sagt, blot gjøre dette Skridt, for at see, om jeg hos dem kan finde noget Spor af Tagnemmelighed."

"Min Søn," svarede Abu Hassans Moder, "jeg vil ikke overtale Dig til at afstaae fra at udføre Dit Forehavende, men jeg kan i Forveien sige Dig, at Du vil skuffe Dig i Din Forventning. Tro mig, hvad Du endog vil gjøre, Du behøver ikke først denne Prøve; Du vil intetsteds finde nogen Understøttelse, uden i det, som Du selv har lagt Dig op. Jeg seer vel, at Du endnu ikke kjender disse Venner, som man blandt Folk af Din Stand sædvanligt kalder dem, men Du vil nok lære at kjende dem. Gud give, at det maa skee paa den Maade, som jeg ønsker det, nemlig; til Dit Bedste." — "Min Moder," svarede Abu Hassan, "jeg er overtydet om Sandheden af det, som Du siger mig, men jeg vil være saa meget mere vis paa denne Sag, som angaaer mig saa nær, naar jeg personligt har overtydet mig om deres Nederdrægtighed og Følesløshed."

Abu Hassan gik nu strax bort, og iagttog Tiden saa vel, at han traf alle sine Venner hjemme. Han forestillede dem den store Nød, hvori han befandt sig, og bad dem, til en kraftig Understøttelse at aabne ham deres Børs. Han forpligtede sig endog for enhver af dem til, igjen at tilbagebetale de Pengesummer, som de vilde laane ham, saasnart hans Omstændigheder blot forbedrede sig, uden dog at omtale, at han fornemmelig for deres Skyld var saaledes i Knibe, for destomere at anspore dem til Udelmodighed. Heller ikke forglemt han at lokke dem med det glade Haab, at han vel engang igjen kunde begynde den glade Emausen med dem, som de tidligere havde nydt hos ham.

Ingen af hans Taffelvenner lode sig røre af de levende Skildringer, hvorved den ulykkelige Abu Hassan søgte at bevæge dem. Han havde endog den Krænkelſe at maatte høre, at Flere af dem erklærede ham reent ud, at de ſlet ikke kjendte ham, og paa ingen Maade kunde erindre, nogenſinde at have ſeet ham. Med et Hjerte fuldt af Uvillie og Bedrøvelſe vendte han hjem. „Ak min Moder!“ raabte han, idet han traadte ind i hendes Værelſe: „Du har fuldkommen havt Ret; ſtedetfor at ſinde Venner, har jeg blot fundet Troloſe, Utafnemmelige og Skurker! Det er nu forbi, jeg ophæver al Dmgang med dem, og lover Dig, aldrig at ſee dem igjen.“

Abu Hassan blev faſt ved ſin Beſlutning. Han tog i dette Tiemeed de meſt henſigtsmæſſige Forholdsregler, for at undgaae alle Leiligheder, hvor han kunde blive det utro; og for aldrig mere at komme i dette Tilfælde, gjorde han den ſed, at han aldrig mere i ſit Liv vilde beværte Nogen fra Bagdad hos ſig. Derpaa tog han den Pengekæſſe, hvori han havde nedlagt ſine Indkomſter, frem af dens Gjemmeſted, og ſtillede den paa dens Plads, ſom nylig var bleven tom. Han beſluttede, til ſine daglige Udgifter ſtedſe blot at tage en beſtemt Sum ud, ſom var tilſtrækkelig for at kunne beværte een eneſte Perſon hos ſig til Aften. Dog ſvoer han, at denne Perſon ikke maatte være fra Bagdad, men ſkulde være en Fremmed, ſom førſt var ankommen den ſamme Dag, og at han allerede den følgende Morgen igjen vilde lade ham gaae, eſterat han havde givet et eneſte ham Aftensmaaltid.

Iſølge denne Plan beſørgede Hassan hver Morgen det til dette Maaltid nødvendige Spiſeforraad. Hver Aften gik han ud og ſatte ſig ved Enden af Broen i Bagdad, og naar han ſik Die paa en Fremmed, af hvad Stand og Herkomſt han endog maatte være, ſaa tiltalte han ham høflig, og indbød ham derpaa til at modtage et Aftensmaaltid og Natteherberge den førſte Nat under ſit Dphold her, hos ham, og eſterat han havde underrettet ham om, hvad han ved ſin Gæſtevenlighed havde gjort ſig til Lov og Betingelſe, førte han ham hjem til ſin Bolig.

Det Maaltid, hvormed Abu Hassan beværte ſin Gæſt, var ikke prægtigt, dog kunde man være meget vel

tilfreds dermed. Især manglede det derved ikke paa god Viin. Maaltidet varede forresten til langt ud paa Natten og istedetfor at underholde sin Gæst, som man ellers pleier at gjøre, og Stats-, Familie- om Handels-Anliggender, søgte han derimod blot at tale om ligegyldige, behagelige og morende Ting. Overhovedet var han af Naturen spøgefuld, underholdende og af godt Lune, og, hvorom Talen endog var, saa forstod han dog stedse at give sin Samtale en Vending, som formaade at opmuntre endog den Sorgmodigste.

Naar Abu Hassan om Morgenens lod sin Gæst gaae, sagde han til denne; „Hvorhen Du endog gaaer, saa bevare Gud Dig stedse for enhver Ubehagelighed. Da jeg igaar Aftes indbød Dig i mit Huus paa et Maaltid, fortalte jeg Dig tillige ogsaa, hvilken Regel jeg har gjort mig derved; Du vil derfor ikke tage det ilde op, naar jeg siger Dig, at vi aldrig mere ville drikke med hinanden, ja at vi endog aldrig mere ville see hinanden, hverken hos mig, eller andensteds. Jeg har mine gode Grunde for at handle saaledes. Gud være med Dig!“

Abu Hassan var meget punktlig i at følge denne Regel. De Fremmede, som han eengang havde modtaget hos sig, lagde han ikke videre Mærke til, og talede heller ikke mere med dem. Naar han mødte dem paa Gaderne eller offentlige Pladser, saa lod han, som om han ikke saa dem, og dreiede sig vel endog bort, for at undgaae, at de skulde tiltale ham. Med eet Ord, han afbrød al Fællesskab med dem.

Han havde længe fortsat denne Levemaade, da en Dag kort før Solens Nedgang, just da han igjen stod paa sin sædvanlige Plads ved Enden af Broen, Chalifen Harun Arreschyd kom gaaende, men saaledes forklædt, at han ikke var til at kjende.

Endskjøndt denne Hersker havde meget troe Tjenere og samvittighedsfulde Retspleiere, saa vilde han dog underrette sig personligt om Alt, og gjennemstreifede meget ofte, som vi allerede have seet, Staden Bagdad i alle slags Forklædninger. Endog Byens nærmeste Omegn lod han ikke være upaaagtet, og han pleiede til den Ende den første Dag i hver Maaned at gaae ud paa Landeveiene, som fra forskjel-

lige Sider førte til Bagdad. Denne Dag, det var just den første i Maaneden, lod han sig see forklædt som en Kjøbmand fra Mussul, der netop var steget i Land ved den anden Side af Broen, og som fulgtes af en stor og stærk Slave.

Tohundrede og tre og halvfemsindstyvende Nat.

Da Chalifen, uagtet sin Forklædning, havde et meget alvorligt og ærværdigt Udseende, saa stod Abu Hassan, som holdt ham for en Kjøbmand fra Mussul, op fra sin Plads, hilste ham venligt, kysede hans Haand, og sagde derpaa til ham: „Herre, jeg ønsker Eder til Lykke til Eders Ankomst, og beder Eder at vise mig den Væge at spise hos mig til Aften, og at tilbringe denne Nat hos mig, for at udhvile Eder noget efter Reisens Besværligheder.“ Og for endnu mere at bevæge ham dertil, at han ikke skulde afflaae ham denne Føielighed, fortalte han ham med saa Ord, hvorledes han havde gjort sig til en Vane, hver Dag for een Nat at modtage og beværte den første Fremmede, som viste sig for ham. Chalifen fandt i Abu Hassans sælsomme Smag saameget Bysynderligt, at han blev nysgjerrig efter at lære ham nærmere at kjende. Uden imidlertid at træde ud af den antagne Kjøbmandsrolle, sagde han til ham, at han troede ikke bedre at kunne besvare en saa stor Artighed, som han ved sin Ankomst til Bagdad slet ikke havde ventet, end naar han modtog det høflige Tilbud, og han maatte derfor blot vise ham Veien, saa vilde han strax følge ham.

Abu Hassan, som ikke vidste, at den Gæst, som Tilfældet havde bragt ham, stod saa uendelig høit over ham, behandlede Chalifen ganske som een af sine Ligemænd. Han førte ham til sit Huus, og lod ham træde ind i et meget reenligt udsmykket Bærelse, hvor han lod ham tage Plads paa den øverste Ende af Sophaen. Aftensmaaltidet var allerede færdigt og Bordet dækket. Abu Hassans Moder, som forstod sig meget godt paa at koge, havde sat tre Fæde paa Bordet, nemlig i Midten eet med en god Kapun, omgivet af fire fede Høns, derpaa tilvenstre og tilhøire endnu to Fæde, der skulde tjene som Forrettet, nemlig eet med en

feed Gaas, og et andet med unge Duer i en Krybberisuppe. Mere var der denne Gang ikke, men Kjødet var meget godt, og af en kostelig Smag."

Abu Hassan satte sig ved Bordet ligeoverfor sin Gæst, og han og Chalifen begyndte at lade det smage sig, idet Enhver tog for sig efter Behag, uden at tale et Ord, og selv uden at drikke, efter Landets Skik. Da de havde afspist, rakte Chalifens Slave dem Vand til at vaske sig i, og imidlertid tog Abu Hassans Moder af Bordet og frem satte Desertten, som bestod af forskellige Slags Frugter, som Vårstiden førte med sig, nemlig af Viindrue, Ferskener, Æbler, Pærer og flere Slags bagt Mandeldeig. Ved Maltens Frembrud bleve Vordlys antændte, hvorpaa Abu Hassan lod sætte nogle Glasfer Wiin samt Skaaler hos sig, og gav sin Moder et Bink, at hun skulde give Chalifens Slave Noget at spise.

Da den foregionne Kjøbmand fra Musful, Chalifen nemlig, og Abu Hassan igjen havde sat sig tilbords, tog Abu Hassan, førend han endnu havde berørt Frugterne, en Skaal, skjænkede sig først selv deri, og sagde derpaa, i det han holdt Skaalen i Haanden, til Chalifen, som efter hans Mening blot var en Kjøbmand fra Musful: „Herre, I veed ligesaavel som jeg, at Hønen aldrig drikker, uden at kalde paa sine Kyllinger, for at de skulde drikke med hende; jeg indbyder Eder derfor ligeledes til at følge mit Exempel. Jeg veed vel ikke, hvorledes I tænker desangaaende; dog hvad mig angaaer, synes mig, at en Mand, som hader Winen og vil spille den Bise, sikkert ikke er det. Vi ville overlade disse Folk med deres mørke og fortrydelige Lune til sig selv, og hellere opsoge Glæden; den er allene at finde i Skaalen, og Skaalen meddeler den til alle dem, der drikke den ud!"

Medens Abu Hassan drak, sagde Chalifen, i det han greb den Skaal, som stod foran ham: „Det behager mig, og det kalder jeg mig en vakker Mand. Jeg holder meget af dette muntre Lune hos Eder, og venter ved denne Munterhed, at I ligeledes skjænker i for mig."

Abu Hassan havde neppe drukket, førend han ogsaa allerede skjænkede den Skaal, som Chalifen rakte hen for ham, fuld, og sagde til ham: „Herre, smag kun, I vil finde den ret god!"

Tohundrede og to og halvfemsiendstyvende Nat.

Den følgende Nat begyndte Sultaninde Scheherasade, efterat hun var bleven vækket af sin Søster Dinarasade, sin Fortælling paa følgende Maade:

Historien om den opbaagnede Sober.

Under Chalifen Harun Arreschyds Regjering boede i Bagdad en meget riig Kjøbmand, hvis Kone allerede var gammel. De havde en eneste Søn, ved Navn Abu Hassan, som omtrent var tredive Aar gammel, og opdragen i den strengeste Indgetogenhed.

Kjøbmanden døde, og Abu Hassan tog, som eneste Arving, de store Rigdomme i Besiddelse, som hans Fader i sin Levetid ved stor Sparsomhed og ved Driftighed i Handelen havde opdyndet sig. Sønnen, som i sine Anskuelser og Tilbøieligheder var ganske forskjellig fra sin Fader, handlede ogsaa ganske anderledes end denne. Da denne nemlig i hans Ungdom blot havde givet ham saamange Penge, som netop kunde være tilstrækkelige til hans Livsophold, og han derfor stedse havde misundt de unge Mennesker af hans Jævnaldrende, hvem det ikke manglede derpaa, og som ikke nægtede sig nogen af de Fornøielser, hvortil Ungdommen saa let hengiver sig, saa besluttede han, paa sin Side ogsaa at udmærke sig ved Beføstninger, som passede til den Formue, han nylig havde arvet. Til den Ende delte han sin Formue i to Parter; den ene anvendte han til at kjøbe Landgodser og Huse i Byen, der indbragte ham Saameget, at han me-

get beqvemt havde kunnet leve deraf; dog gjorde han sig selv det Løfte, aldrig at røre disse Indkomster, men hvergang at lægge de af Eiendommene indkomne Summer op. Den anden Halvdeel, som bestod af en betydelig Sum rede Penge, bestemte han til Tjjenbringelse af al den Tid, som han under den strænge Tvang, hvori hans Fader lige til sin Død havde holdt ham, troede at have mistet; men tillige gjorde han sig det til en ubrødelig Lov, ikke at give det Mindste ud over denne Sum, medens dette udsvævende Liv varede, som han havde foresat sig at føre.

Ifølge denne Plan forsamlede han inden faa Dage en Kreds af unge Folk, der vare af lige Alder og Stand med ham, omkring sig, og tænkte fra nu af blot paa at fordrive disse Tiden paa en behagelig Maade. Til den Ende lod han sig ikke nøie med at beværte dem godt Dag og Nat, og at give dem de mest glimrende Gjæstebud, hvor de kosteligste Spiser og de udsøgteste Vine i Mængde bleve fremsatte, men han føiede endnu dertil musikalske Underholdninger, idet han indbød de bedste Sangere og Sangerinder. Det unge Selskab stemte undertiden, med Glasset i Haanden, med i Musiken, og alle tilsammen syntes, i Forening med de dem ledsagende musikalske Instrumenter, at danne en harmonisk Genklang. Disse Gjæstebud endte sig da sædvanligt med Baller, hvortil de bedste Dandsere og Danserinder i Bagdad bleve indbudne. Alle disse Forlystelser, som daglig bleve fornyede ved andre, styrtede Abu Hassan i saa uhyre Udgifter, at han ikke kunde fortsætte saa store Bekostninger over et Aar. Den betydelige Sum, som han havde bestemt til dette ødsle Liv, gik tilligemed Aaret paa eengang til Ende. Saasnart han ikke mere holdt aabent Taffel, forsvandt og saa hans hidtilværende gode Venner, og han kunde intetsteds mere finde dem, hvorhen han endog maatte gaae. Virkelig flyede de for ham, hvor de blot saae ham, og naar han tilfældigviis mødte een og vilde tale med ham, saa undskyldte denne sig stedse med alle slags Udflugter.

Abu Hassan følte den sølsomme Opførsel af sine Venner, der, efter saamange Venskabstttringer og Forsikringer, som de havde givet ham, nu forlode ham paa en saa uværdig og utaknemmelig Maade, langt dybere end Tabet af alle Pengene, som han saa uhenigtsmæssigt havde forodt med

dem. Sorgmodig, eftertænkende, med nedbøiet Hoved og et Ansigt, som forraadte dyb Kummer, traadte han ind i sin Moders Værelse, og satte sig temmelig langt fra hende ved Enden af Sophaen.

„Hvad feiler Dig da, min Son?“ spurgte hans Moder ham, da hun saa ham i denne Tilstand. „Hvorfor er Du saa forandret, saa nedslaaet, saa aldeles ikke Dig selv liig? Hvis Du havde mistet Alt, hvad Du eiede i Verden, saa kunde Du næsten ikke see anderledes ud. Jeg har faaet Kundskab om den græsselige Odselhed, hvortil Du har hengivet Dig, og siden Du har hengivet Dig ganske dertil, maa Du vel ikke have saamange Penge tilovers. Du var iøvrigt jo Herre over Din Formue, og hvis jeg aldrig har talt imod Din uordentlige Levemaade, saa ffete det blot, fordi jeg vidste, med hvilken viis Forsigtighed Du har opbevaret Dig Halvdelen af Din Rigdom. Med alt dette indseer jeg ikke, hvad der kan have nedsænket Dig i en saa dyb Tungfindighed.“

Abu Hassan udbrod ved disse Ord i Taarer, og midt under Taarer og Hulken udbrod han: „Min Moder, endelig har jeg ved en meget smertelig Erfaring lært at indsee, hvor utaalelig Armod er. Ja, jeg føler levende, at, ligesom Solens Nedgang undrager os dette Himmellegemes Glæde, saaledes berøver ogsaa Armoden os enhver Glæde. Den gjør, at man ganske forglemmer alle de Lovtaler og alt det Gode, som man før vort Fald siger os; den bringer os saavidt, at vi ikke mere kunne gaae ud, uden Frygt for at blive bemærkede, og at vi om Natten maa udgyde blodige Taarer; med eet Ord, hvo som er fattig, bliver selv af sine Venner og Beslægtede kun betragtet som en Fremmed. Du veed, min Moder,“ vedblev han, „hvorledes jeg i Aar og Dag har handlet imod mine Venner. Jeg har stedse værter dem saa godt, at jeg derved næsten har udtømt mine Midler, og nu, da jeg ikke mere kan vedblive dermed, maa jeg see, at de alle have forladt mig. Jeg taler her blot om de Penge, som jeg havde lagt mig tilside til det Brug, som jeg har gjort af dem; thi hvad de øvrige angaaer, som jeg har udsat, saa takker jeg Gud for, at han har indgivet mig den Tanke at lægge dem op, under den Betingelse og det Lofte, aldrig at angribe dem, for at anvende dem til

en saa taabelig Odselhed. Jeg vil holde dette Løfte, og jeg veed allerede, hvilken god Anvendelse jeg vil gjøre af det, som lykkeligviis er blevet mig tilovers. Men i Forveien vil jeg endnu gjøre et Forsøg paa, hvorvidt vel mine Venner, saafremt de isøvrigt fortjene dette Navn, ville drive deres Utafnemmelighed. Jeg vil besøge dem efter hverandre, og naar jeg har forestillet dem Alt, hvad jeg har gjort for dem, vil jeg bede dem, indbyrdes at sammenskyde en Sum Penge for mig, hvorved jeg nogenledes kunde hjælpe mig ud af den ulykkelige Tilstand, hvori jeg af Kjærlighed til dem har styrtet mig. Smidlertid vil jeg, som sagt, blot gjøre dette Skridt, for at see, om jeg hos dem kan finde noget Spor af Tagnemmelighed."

"Min Søn," svarede Abu Hassans Moder, "jeg vil ikke overtale Dig til at afstaae fra at udføre Dit Forehavende, men jeg kan i Forveien sige Dig, at Du vil skuffe Dig i Din Forventning. Tro mig, hvad Du endog vil gjøre, Du behøver ikke først denne Prove; Du vil intetsteds finde nogen Understøttelse, uden i det, som Du selv har lagt Dig op. Jeg seer vel, at Du endnu ikke kjender disse Venner, som man blandt Folk af Din Stand sædvanligt kalder dem, men Du vil nok lære at kjende dem. Gud give, at det maa skee paa den Maade, som jeg ønsker det, nemlig; til Dit Bedste." — "Min Moder," svarede Abu Hassan, "jeg er overtydet om Sandheden af det, som Du siger mig, men jeg vil være saa meget mere vis paa denne Sag, som angaaer mig saa nær, naar jeg personligt har overtydet mig om deres Nederdrægtighed og Folesløshed."

Abu Hassan gik nu strax bort, og iagttog Tiden saa vel, at han traf alle sine Venner hjemme. Han forestillede dem den store Nød, hvori han befandt sig, og bad dem, til en kraftig Understøttelse at aabne ham deres Børs. Han forpligtede sig endog for enhver af dem til, igjen at tilbagebetale de Pengesummer, som de vilde laane ham, saasnart hans Omstændigheder blot forbedrede sig, uden dog at omtale, at han fornemmelig for deres Skyld var saaledes i Knibe, for destomere at anspore dem til Udelmodighed. Heller ikke forglemte han at lokke dem med det glade Haab, at han vel engang igjen kunde begynde den glade Emausen med dem, som de tidligere havde nydt hos ham.

Ingen af hans Taffelvenner lode sig røre af de levende Skildringer, hvorved den ulykkelige Abu Hassan søgte at bevæge dem. Han havde endog den Krænkelse at maatte høre, at Flere af dem erklærede ham reent ud, at de slet ikke kjendte ham, og paa ingen Maade kunde erindre, nogensinde at have seet ham. Med et Hjerte fuldt af Uvillie og Bedrøvelse vendte han hjem. „Åk min Moder!“ raabte han, idet han traadte ind i hendes Værelse: „Du har fuldkommen havt Ret; stedetfor at finde Venner, har jeg blot fundet Troløse, Utafnemmelige og Skurker! Det er nu forbi, jeg ophæver al Dmgang med dem, og lover Dig, aldrig at see dem igjen.“

Abu Hassan blev fast ved sin Beslutning. Han tog i dette Niemeed de mest hensigtsmæssige Forholdsregler, for at undgaae alle Leiligheder, hvor han kunde blive det utro; og for aldrig mere at komme i dette Tilfælde, gjorde han den Sed, at han aldrig mere i sit Liv vilde beværte Noget fra Bagdad hos sig. Derpaa tog han den Pengekasse, hvori han havde nedlagt sine Indkomster, frem af dens Gjemmested, og stillede den paa dens Plads, som nylig var bleven tom. Han besluttede, til sine daglige Udgifter stedse blot at tage en bestemt Sum ud, som var tilstrækkelig for at kunne beværte een eneste Person hos sig til Aften. Dog svor han, at denne Person ikke maatte være fra Bagdad, men skulde være en Fremmed, som først var ankommen den samme Dag, og at han allerede den følgende Morgen igjen vilde lade ham gaae, efterat han havde givet et eneste ham Aftensmaaltid.

Ifølge denne Plan besørgede Hassan hver Morgen det til dette Maaltid nødvendige Spiseforraad. Hver Aften gik han ud og satte sig ved Enden af Broen i Bagdad, og naar han fik Die paa en Fremmed, af hvad Stand og Herkomst han endog maatte være, saa tiltalte han ham høflig, og indbød ham derpaa til at modtage et Aftensmaaltid og Natteherberge den første Nat under sit Ophold her, hos ham, og efterat han havde underrettet ham om, hvad han ved sin Gjæsteventlighed havde gjort sig til Lov og Betingelse, førte han ham hjem til sin Bolig.

Det Maaltid, hvormed Abu Hassan beværte sin Gjæst, var ikke prægtigt, dog kunde man være meget vel

tilfreds dermed. Især manglede det derved ikke paa god Viin. Maaltidet varede forresten til langt ud paa Natten og istedetfor at underholde sin Gæst, som man ellers pleier at gjøre, og Stats-, Familie- om Handels-Anliggender, søgte han derimod blot at tale om ligegyldige, behagelige og morende Ting. Overhovedet var han af Naturen spøgefuld, underholdende og af godt Lune, og, hvorum Talen endog var, saa forstod han dog stedse at give sin Samtale en Vending, som formaade at opmuntre endog den Sorgmodigste.

Naar Abu Hassan om Morgenens lod sin Gæst gaae, sagde han til denne; „Hvorhen Du endog gaaer, saa bevare Gud Dig stedse for enhver Ubehagelighed. Da jeg igaar Aftes indbød Dig i mit Huus paa et Maaltid, fortalte jeg Dig tillige ogsaa, hvilken Regel jeg har gjort mig derved; Du vil derfor ikke tage det ilde op, naar jeg siger Dig, at vi aldrig mere ville drikke med hinanden, ja at vi endog aldrig mere ville see hinanden, hverken hos mig, eller andensteds. Jeg har mine gode Grunde for at handle saaledes. Gud være med Dig!“

Abu Hassan var meget punktlig i at følge denne Regel. De Fremmede, som han eengang havde modtaget hos sig, lagde han ikke videre Mærke til, og talede heller ikke mere med dem. Naar han mødte dem paa Gaderne eller offentlige Pladser, saa lod han, som om han ikke saa dem, og dreiede sig vel endog bort, for at undgaae, at de skulde tiltale ham. Med eet Ord, han afbrød al Fælledsskab med dem.

Han havde længe fortsat denne Levemaade, da en Dag kort før Solens Nedgang, just da han igjen stod paa sin sædvanlige Plads ved Enden af Broen, Chalifen Harun Arreschyd kom gaaende, men saaledes forklædt, at han ikke var til at kjende.

Endskjøndt denne Hersker havde meget troe Tjenere og samvittighedsfulde Retspleiere, saa vilde han dog underrette sig personligt om Alt, og gennemstreifede meget ofte, som vi allerede have seet, Staden Bagdad i alleslags forklædninger. Endog Byens nærmeste Omegn lod han ikke være upaaagtet, og han pleiede til den Ende den første Dag i hver Maaned at gaae ud paa Landeveiene, som fra forskjel-

lige Sider førte til Bagdad. Denne Dag, det var just den første i Maaneden, lod han sig see forklædt som en Kjøbmand fra Musul, der netop var steget i Land ved den anden Side af Broen, og som fulgtes af en stor og stærk Slave.

Tohundrede og tre og halvfemsindstyvende Nat.

Da Chalifen, uagtet sin Forklædning, havde et meget alvorligt og ærværdigt Udseende, saa stod Abu Hassan, som holdt ham for en Kjøbmand fra Musul, op fra sin Plads, hilste ham venligt, kyskede hans Haand, og sagde derpaa til ham: „Herre, jeg ønsker Eder til Lykke til Eders Ankomst, og beder Eder at vise mig den Væge at spise hos mig til Aften, og at tilbringe denne Nat hos mig, for at udhvile Eder noget efter Reisens Besværligheder.“ Og for endnu mere at bevæge ham dertil, at han ikke skulde afflaae ham denne Føielighed, fortalte han ham med saa Ord, hvorledes han havde gjort sig til en Vane, hver Dag for een Nat at modtage og beværte den første Fremmede, som viste sig for ham. Chalifen fandt i Abu Hassans sælsomme Smag saameget Bysynderligt, at han blev nysgjerrig efter at lære ham nærmere at kjende. Uden imidlertid at træde ud af den antagne Kjøbmandsrolle, sagde han til ham, at han troede ikke bedre at kunne besvare en saa stor Artighed, som han ved sin Ankomst til Bagdad slet ikke havde ventet, end naar han modtog det høflige Tilbud, og han maatte derfor blot vise ham Veien, saa vilde han strax følge ham.

Abu Hassan, som ikke vidste, at den Gæst, som Tilfældet havde bragt ham, stod saa uendelig høit over ham, behandlede Chalifen ganske som een af sine Ligemænd. Han førte ham til sit Huus, og lod ham træde ind i et meget reenligt udsmykket Værelse, hvor han lod ham tage Plads paa den øverste Ende af Sophaen. Aftensmaaltidet var allerede færdigt og Bordet dækket. Abu Hassans Moder, som forstod sig meget godt paa at koge, havde sat tre Fade paa Bordet, nemlig i Midten eet med en god Kapun, omgivet af fire fede Høns, derpaa tilvenstre og tilhøire endnu to Fade, der skulde tjene som Forrettet, nemlig eet med en

feed Gaas, og et andet med unge Duer i en Krydderisuppe. Mere var der denne Gang ikke, men Kjødet var meget godt, og af en kostelig Smag."

Abu Hassan satte sig ved Bordet ligeoverfor sin Gæst, og han og Chalifen begyndte at lade det smage sig, idet Enhver tog for sig efter Behag, uden at tale et Ord, og selv uden at drikke, efter Landets Skik. Da de havde afspist, rakte Chalifens Slave dem Vand til at vaske sig i, og imidlertid tog Abu Hassans Moder af Bordet og frem satte Desertten, som bestod af forskellige Slags Frugter, som Aarstiden førte med sig, nemlig af Viindruer, Ferskener, Æbler, Pærer og flere Slags bagt Mandeldeig. Ved Mattens Frembrud bleve Vortlys antændte, hvorpaa Abu Hassan lod sætte nogle Glaser Vin samt Skaaler hos sig, og gav sin Moder et Bink, at hun skulde give Chalifens Slave Noget at spise.

Da den foregivne Kjøbmand fra Mussul, Chalifen nemlig, og Abu Hassan igjen havde sat sig tilbords, tog Abu Hassan, førend han endnu havde berørt Frugterne, en Skaal, skjænkede sig først selv deri, og sagde derpaa, i det han holdt Skaalen i Haanden, til Chalifen, som efter hans Mening blot var en Kjøbmand fra Mussul: „Herre, I veed ligesaavel som jeg, at Hønen aldrig drikker, uden at kalde paa sine Kyllinger, for at de skulde drikke med hende; jeg indbyder Eder derfor ligeledes til at følge mit Exempel. Jeg veed vel ikke, hvorledes I tænker desangaaende; dog hvad mig angaaer, synes mig, at en Mand, som hader Vinen og vil spille den Bise, sikkert ikke er det. Vi ville overlade disse Folk med deres mørke og fortrydelige Lune til sig selv, og hellere opsoge Glæden; den er allene at finde i Skaalen, og Skaalen meddeler den til alle dem, der drikke den ud!"

Medens Abu Hassan drak, sagde Chalifen, i det han greb den Skaal, som stod foran ham: „Det behager mig, og det kalder jeg mig en vakker Mand. Jeg holder meget af dette muntre Lune hos Eder, og venter ved denne Munterhed, at I ligeledes skjænker i for mig."

Abu Hassan havde neppe drukket, førend han ogsaa allerede skjænkede den Skaal, som Chalifen rakte hen for ham, fuld, og sagde til ham: „Herre, smag kun, I vil finde den ret god!"

„Derom er jeg overbevist,“ svarede Chalifen med smilende Mine; en Mand som I kan ved Udvalget af saadanne Sager ikke have andet end den bedste Emag.

Medens Chalifen drak, yttrede Abu Hassan: „Man behøver blot at betragte Eder, for strax ved første Blik at vide, at I er en Mand, som har seet Verden, og som forstaaer at leve.“

„Hvis mit Huus,“ tilføiede han i arabiske Vers, „havde Følelse og kunde føle Glæde over den Lykke at besidde Eder, saa vilde det lægge denne tydeligt for Dagen, og idet det faldt ned for Eder, raabe: Ak, hvilken Lyst, hvilken Lykke, at en saa ædel og vakker Mand bærer mig med sin Nærværelse, og ikke forsmaaer at tage Natteherberge hos mig!“

„Med eet Ord, Herre, jeg er hjertelig glad over, at jeg idag har truffet paa en Mand af Eders Værd.“

Abu Hassans sindrige Indfald forarsagede Chalifen megen Fornøielse, da han af Naturen var meget munter stemt, og nu gjorde sig en Fornøielse af at opfordre sin Vært til at drikke derved, at han hyppig rakte ham sin Skaal til at fylde, for at han ved den muntre Underholdning, som Vinen stedse mere vakte, endnu bedre kunde lære at kjende ham. For at indlede en Samtale, spurgte han ham, hvad han heed, hvormed han beskæftigede sig, og paa hvad Maade han tilbragte sit Liv. „Herre,“ svarede hiin, „mit Navn er Abu Hassan. Jeg har ved Døden mistet min Fader, som var Kjøbmand, om just ikke een af de rigeste, saa dog i detmindste een af dem, som i Bagdad leve bekvemmest. Da han døde, efterlod han mig en Arv, som var mere end tilstrækkelig til, at jeg uden Vergjerrighed kunde leve overeensstemmende med min Stand. Da hans Forhold imod mig stedse havde været meget strengt, og jeg derfor havde henlevet den største Deel af min Ungdom under en trykkende Tvang, saa vilde jeg søge at indhente den skjønne Tid, som jeg troede at have mistet. „Smidler-tid,“ vedblev Abu Hassan, „har jeg mig i dette Punkt noget anderledes ad, end unge Mennesker ellers sædvanlig pleie at gjøre. Disse overlade sig nemlig gjerne uden Maade til Udsvævelser, og det saavidt, indtil de ere kom-

ne til den yderste Armod, og ere nødte til at gjøre Bod deres hele øvrige Liv. For ikke at komme i samme Elendighed, deelte jeg min hele Formue i to Dele; den ene satte jeg paa Renter, den anden beholdt jeg i rede Penge. De rede Penge bestemte jeg til de Udgifter, som jeg havde at udrede, og fattede tillige den faste Beslutning, aldrig at røre mine andre Indkomster. Jeg dannede mig en Selskabskreds af Folk af mit Bekjendtskab og af samme Alder som jeg, og for de rede Penge, som jeg med aaben Haand udgav, beværtede jeg dem daglig meget glimrende og saaledes, at der Intet manglede os til vor Forlystelse. Men dette varede ikke længe saaledes. Ved Enden af Aaret fandt jeg ikke Mere i min Pengesæsse, og paa samme Tid forsvandt ogsaa mine Bordvenner. Jeg besøgte dem, den Ene efter den Anden; jeg forestillede dem min sorgelige Stilling; men Ingen af dem tilbød mig nogensomhelst Understøttelse. Jeg gjorde altsaa Afkald paa deres Venskab, indrettede fra nu af mine Udgifter efter mine Indkomster, og foresatte mig aldrig at have Noget til Selskab, uden den første Fremmede, som hver Dag ved sin Ankomst til Bagdad maatte støde sammen med mig; dog med den Betingelse, at jeg blot denne Dag vilde beværte ham hos mig. Det Øvrige veed I, og jeg takker min gode Lykke, at den idag har bragt mig en Fremmed af Eders Værd."

Chalifen var meget tilfreds med den Oplysning, han erholdt, og sagde til Abu Hassan: „Jeg kan ikke nok som rose Eder for den Beslutning, I har fattet, at I nemlig, da I begyndte det udsvævende Levnet, handlede med saamegen Klogskab, og opførte Eder paa en Maade, som ellers ikke er Ungdommen egen; endvidere agter jeg Eder derfor, at I selv paa det Punkt, paa hvilket I stod, er bleven Eder selv tro. Banen var idetmindste meget slibrig, og jeg kan ikke undre mig nok over, at I, da I saae Eders rede Penge slippe op, dog funde tæmme Eder saavidt, at I ikke tillige bortodblede Eders Indkomster, ja endog Eders Kapitaler. For aabenhjertig at sige Eder min Mening, troer jeg, at I er den eneste Odeland, hvem Eligt er mødt, og overhovedet nogensinde kan møde. Med eet Ord, jeg tilstaaer det: jeg misunder

Eder Eders Lykke. I er den lykkeligste Dødelige, der gives paa Jorden, da I hver Dag har en Mand's Selskab, med hvem I kan underholde Eder behageligt, og hvem I giver Anledning til, overalt at rose den gode Modtagelse, som I viser ham. Men vi bemærke begge ei, at vi allerede altfor længe have talt med hinanden, uden at drikke. Drik derfor, og skjænk ogsaa i for mig."

Chalifen og Abu Hassan vedbleve endnu længe at drikke, idet de paa den behageligste Maade underholdt hinanden.

Imidlertid var det allerede blevet langt ud paa Natten, og Chalifen, som anstillede sig meget træt af den foregionne tilbagelagte Reises Besværligheder, sagde til Abu Hassan, at han behøvede Ro. „Seg paa min Side," tilføiede han, "vil tillige ikke have, at I af Kjærlighed til mig paa nogen Maade berøver Eder Eders Ro. Førend vi nu skilles ad; thi jeg vil imorgen tidlig, naar I staaer op, maaskee allerede være borte, er det mig meget behageligt at kunne lægge Eder for Dagen, hvor meget jeg føler mig forbunden for Eders Høflighed, gode Beværtning og Gjæstfrihed, som I paa en saa forekommende Maade har vist mig. Det Eneste, som endnu bekymrer mig, er, at jeg ikke veed, hvorledes jeg paa en virksom Maade skal vise Eder min Taknemmelighed. Jeg beder Eder at lade mig dette vide, og I skal faae at see, at jeg ikke er nogen Utafnemmelig. Det er umuligt, at en Mand som I ikke skulde have een eller anden Forretning eller Fornødenhed, eller idetmindste ikke skulde ønske sig Noget, som kunde gjøre ham nogen Fornøielse. Nahn mig Eders Hjerte, og tal frit med mig. Om jeg endog kun er en Kjøbmand, saa er jeg dog derfor ikke ude af Stand til, enten personlig eller ved mine Venners Mægling, at vise Nogen Føieligheder."

Tohundrede og fire og halvfemsindstyvende Nat.

„Herre," svarede Abu Hassan, efterat han havde hørt Chalifens Tilbud, „jeg er fuldkommen overtydet om,

at I ikke af blot Høflighed gjør mig saa ædelmodige Tilbud. Dog kan jeg, saasandt som jeg er ærlig, forsikre Eder, at jeg hverken har nogensombest Kummer, Retsjag, eller noget Onske, og at jeg overhovedet ikke forlanger Noget af Noget. Jeg har, som jeg allerede har sagt Eder, heller ikke den mindste Uergjerrighed, og er fuldkommen tilfreds med min Skjæbne. Smidlertid maa jeg dog sige Eder," vedblev han, "at en eneste Sag fortryder mig, men dog uden at forstyrre min Ro. I maa nemlig vide, at Staden Bagdad er indeelt i flere Qvarterer, og at der i hvert Qvarter gives en Moschee og en Imam, som paa de behørige Tider i Epidsen for de forsamlede Distriktsbeboere forretter Bønnen. Vor Imam er en Olding af høj Vægt og af en streng Mine, og derhos en saa stor Hyfler, som der nogensinde har været til i Berden. Som sine Raadgivere har han udvalgt sig fire andre knurvorne Oldinger, der omtrent ere af hans Slags, blandt mine Naboers Tal; disse komme nu regelmæssig hver Dag sammen, og der gives ikke nogen Bagvaskelse, end Estertale eller Ondskab, som de jo fra disse Vinkelsammenkomster af sætte i Bevægelse mod mig og hele Byens Qvarter, for at forstyrre samme Høflighed, og udstroe Uvedragt der. Mogle indjage de Frygt, Andre true de; med eet Ord: de ville spille Herterne, og sætte det igjennem, at Enhver lever efter deres Luner, endstjondt de selv ikke forstaae at leve. For at tilstaae Sandheden, ærgrer det mig, naar jeg seer, at de for bekymre sig om alt Andet, end om deres Koran, og at de ikke lade Noget leve i Fred."

"Nu godt," svarede Chalifen, "I ønskede vel altsaa at finde et Middel eller en Wei, for at kunne sætte en Grændse for disse Uordener?"

"Ja vist," svarede Abu Håssan, "og det Eneste, hvorom jeg vilde bede Gud, var: kun een eneste Dag at kunne være Chalif istedetfor vor Herre, De Troendes Behersker, Harun Arraschyd." — "Og hvad vilde I gjøre, naar I nogensinde engang kom i dette Tilfælde?" spurgte Chalifen. "Jeg vilde statuere et Exempel," svarede Abu Håssan, "som skulde tilfredsstille alle ærlige Folk. Jeg vilde nemlig lade enhver af de fire Gamle give hundrede

Stokkeslag paa Gudsaaierne, men Imamen firehundrede, for at han skulde lære dem, hvor upassende det er, saaledes at forurolige og ærgre Ders Naboer." 2)

Chalifen fandt Abu Hassans Indfald meget artig, og da han af Naturen var tilbøielig til salsomme Qventyr, saa fik han Lyst til, herpaa at grunde en ganske egen Spøg. „Ederø Onske behager mig saa meget mere," sagde herpaa Chalifen, "da jeg seer, at det kommer fra et oprigtigt Hjerte, og fra en Mand, som ikke vil taale, at de Slettes Ondskab bliver ustraffet. Det vilde foraaarsage mig megen Fornøielse at see samme opfyldt, og maaskee er dette ikke saa umuligt, som I troer. Jeg er overtydet om, at Chalifen ret gjerne i fire og tyve Timer vilde nedlægge sin Herskermagt i Ederø Hænder, naar han kjendte Ederø gode Hensigt, og det Brug, I vilde gjøre deraf. Endskjondt jeg kun er en fremmed Kjobmand, saa har jeg dog Indflydelse nok, for at kunne bidrage Noget dertil."

„Jeg seer vel," svarede Abu Hassan, "at I gjør Eder lystig over mit naragtige Indfald, og Chalifen vilde ligeledes gjøre sig lystig derover, naar han erfarede denne Naragtighed. Maaskee vilde det imidlertid have den Følge, at han lod sig give Underretning om Imamens og hans Raadgivers Opførsel, og lod dem straffe."

„Jeg gjør mig paa ingen Maade lystig over Eder," svarede herpaa Chalifen; Gud bevare mig fra, at jeg skulde nære en saa usømmelig Tanke mod en Mand, som I er, der har beværtet mig, hvor ukjendt jeg endog var Eder, saa godt; tillige forsikkrer jeg Eder, at Chalifen heller ikke vil gjøre sig lystig derover. Men vi ville lade denne Samtale fare; det er ikke langt fra Midnat, og det er paa Tiden, at vi lægge os til at sove."

„Saa ville vi da dermed afbryde vor Underholdning," sagde Abu Hassan, „jeg vil ikke længere afholde Eder fra at sove. Dog, da der endnu er nogen Wiin tilbage i Glasken, saa ville vi først, hvis det behager Eder, tømme denne, og derpaa lægge os til at sove. Det Eneste, som jeg anbefaler Eder, er, at I imorgentidlig ved Ederø Bortgang, dersom jeg ikke skulde være oppe, ikke vil lade Døren staae aaben, men omhyggeligt tillukke den." Chalifen lovede punktlig at gjøre dette.

Medens Abu Hassan endnu taledede, havde Chalifen grebet Flasken og begge Skaalerne. Først skjenkede han Vin i for sig selv, for, som han sagde til Abu Hassan, at betakke sig. Da han havde druffet, fastede han uformærket i Abu Hassans Skaal et Par Fingre fulde af et Pulver, som han førte hos sig, og gød derpaa Næsten af Vinen ud af Flasken. Idet han overrakte Abu Hassan den, sagde han: „J har hele Aftenen havt den Uleilighed at skjænte i for mig, og jeg tør nu vel sidste Gang spare Eder denne Nøie. Jeg beder Eder altsaa at modtage denne Skaal af min Haand, og af Kjærlighed til mig at drikke dette.“

Abu Hassan tog Skaalen, og for endmere at vise sin Gjæst, med hvor megen Fornøielse han optog den ham viste Ære, drak han, og tømte den næsten i et eneste Drag. Men neppe havde han igjen sat Skaalen paa Bordet, førend Pulveret yttrede sin Virkning. Han faldt i en saa dyb Søvn, at Hovedet næsten sank ham ned paa Knæerne, og det saa pludseligt, at Chalifen ikke kunde holde sig for Latter. Slaven, som ledsagede ham, var strax efter Aftensmaaltidet igjen traadt ind i Værelset, og stod allerede i nogen Tid beredt til hans Befalinger. „Tag denne Mand her paa dine Skuldre,“ sagde Chalifen til ham; „men mærk Dig nøie Stedet, hvor dette Huus ligger, for at Du, saasnart jeg befaler Dig det, igjen kan bringe ham herhen.“

Tohundrede og fem og halvfemsindstyvende Nat.

Chalifen gif, ledsaget af Slaven, som bar Abu Hassan, ud af Huset, uden dog, som Abu Hassan havde bedet ham om, at lukke Døren. Han gjorde dette med Forsæt. Saasnart han var ankommen til sit Pallads, traadte han ind gennem en hemmelig Dør, og Slaven maatte ledsage ham til hans Gemak, hvor hans Tjenere ventede ham. „Klæder dette Menneske af,“ sagde han til dem, og lægger ham i min Seng; det Øvrige vil jeg da sige Eder.“

Tjenerne flødte Abu Hassan af, iforte ham Chalifens Mattoi, og bragte ham, efter dennes Befaling, tilsengs. I Palladset var endnu Ingen gaaet tilsengs. Chalifen led nu alle sine øvrige Tjenere og alle sine Fruentimmer komme, og da de kom, sagde han til dem: „Jeg vil have, at alle de, som om Morgenen tidlig, naar jeg staaer op, pleie at gjøre mig Opvartning, imorgen tidlig begive sig hen til denne Mand, som ligger her i min Seng, og at Enhver, naar han vaagner, viser ham den samme Opmærksomhed, som man sædvanlig pleier at vise mig. Fremdeles vil jeg have, at man skal vise ham den samme Afgtelse, som min egen Person, og adlyde ham i Alt, hvad han befaler. Man skal Intet nægte ham, af hvad han end forlanger, eller modsigge ham i nogen Ting, hvad han end maa sige eller ønske. Ved alle Leiligheder, hvor der skal tales til ham eller gives ham Evar, maa man ikke undlade, aldeles at behandle ham som de Troendes Behersker. Med eet Ord: jeg forlanger, at I hele Tiden, medens I ere omkring ham, tænke saalidt paa min Person, som om han var det, hvad jeg er, nemlig Chalif og de Troendes Behersker. Men fremfor Alt tager Eder vel iagt, at I ikke en eneste Gang forglemme Eder.“

Tjenerne og Fruentimmerne, som strax mærkede, at Chalifen vilde gjøre sig en Epog, svarede blot ved en dyb Bøining, og Enhver beredte sig fra nu af til at spille sin Rolle godt.

Chalifen havde ved sin Tilbagekomst til Palladset ved den første Tjener, der mødte ham, ladet Storviziren Giafar kalde, og denne kom just nu. „Giafar,“ sagde Chalifen til ham, „jeg har ladet Dig komme, for at sige Dig, at Du ikke maa undre Dig, naar Du imorgen tidlig ved Indtrædelsen i mit Audientsegemak vil see denne Mand, som ligger der i Sengen, sidde paa Thronen i min Stadsdragt. Tilstal ham med den samme Afgtelse og Verbødighed, som Du sædvanlig pleier at vise mig, og behandle ham ganske som de Troendes Behersker. Hør paa Alt, hvad han vil befale Dig, og udfør det saa punktligt, som om jeg havde befalet Dig det. Endog om han skulde gjøre betydelige Foræringer, og overdrage til Dig at uddele dem, saa gør Alt, hvad han i dette

Punkt vil befale Dig, om end hele mit Forraad af rede Penge skulde blive udtømt derved. Forglem fremdeles ei at give mine Emirer, Dørvogtere, og alle de af mine Tjenere, som ikke høre til den indre Tjeneste i Palladset, et Bink om, at de imorgen ved den offentlige Audients vise ham den samme Ære, som mig selv, og det saa alvorligt, at han ikke mærker det Mindste, som kunde forstyrre den lystige Spøg, jeg vil gjøre mig. Gaa nu og bortfjern Dig, jeg har Intet videre at paalægge Dig; og forskaf mig den Fornøielse jeg ønsker."

Efterat Storviziren havde bortfjernet sig, gif Chalifen ind i et andet Bærelse, og gav, medens han lagde sig tilsengs, Mešrur, Hovedsmanden for Gildingerne, ligeledes de nødvendige Befalinger, for at Alt kunde gaae saaledes for sig, som han havde ifinde, for at opfylde Abu Hašsan's Ønske, og at see, hvorledes han i den korte Frist, han havde ønsket sig, vilde bruge en Chalifs Magt og Ansæelse. Fremfor Alt paalagde han ham at vække ham til sædvanlig Tid, og det tidligere end Abu Hašsan, fordi han endelig vilde være tilstede, naar denne vaagnede.

Mešrur undlod ikke at vække Chalifen til bestemt Tid. Chalifen gif ind i det Bærelse, hvori Abu Hašsan sov, og traadte der ind i et ophøiet Sidekabinet, hvorfra han gjennem et Gitter kunde see Alt, hvad der foregik, uden selv at blive bemærket. Paa samme Tid traadte ogsaa alle de Tjenere og Fruentimmer ind, der skulde være tilstede, naar Abu Hašsan stod op, og stillede sig efter Orden, Enhver paa sin bestemte Plads, under den dybeste Tausshed, ganske saaledes, som om Chalifen selv vilde staae op, og Enhver gjorde sig færdig til den ham tildeelte Forretning.

Da Dagen allerede begyndte at bryde frem, og det var Tid at staae op, og forrette den sædvanlige Bøn for Solens Opgang, holdt den Tjener, som stod nærmest ved Hovedgjerdet af Sengen, een i Wiinæddike dyppet Svamp under Abu Hašsan's Næse. Denne vendte strax, uden at aabne Dinene, Hovedet om, nyste, og udfastede noget Sliim, som man strax optog i et Guldbækken, for at det ikke skulde falde paa Fodtæppet, og besmudse dette. Det er den sædvanlige Virkning af dette Pulver, som

Chalifen havde indgivet ham, saasnart den søvndyssende Birkning, i Forhold til den indgivne Dosis, er forbi.

Abu Hassan lænede Hovedet tilbage paa Hovedpuden, slog Dinene op, og saae sig, saavidt den frembrydende Morgendæmring tillod det, midt i et stort, prægtigt, rigt udsmykket Bærelse, hvis Loft var bedækket med alle slags Figurer i ophøiet Arbeid og malet i arabisk Stil, og som desuden var prydet med store Vaser af puurt Guld, og med Silkeforhæng og Fodtæpper, gennemvirkede med Guld. Han fandt sig i en Kreds af unge, indtagende Skjønne, som tildeels holdt alle slags musikalske Instrumenter i Hænderne, og sorte Gildinger, som vare rigt klædte, og stode der i en yderst ydmyg Stilling. Da han kastede sine Bine paa Sengetæppet, saae han, at det var af Guldbrofade med rød Grund, og besat med Perler og Diamanter; ved Siden af Sengen blev han en Klædning vaer af samme Stof og Udsmykning, og ved Siden deraf paa en Pude en Chalishue.

Tohundrede og sex og halvfemsindstyvende Nat.

Over disse skjønne Sager geraadede Abu Hassan i Forbauselse og i en ubeskrivelig Forvirring. Han betragtede Alt, som i en dyb Drøm, og dog forekom denne Drøm ham igjen saa sandsynlig, at han ønskede, det ikke maatte være nogen. „Godt,“ sagde han ved sig selv, „saa er jeg da altsaa virkelig Chalif!“ — dog nei!“ vedblev han efter en Pause, „jeg skuffer mig blot, det er en Drøm, en Birkning af det Ønske, som jeg igaar yttrede for min Gæst.“ Og derpaa lukkede han igjen Dinene, for at sove.

I dette Dieblif nærmede en Gilding sig ham, og tiltalte ham ærefrygtfuld: „De Troendes Behersker! maatte Ederes Majestæt blot ikke sove ind igjen; det er Tid at staae op og forrette Bønnen; Morgenrøden viser sig allerede.“

Med disse Ord, som overraskede Abu Hassan i høieste Grad, sagde han igjen til sig selv: „Vaager jeg,

eller sover jeg? Dog nei, jeg sover," vedblev han, idet han endnu stedse holdt Dinene fast tilslukkede; „jeg kan ikke tvivle derpaa."

Et Dieblif derefter begyndte Gildingen, som saae, at han slet ikke svarede, og heller ikke gjorde Mine til at staae op, paany: „De Eroendes Behersker! Eders Majestæt vil naadigst tillade, at jeg endnu engang gjen- tager, at det er Tid at staae op, for at I ei skal for- somme det behørig Tidspunkt til at forrette Eders Bøn. Solen vil snart staae op, og Eders Majestæt pleier aldrig at forsømme dette."

„Jeg skuffede mig altsaa" sagde Abu Hassan strax; „jeg sover ikke, men jeg vaager. De, der sove, høre jo ikke, og jeg hører dog, at man taler til mig." Han slog Dinene op igjen, og da det allerede var blevet lys Dag, saae han nu ganske tydeligt det, som han tilforn kun utydeligt var bleven vaer. Med smilende Mine satte han sig opreist i Sengen, som en Mand, der glæder sig over at see sig ophøiet saa høit over sin Stand. Chalifen, som useet iagttog ham, læste med megen Fornøielse, hvad der foregik i hans Indre.

Herpaa kastede Palladsets unge Ekjønne sig ned for Abu Hassan, og de, som havde musikalske Instrumenter, hilste ham med en Concert af blide Fløiter³), Hoboer, Theorber og andre harmoniske Instrumenter, hvoraf han blev saa fortryllet og henrykt, at han slet ikke vidste, hvor han var, og overhovedet blev ganske ude af sig selv. Dog kom han igjen paa sine forrige Tanker, og tvivlede endnu stedse, om alt det, han saae og hørte, var en Drøm eller en Virkelighed. Han holdt Hænderne for Dinene, bøiede Hovedet nedad, og sagde ved sig selv: „Hvad betyder alt dette? hvor er jeg? hvad er der hændet mig? hvad er dette for et Pallads? hvad betyde disse Gildinger, disse saa velskabte og rigtflødte Tjenere, disse skønne Fruentimmer, og disse fortryllende Tonekunstnerinder? Er det muligt, at jeg slet ikke kan adskille, om jeg drømmer, eller om jeg er ved fuldkommen Forstand?" Endelig tager han sine Hænder bort fra Dinene, aabner disse, løfter Hovedet ivei- ret, og seer, at Solen allerede kaster sine første Straaler gennem Vinduerne i det Gemak, hvori han befandt sig.

I dette Dieblif traadte Mešrur, Hovedsmanden for Gildingerne, ind, kastede sig ned for Abu Hašsan, og sagde derpaa, idet han igjen stod op: „De Troendes Behersker! Eder's Majestæt vil tillade mig at gjøre Eder opmærksom paa, at I ellers ikke pleier at staae saa sildigt op, og at I har forsonit Bønnens Time. Saafremt I maaskee ikke har havt en slem Nat, eller iøvrigt er upasselig, saa er det nu Tid, at I bestiger Thronen, for at holde Raadsforsamling og vise Eder, som sædvanligt. Befalingsmændene over Eder's Hære, Statholderne over Eder's Provindser, og de øvrige høie Embedsmænd ved Hoffet vente blot paa det Dieblif, da Dørene til Raadsalen vil aabne sig.“

Ved disse Mešrurs Ord blev Abu Hašsan paa nogen Maade overtydet om, at han ikke sov, og at den Tilstand, hvori han befandt sig, ikke var nogen Drøm. Han følte sig imidlertid ligesaa forvirret som forlegen ved Uvissheden om, hvilken Beslutning han nu skulde fatte. Endelig saae han Mešrur skarpt i Ansigtet, og spurgte ham i en alvorlig Tone: Til hvem taler I, og hvo er den, som I Ubekjendte kalder de Troendes Behersker? I maa vist tage Feil af mig.“

Enhver Anden end Mešrur vilde ved Abu Hašsans Spørgsmaal være bragt ud af sin Fatning; dog han spillede sin Rolle, som Chalifen havde foreskrevet ham, overordentlig godt. „Min høiagtelsesværdige Herre og Behersker!“ udraabte han, „Eder's Majestæt taler idag aabenbart blot saaledes, for at stille mig paa Prøve. Er Eder's Majestæt da ikke de Troendes Behersker, Verdens Befalingsmand, Ostens og Vestens, og Prophetens Repræsentant, hvem Gud, Himlens og Jordens Herre, har sendt? Mešrur, Eder's ringe Slave, har ikke forglemt det i saamange Aar, i hvilke han har havt den Ære og Lykke at bevise Eder's Majestæt sin Ærefrygt og Tjeneste. Han vilde ansee sig selv for den uhykkeligste af alle Dødelige, hvis han skulde have paadraget sig Eder's Unåde, og han beder derfor ydmygt, at I huldrikt vil berolige ham, idet han hellere vil troe, at en ubehagelig Drøm har forstyrret Eder's Ro i denne Nat.“

Abu Hašsan lo ved disse Mešrurs Ord saa hæftigt, at han sank baglæns ned paa Hovedpuden, til stor For-

noielse for Chalifen, som selv vilde have leet, hvis han ikke havde frygtet, derved strax at gjøre Ende paa den lystige Scene, som han havde indledet.

Efterat Abu Haſſan i dette Leie havde vedblevet at lee en Tidlang, satte han sig igjen opreist, og vendte sig til en lille sort Gilding med det Spørgsmaal: „Hør engang, siig Du mig, hvo er jeg? „Herre,“ svarede den lille Gilding med en ærbødig Mine, „Ederſ Majestæt er de Troendes Behersker, og begge Verdeners Herres jordiske Repræsentant.“

„Du er en lille Løgner, Du sorte Beegansigt!“ svarede Abu Haſſan ham.

Abu Haſſan kaldte derpaa paa et af Fruentimmerne, som just stod ham nærmere end de andre, rakte Haanden hen til hende, og sagde: „Trød nærmere, min Ekjonne! og bid mig her i Fingerspidſen, for at jeg kan føle, om jeg sover eller vaager.“

Pigen, som vidste, at Chalifen saae Alt, hvad der foregik i Bærelſet, glædede sig over at faae Leilighed til at vise, hvad hun var istand til at gjøre, naar det kunde forſkaffe ham Fornoielse. Hun nærmede sig altsaa Abu Haſſan med den størſt mulige Alvorlighed, og flemte hans hende fremrakte Fingerspidſ ſaaledes mellem sine Tænder, at det foraarsagede ham nogen Smerte.

Abu Haſſan trak hurtigt sin Haand tilbage, og raabte strax: „Nei, jeg sover viſt ikke. Men ved hvilket Under er jeg da i denne Nat bleven Chalif? Det er dog noget høiſt Mærkværdigt og Forbausende!“ Derpaa vendte han sig igjen til den ſamme Ekjonne, og sagde til hende: „Dølg mig ikke Sandheden, jeg beſværger Dig ved den Guds Beſkyttelse, paa hvem Du troer, ligesaavel som jeg. Er det virkelig ſandt, at jeg er de Troendes Behersker?“ „Det er ſaa viſt ſandt,“ svarede denne, „at vi maae undre os Alle over, at I vil faae os til at troe det Modſatte.“ „Du er en Løgnerſke,“ svarede Abu Haſſan, „jeg veed ret godt, hvo jeg er.“

Tohundrede og syv og halvfemsindstyvende Aat.

Da Hovedsmanden for Gildingerne mærkede, at Abu Haſſan vilde ſtaa op, rakte han ham ſin Haand, og hjalp ham at ſtige ud af Sengen. Enaſnart han var ſtaaet op, gjenlød hele Gemakket af den Morgenhiſſen, ſom de ſamtlige Tjenere og unge Fruentimmer tilraabte ham med diſſe Ord: „De Troendes Beherſker! Gud ſkjænke Ederſ Majestæt en lykkelig Dag!“

„Himmel, hvilket Under!“ raabte Abu Haſſan. „Sgaar Altes var jeg endnu Abu Haſſan, og denne Morgen er jeg de Troendes Beherſker? Jeg begriber ikke denne haſtige og overraſſende Forandring.“ De hertil beſtemte Tjenere klædte ham nu hurtigt paa. Da de vare færdige, havde imidlertid de øvrige Tjenere, Gildingerne og Fruentimmerne opſtillet ſig i to Rækker lige hen til Døren, gjennem hvilken han ſkulde træde ind i Raadsforſamlingsſalen. Meſrur gik nu foran, og Abu Haſſan bag efter ham. Dørforhænget blev trukket op, og Døren aabnet ved en Dørvogter. Meſrur traadte ind i Raadsforſamlingsſalen, og gik ſaaledes foran ham indtil Foden af Thronen, hvor han blev ſtaaende, for at underſtøtte Abu Haſſan, medens han ſteeg op, idet han paa den ene Side tog ham under Armen, medens en anden Tjener, ſom fulgte ham, ligeledes underſtøttede ham paa den anden Side.

Abu Haſſan ſatte ſig under Dørvogternes Tilraab, ſom ønskede ham al Lykke og Beſignelſe, og idet han vendte ſine Bine til Høire og Venſtre, ſaae han Befalingsmændene for Livvagten opſtillede i den ſkjønneste Orden og med den beſte Holding.

Chalifen var imidlertid fra det Cabinet, hvor han hidtil havde ſkjult ſig, traadt ind i et andet, ſom havde Udsigt til Salen, og hvorfra han kunde ſee og høre Alt, hvad der foregik i Raadsforſamlingsſalen, naar han for medelſt en Upaſſelighed ikke kunde være tilſtæde, og hans Stovvizir i hans Sted maatte have Forſædet. Hvad der ſtrag behagede ham vel, var, at Abu Haſſan paa hans Throne næſten opførte ſig med ligesaamegen Værdighed, ſom han ſelv.

Saa snart Abu Haſſan havde taget Plads, traadte Storviziren ind, kastede sig ned ved Thronens Fod, stod igjen op, og tiltalte ham med disse Ord: „De Troendes Behersker! Gud overøse Ederſ Majestæt med sin Gunst i dette Liv, optage Eder dernæst i det andet Liv i sit Paradis, og styrte Ederſ Fjender i Helvedes Flamme!“

Abu Haſſan kunde efter det, der var modt ham, siden han var vaagnet, og efter hvad han havde hørt af Storzvirens Mund, ikke mere tvivle om, at han jo virkelig var Chalif, saaledes som han ſtedse havde ønsket sig det. Uden derfor først længe at spørge, hvorledes eller ved hvilket Tilfælde en ſaa uventet Lykkesforandring var foregaaet med ham, fattede han paa Stedet den Beslutning at gjøre Brug af sin Magt. Han betragtede altsaa Storzviren med en værdig Mine, og spurgte ham, om han havde Noget at ſige ham.

„De Troendes Behersker!“ svarede Storzviren, „Emirerne, Vizirerne, og de øvrige Stats-tjenere, som have Sæde og Stemme i Ederſ Majestæts Raadsforsamling, ere udenfor Døren, og vente blot paa det Dieblif, da Ederſ Majestæt vil tillade dem at træde ind og beridne Eder den sædvanlige Grefrygt.“ Abu Haſſan befalede strax, at man ſkulde lade dem komme ind. Storzviren dreiede sig om, og vendte sig til Overdørvogteren, der blot ventede paa Befaling. „Overdørvogter!“ ſagde han til ham, „de Troendes Behersker befaler Dig at gjøre din Pligt.“

Døren blev aabnet, og i dette Dieblif indtraadte Emirerne og de høieste Embedsmænd ved Hoffet, alle i prægtige Stadſklæder og i den ſkønneste Orden, nærmede sig Thronens Fod, og beviste, den Ene efter den Anden, Abu Haſſan deres Grefrygt, idet de, ligesom for Chalifens Person, boiede et Kne mod Jorden, og deres Hænder mod Fodtæppet, og, ifølge Storzvirens Anviſning, hilste ham med Navnet: „De Troendes Behersker;“ hvorpaa Enhver igjen indtog den ham tilkommende Plads.

Da denne Ceremonie var tilende, og Alle havde ſat sig, paafulgte en dyb Tausshed.

Nu begyndte Storzviren, som endnu ſtedse stod foran Thronen, sin Beretning om forſkjellige Anliggender, som han efter Orden havde ſtaaende paa ſit Blad.

Disse Anliggender vare rigtignok alle meget almindelige og af ringe Betydning. Dog opførte Abu Hassan sig beundringsværdig. Han standfede virkelig ikke en eneste Gang, og kom ikke ved nogen i den mindste Forlegenhed. Han udtrykte sig angaaende Alt, ifølge hvad den sunde Menneskeforstand indgav ham, meget rigtigt, hvad enten det var Tilfældet, at Noget burde bevilges, eller Noget afslaaes.

Førend endnu Storviziren havde endt sin Beretning, bemærkede Abu Hassan Politimesteren, som han personlig kjendte, paa sin Plads. „Vent et Dieblif,” afbrød han Storviziren, „jeg maa give Politimesteren en Befaling, der fordrer Hastværk.”

Politimesteren, som havde sine Dine henvendte paa Abu Hassan og bemærkede, at denne især saae paa ham, herte neppe sit Navn nærne, førend han strax stod op fra sin Plads, nærmede sig ærbødigt Thronen, og kastede sig ved Foden af samme med Ansigtet til Jorden. „Politimester!” sagde Abu Hassan til ham, efterat han igjen var staaet op, „gaae diebliffelig og ufortøvet hen i det og det Qvarter, og den og den Gade. I denne Gade staaer en Moschee, hvor Du vil træffe en Imam og fire Oldinger med solohvide Skjæg. Bemægtige Dig disse Personer, og lad enhver af de fire Oldinger give hundrede, men Imamen derimod firehundrede Slag med en Tyrepidsk. Lad dem derpaa alle fem, Enhver for sig, sætte paa en Kameel, og det flædte i Laster og med Ansigtet vendte mod Kamelen's Hale. Lad dem i dette Optog føre gennem alle Stadens Qvarterer, og lad en Udraaber raabe foran dem med høj Stemme: Dette er Deres Straf, som blande sig i Andres Anliggender, der ikke angaae dem, og som gjøre sig en Forretning af at forurolige deres Naboen's Familier, og stifte alt muligt Uheld iblandt dem!”

„Desuden befaler jeg ogsaa, at Du skal indskærpe dem at drage hen i et andet Qvarter i Byen, med det Forbud, aldrig nogensinde igjen at sætte en Fod i det, hvorfra de ere forviste. Medens nu din Underopsynsmand fører dem omkring i det ovennævnte Tog, kan Du

komme her tilbage, og aflægge mig Beretning om mine Befalingers Fuldbgyrdelse."

Politimesteren lagde Haanden paa Hovedet, til Segn paa, at han under Straf af sammes Tab vilde fuldføre den nylig erholdte Befaling. Derpaa fastede han sig endnu engang ned for Thronen, stod igjen op, og bortffjernede sig.

Denne med saa megen Fasthed uddeelte Befaling forarsagede Chalifen saameget desto større Fornoielse, da han deraf saae, at Abu Haſsan uden Ophold benyttede Leiligheden til at straffe Imamen og de fire Oldinger i hans Qvarteer, idet deres Afstraffelse var det Første, hvorpaa han i sin ny Værdighed som Chalif havde tænkt.

Tohundrede og otte og halvfemfundstyvende Aar.

Imidlertid vedblev Storviziren sin Beretning, og var næsten færdig dermed, da den tilbagevendende Politimester kom, for at aflægge Beretning om sit Virinde. Han nærmede sig Thronen, og sagde til Abu Haſsan, efterat han ifølge den sædvanlige Brug havde kastet sig ned: „De Troendes Behersker! jeg har truffet Imamen og de fire Oldinger i Mescheen, som Ederes Majestæt betegnede mig, og til Beviis paa, at jeg troelig har opfyldt den af Ederes Majestæt modtagne Befaling, overrækker jeg Eder her den af flere af de Ældste i Qvarteret som Vidner underskrevne Protokol." Paa samme Tid fremtog han af Barmen et Papir, somhan overrakte til den foregivne Chalif.

Abu Haſsan tog Protokollen, læste den igjennem, selv lige indtil Navnene paa Vidnerne, der vare ham meget vel bekjendte. Da han var færdig, sagde han smilende til Politimesteren: „Ganske godt! jeg er tilfreds, og jeg er Dig takskyldig derfor; indtag nu igjen Din Plads. — Saadanne Ekinhellige," sagde han derpaa med en tilfreds Mine til sig selv," som lade det falde sig ind at opholde sig over mine Handlinger, og som fandt det slet, at jeg modtog ærlige Folk hos mig og beværtede dem, fortjente vel denne Straf og Beskjæmmelse." Chalifen, som iagttog ham, læste i hans Indre,

og følte selv en ubeskrivelig Glæde over, at han saa godt havde affærdiget dem.

Abu Haſſan vendte ſig herpaa til Storviziren. „Lad Dig,“ ſagde han til ham, „af Overſkatmeſteren give en Pung med tusinde Guldſtykker, gaa dermed hen i det Qvarteer af Staden, hvorhen jeg nylig ſendte Politimeſteren, og giv Moderen til en viſ Abu Haſſan, der fører Tilnavnet: „den Liderlige,“ den. Denne Mand kjender hele Qvarteret under dette Navn, og Enhver vil viſe Dig hans Huus. Gaa nu, og kom ſnart igjen.“

Storviziren Giafar lagde ſin Haand paa ſit Hoved, til Tegn paa, at han vilde adlyde, og efterat han havde kaſtet ſig ned foran Thronen, gik han bort, og begav ſig hen til Overſkatmeſteren, ſom gav ham Pungen. Han lod en af Slaverne, ſom fulgte-ham, tage imod den, og gik derpaa hen til Abu Haſſans Moder. Han traf hende hjemme, og ſagde hende, at Chalifen ſendte hende denne Foræring, uden videre at forklare ſig derover. Hun modtog den med ſaa meget ſtørre Overraſkelse, da hun ſlet ikke kunde ane, hvad der kunde have givet Chalifen Anledning til at gjøre hende en betydelig Foræring, og da hun ikke vidſte, hvad der foregik i det Indre af Palladſet.

Medens Storviziren var fraværende, aflagde Politimeſteren Beretning om flere Anliggender, ſom angik hans Embedſkreds, og denne vedvarede lige til Storvizirens Tilbagekomſt. Eaſtnart denne igjen var traadt ind i Forſamlingsſalen, og havde forſikkret Abu Haſſan, at han havde udrettet det ham paalagde Grinde, kom Meſrur, Hovedſmanden for Gildingerne, ſom imidlertid havde begivet ſig tilbage i det Indre af Palladſet, igjen ind, og gav Viziren, Emirerne og alle de øvrige Hofembedsmænd et Tegn, at Raadſforſamlingen var endt, og at Enhver kunde bortſjerne ſig. Dette gjorde de da ogſaa, efterat de med et dybt Buſ ved Foden af Thronen havde anbefalet ſig, og det i ſamme Orden, ſom de vare indtraadte. Hoſ Abu Haſſan blev Ingen tilbage, uden Befalingſmændene ved Chalifens Livvagt, og Storviziren. —

Abu Haſſan blev nu ikke længere paa Chalifens Throne. Han ſteeg ned paa ſamme Maade, ſom han

var steget op, det vil sige: understøttet af Mešrur og en anden anseet Gilding, som toge ham under Armene, og ledsagede ham lige til det Bærelse, hvorfra han var kommet ud. Han traadte ind, og Storviziren gik foran. Dog neppe havde han gjort nogle Skridt, førend han gav at forståe, at der paakom ham en trængende Fornødenhed. Strax aabnede man ham et reenligt, med Marmor brolagt Kabinet. Tillige overrakte man ham et Par Silketøfler, gjennemvirkede med Guld, hvilke man sædvanlig tog paa, førend man gik ind i dette Kabinet. Han tog dem, og da han ikke kjendte Brugen af dem, stak han dem ind i eet af sine Ørmer, der vare temmelig vide.

Da man meget ofte snarere pleier at lee over en Smaating, end over noget Bigtigt, saa feilede der denne Gang kun lidet i, at Storviziren, Mešrur og alle øvrige Palladsets Tjenere, som vare der i Nærheden, havde leet høit, og fordærvet hele Spøgen. Imidlertid undertrykte de denne Lyst, og Storviziren maatte endelig forklare ham, at han skulde tage Tøflerne paa, førend han traadte ind i Kabinettet.

Medens Abu Hašsan var inde i Kabinettet, opsogte Storviziren Chalifen, som igjen havde begivet sig hen til et andet Sted, for fremdeles useet at kunne iagttage Abu Hašsan, og fortalte ham, hvad der nylig var forefaldet; hvilket forarsagede Chalifen en ny Fornøielse.

Abu Hašsan traadte igjen ud af Kabinettet. Mešrur gik foran ham, for at vise ham Veien, og førte ham til det indre Gemak, hvor Taffelet allerede var dækket. Den Dør, som førte ind til samme, blev aabnet, og flere Gildinger ilede forud, for at give Sangerinderne et Tegn, at den foregivne Chalif nærmede sig. Strax begyndte disse en Concert med deres melodiske Stemmer og Instrumenter, hvilket forekom Abu Hašsan saa yndigt, at han ganske ganske blev henrevet af Glæde og Henrykkelse, og slet ikke vidste, hvad han skulde tænke om alt dette. „Hvis dette er en Drøm,“ sagde han ved sig selv, „saa varer denne Drøm temmelig længe. Dog nei, jeg føler jo, jeg tænker, jeg seer, jeg hører. Hvorledes det endog er, saa vil jeg dog deri ganske forlade mig

paa Gud. Dog kan jeg ikke tvivle om, at jeg jo virkelig er de Troendes Behersker. Der gives jo dog kun een Behersker over de Troende, hvem den Glands kan omgive, der omgiver mig. Den Vre og de Vrefrugtsbeviser, som man har viist og endnu viser mig, de Befalinger, som jeg har uddeelt, og som ere blevene fuldbyrdede, — alt dette beviser det jo tilstrækkeligt."

Endelig holdt Abu Haasan det for vist, at han var Chalis og de Troendes Behersker, og han blev fuldkommen overtydet derom, da han saa sig i en pragtig og rummelig Sal. Fra alle Sider straaede ham Guld og den mest levende Farveglans imøde. Enn Chor af Sangerinder, den Ene stedsse skjønnere end den Anden, omgave denne Sal, og syv Guldlysekroner hang paa forskellige Steder ned fra Loftet, paa hvilket Guld og Azur saa kunstigt var anbragt, at det gjorde en underfuld Virkning. I Midten stod et Taffel, besat med store Fade af ægte Guld, som fyldte Salen med Dufte af Krydderier og Ambra, hvormed Kjødet var kryddret. Enn unge Piger af henrivende Skjønhed, og i de mest glimrende Bevandter, stode omkring Taffelet. Enhver af dem havde en Bifte i Haanden, hvormed de skulde tilvifte Abu Haasan frisk Luft, medens han sad ved Taffelet.

Hvis nogensinde en Dødelig har været henrykt, saa var Abu Haasan det, da han traadte ind i denne prægtige Sal. Ved ethvert Skridt blev han staaende, for i Mag at betragte alle de skønne Sager, som frembode sig for hans Blik. Han vendte sig hvert Dieblif, snart til Høire, snart til Venstre, — til stor Fornøielse for Cholifen, som meget opmærksom iagttog ham. Endelig traadte han frem i Midten af Salen, og satte sig til Taffels. Strax satte de syv skønne Piger, som stode omkring ham, alle med deres Bifter Luften i Bevægelse, for at tilvifte ham Kølning. Han betragtede den Ene efter den Anden, og efterat han havde beundret, med hvilken Ynde de udførte denne Forretning, sagde han til dem med et huldriigt Smil, at han troede, at en Eneste af dem vilde være tilstrækkelig, for at tilvifte ham saamegen frisk Luft, som han behøvede, og han ønskede, at de sex øvrige vilde sætte sig med ham til Taffels, tre paa

hans høire, og tre paa hans venstre Side, for at gjøre ham Selskab. Tasselet var rundt, og Abu Hassan bød dem at tage Plads rundt omkring det, for at han, hvorhen han endog vendte sit Blik, kun skulde møde behagelige og tiltrækkende Gjenstande.

De sex Piger adløde, og satte sig ved Tasselet. Dog Abu Hassan bemærkede meget snart, at de af Erbødighed for ham ikke spiste. Dette gav ham Anledning til, selv at lægge for dem, og i de forbindtligste Udtryk at indbyde og nøde dem til at spise. Han spurgte dem derpaa, hvad de heed, og een af dem tilfredsstillede hans Nysgjerrighed. Deres Navne vare: Alabasterhals, Koralmund, Maaneansigt, Solglands, Dienlyst, Hjertensfryd. Det samme Spørgsmaal gjorde han ogsaa den syvende Pige som holdt Bisten, og hun svarede ham, at hun heed Sukkerrør. De Artigheder, som han sagde Enhver angaaende deres Navne, beviste, at han havde overmaade megen Forstand, og man kan ikke forestille sig, hvormedet dette forhøiede den Ugtelse, som Chalifen, hvem Intet af Alt, hvad der blev talt, undgik, allerede følte for ham.

Da de skjønnede Piger saae, at Abu Hassan ikke mere spiste, sagde den Ene af dem til de Gildinger, som opvartede ved Tasselet: „De Eroendes Fehersker vil gaae ind i Desertsalen; man bringe et Haandbækken.“ Paa samme Tid stode de op fra Tasselet, og toge af Gildingernes Hænder, den Ene en Guldskaal, den Anden et Haandbækken af samme Metal, og den Tredie et Haandflæde. De lagde sig ned paa et Kne for Abu Hassan, som endnn sad, og rakte ham Vaskevandet. Da han havde vasket sig, stod han op, og i dette Dieblif drog en Gilding Dørforhænget op, og aabnede Døren til en anden Sal, i hvilken han skulde træde ind.

Tohundrede og ni og halvfemsindestyvende Aar.

Mesrur, som ikke havde forladt Abu Hassan noget Dieblif, gik foran ham ind i en Sal, der var ligesaa

rummelig som den forrige, men udsmykket paa en ganske anden Maade med forskjellige Malerier af store Mestere, og med Vaser af alleslags Metal, med Fodtæpper og kostbare Meubler. I denne Sal stode syv ganske andre Chor af Sangerinder, som, saasnart Abu Hassan lod sig see, begyndte en ny Concert. Salen var iøvrigt prydet med syv andre store Lysekroner, og Tasselet i Midten var besat med syv andre store Guldskaaale, paa hvilke alle Arter af Aartidens skønneste og udsøgteste Frugter pyramideformigt vare opstillede, og rundt omkring stode syv andre unge Piger, med Bister i Hænderne, som endnu overgik de forrige i Skønhed.

Disse ganske nye Gjenstande satte Abu Hassan i en endnu større Forundring end forhen, og bevirkede, at han blev staaende, og gav alle Tegn paa Forbauselse og Overraskelse fra sig. Han traadte endelig hen til Tasselet, og efterat han havde sat sig derved, og betragtet de syv Piger, den Ene efter den Anden, uden at vide, hvilken han skulde give Fortrinnet, befalede han dem, at de alle skulde lægge deres Bister bort, sætte sig ved Tasselet tilligemed ham, og spise med ham, idet han meente, at Heden ikke var saa stor, at han behøvede deres Tjeneste. —

Da de skønne Fruentimmer havde sat sig paa høire og venstre Side af Abu Hassan, vilde han fremfor Alt vide, hvad de heed, og han erfarede, at de havde ganske andre Navne end de syv Skønne i den forrige Sal, og at ethvert af disse Navne betegnede en eller anden Gemyts- eller Aands-Egenskab, hvorved den Ene adskillede sig fra den Anden. Dette behagede ham overordentlig, og han gav dette at forstaae ved sindrige Bemærkninger, som han gjorde ved denne Leilighed, idet han gav dem efter hverandre Frugter af enhver Skaal. Chalifen, som noie gav Agt paa alle hans Handlinger og Uttringer, var stedse mere og mere fornøiet over, at han i ham havde fundet en Mand, som morede ham, og gav ham saamegen Leilighed til at lære ham noiere at kjende. —

Da Abu Hassan efter Behag havde spist af alle Frugterne i Skaalene, stod han op. Mestur, som ikke havde forladt ham, gik strax foran ham, og førte ham

ind i en tredie Sal, der var ligesaa pragtfuldt jiret, udsmykket og meubleret, som begge de forrige. —

Abu Haſſan fandt der ſyv andre Muſikchor, og ſyv andre Ekſjonne ſtaaende omkring et Taſſel, ſom var beſat med ſyv Guldſkaale, der vare fyldte med ſyltede Sager af de mangfoldigſte Farver og Former. Efterat han med ny Forundring havde kaſtet ſine Dine til alle Eider, nærmede han ſig Taſſelet ved den harmoniſke Klang af de ſyv Muſikchor, ſom ſtrag taug, da han havde ſat ſig. De ſyv Piger ſatte ſig paa hans Befaling ligeledes ved hans Side, og da han ikke kunde viſe dem ſamme Artighed, ſom de forrige, nemlig ſelv at lægge før dem, bad han dem, at de af de ſyltede Sager efter Behag vilde udvælge, hvad der ſmagte dem beſt. Tillige erkyndigede han ſig om deres Navne, ſom formedelſt deres Mangfoldighed ikke behagede ham mindre end de andre Ekſjonnes, og ſom tillige gave ham nyt Stof til at underholde ſig med dem, og ſige dem Artigheder, der gjorde dem ligesaa megen Fornøielſe ſom Chalifen, hvem Intet af Alt, hvad der blev ſagt, undgik.

Dagen hældede næſten allerede, da Abu Haſſan blev ført ind i den fjerde Sal. Den var, ligesom de forrige, udsmykket med de prægtigſte og koſtbareſte Meubler. Ogsaa befandt ſig deri ſyv ſtore Guldlyſekroner med brændende Bøkfjerter, og hele Salen var eplyst af en forbausende Mængde Lys, ſom frembragte en underfuld og overraſkende Virkning. I de tre forrige havde man intet Lignende af dette Slags ſeet, fordi de ikke havde været nødvendige. Abu Haſſan fandt fremdeles i denne ſidſte Sal, ligesom i de tre forrige, ſyv nye Muſikchor, ſom spillede og ſang endnu yndigere end de forrige, og ſyntes at indgyde en endnu ſtørre Munterhed. Tillige ſaae han der ſyv andre Piger, ſom ſtode omkring et Taſſel, der var beſat med ſyv Guldſkaale, hvori befandt ſig Butterdeigſkager, tør Conſect af alle Sorter, og endnu andre Sager, ſom pirre til at drikke. Et ſaae Abu Haſſan imidlertid her, ſom han ikke havde ſeet i de øvrige Sale: nemlig et Ekſjænkebord med ſyv ſtore Solvflaſker, fulde af den koſteligſte Viin, og ſyv Chryſtal Drikkeglæs af det ſkønneste Arbeide, ved Siden af hver Flaſke. —

Idtil, det vil sige: i de tre første Sale, havde Abu Hassan blot drukket Vand, — ifølge den Skik, der i Bagdad saavel blandt Folk i de høiere Stænder iagttages som ved Chalifens Hof, hvor man efter Reglen kun om Aftenen drikker Vin. Alle de, der handle anderledes, gjelde for Drankere, og vove ikke at lade sig see ved lys Dag. Denne Brug er saameget mere roesværdig, da man om Dagen har sin fulde Forstand nodig, forat kunne passe sine Forretninger, og man, naar der kun om Aftenen drikkes Vin, aldrig ved lys Dag paa Gaderne seer Berusede, som forarsage Uorden. —

Abu Hassan traadte altsaa ind i den fjerde Sal, og nærmede sig Tasselet. Da han havde sat sig derved, blev han en Tid lang hensunken i Henrykkelse og Beundring over de syv Piger, der stod omkring ham, og som han endnu fandt langt skønnere, end de i de forrige Sale. Han var nysgjerrig efter at vide enhver Enkelt's Navn. Dog Musikens høie Klang, og især Haandtrummerne, som man slog ved hvert Chor, tillode ham ikke at gjøre sig forstaaelig; han klappede derfor i Hænderne, for at give et Tegn til, at man skulde ophøre, og saaledes opstod en dyb Stilhed. —

Nu tog han den Skjonne, som paa høire Side stod ham nærmest, ved Haanden, lod hende sætte sig ved Siden af ham, rakte hende noget Kage, og spurgte hende derpaa, hvad hun heed. „De Troendes Behersker,“ svarede den Skjonne, „mit Navn er Perlerad.“ „Man kunde virkelig ikke,“ svarede Abu Hassan, „give Dig noget mere passende Navn, og som mere udtaler dit Værd. Uden imidlertid at træde den, der har givet Dig det, i mindste Maade for nær, finder jeg dog, at alle Perler i Verden, selv dem af det skønneste Vand, staae langt tilbage for dine skjonne Tænder. „Perlerad!“ vedblev han, „da Du nu hedder saaledes, vær saa god at tage et Glas der, og med din skjonne Haand at række mig Noget at drikke.“

Den Skjonne traadte strax hen til Skjenkebordet, og kom tilbage med et fuldt Glas Vin, som hun overrakte Abu Hassan med den fineste Anstand af Verden. Han tog det med megen Fornøielse, betragtede hende fuld af Omhed, og sagde derpaa til hende: „Perlerad!

jeg drikker nu paa din Sundhed, og beder, at Du ligeledes vil skænke i for Dig, og gjøre mig Besked." Hun ilede hurtigt hen til Skjenkebordet, og kom tilbage med et Glas i Haanden; dog, førend hun drak, sang hun en Sang, som henrykkede ham ligesaameget ved Nyheden af sit Indhold, som ved den fortryllende Stemme, hvormed hun sang den. —

Efterat Abu Hassan havde druffet, udvalgte han Noget af en af Skaalene, og overrakte det til en anden af disse Skjønne, som han ligeledes bad at sætte sig hos ham. Han spurgte hende ligeledes om hendes Navn. Hun heed, som hun sagde, Morgenstjerne. „Dine skjønne Dine," svarede han, „have mere Glæde og Ild end den Stjerne, hvis Navn Du fører. Gaa hen og gjør mig den Fornøielse at bringe mig Noget at drikke." Hun gjorde dette paa Etedet, og det paa den artigste Maade af Verden. Han opførte sig nu ligesaaledes mod den Tredie, som heed Daglys, og saaledes vedblev han lige til den Syvende, saa at de 'Alle, til stor Fornøielse for Chalifen, skænkede i for ham.

Efterat Abu Hassan havde druffet saamange Glas, som der var unge Piger hos ham, gik den Første af dem, ved Navn Perlerad, hen til Skjenkebordet, tog et Glas, skænkede det fuldt af Viin, kastede nogle Fingre fulde af det Pulver deri, som Chalifen havde betjent sig af igaar, og overrakte Abu Hassan det med de Ord: „De Troendes Behersker! jeg beder Ederes Majestæt for Ederes Sundheds Skyld endnu at modtage dette Glas, og førend I drikker, naadigst at høre en Sang, der, som jeg smiggrer mig med, ikke vil misbage Eder. Jeg har idetmindste først idag digtet den færdig, og endnu ikke foresunget Noget den."

„Jeg bevilliger Dig meget gjerne denne Naade," sagde Abu Hassan til hende, idet han tog Glasset af hendes Haand, „og jeg befaler, som de Troendes Behersker, i den Overtydning, at en saa skøn Pige, som Du, kun kan digte meget smidrige og behagelige Sange, at Du skal synge mig den." Den Skjønne tog en Luth, spillede og sang til Instrumentet med saa megen Nøgtighed, Ynde og Udtryk, at hun fra Begyndelsen til Enden holdt Abu

Hasan i Henrykkelse. Han fandt Sagen saa skjon, at han lod den flere Gange gjentage for sig, og horte den med ligesaamegen Fornoielse som første Gang.

Da den Skjenne havde endt, tomte Abu Hasan, som efter Fortjeneste vilde rose hende, først Glasset i eet Drag. Derpaa vendte han Ansigtet hen imod Pigen, for at tale med hende, men blev hindret deri ved det indtagne Pulver, som virkede saa pludseligt, at han blot lallende aabnede sin Mund. Strax lufteð ogsaa hans Dine, han lod Hovedet som en Overdrucken synke ned paa Tasselet, og sov saa fast ind, som han havde gjort Dagen før paa samme Tid, da Chalifen havde givet ham det samme Pulver ind. I dette Dieblif tog en af Pigerne, som stod ved Siden af ham, omhyggeligt Glasset op, som han lod falde ud af Haanden. Chalifen, som i hele denne Spøg havde fundet mere Fornoielse, end han nogensinde havde haabet, og som ogsaa havde seet denne sidste Scene, ligesom alle de foregaaende, traadte nu frem af sit skjulte Sted, og kom ind i Salen, ganske fornøiet over, at hans Indfald var lykkedes ham saa godt. Han befalede først, at man skulde tage den Klædning af ham, som man havde iført ham denne Morgen, og istedet derfor give ham den paa, som han havde baaret for fire og tyve Timer siden, da Slaven havde baaret ham hen til Palladset. Han lod strax den samme Slave falde, og sagde til ham, da han kom: „Der, tag denne Mand, og bær ham i Stilhed tilbage i sit Huus, læg ham paa sin Sopha, og lad ved Din Bortgang Døren staae aaben.“

Trehundrede Nat.

Slaven greb Abu Hasan, bær ham igjennem den skjulte Dør ud af Palladset, lagde ham, ligesom Chalifen havde befalet, i sit Huus, og vendte derpaa uilførdig tilbage, for at aflægge ham Regnskab for hvad han havde gjort. „Abu Hasan,“ sagde derpaa Harun, „havde ønsket sig, blot een Dag at kunne være Chalif, for at kunne træffe Imamen i Moscheen i sit Qvarteer, og de fire

Scheicher⁴⁾ eller Oldinger, hvis Opførsel ikke behagede ham. Jeg har forskafet ham denne Leilighed, og han kan være tilfreds dermed."

Abu Haſſan sov paa sin Sopha, paa hvilken Slaven havde lagt ham, indtil langt op paa den følgende Dag, og vaagnede ikke, førend Pulveret, som man havde fastet ham i det sidste Glas, havde gjort sin Virkning. Da slog han Øinene op, og var ikke lidet overrasket over at see sig paa sit Bærelse. „Perlerad, Morgenstjerne, Koralmund, Morgenrøde, Maaneansigt!" raabte han ganske høit, idet han nævnede enhver af de Skjønne i Palladset, som havde gjort ham Selskab, ved deres Navne, saavidt han endnu kunde erindre sig dem. „Hvor ere I? Kommer dog herhen!"

Abu Haſſan skreeg af alle Kræfter. Hans Moder, som paa sit Bærelse hørte ham, løb paa Naabet strax til, traadte ind i hans Bærelse, og spurgte ham: Hvad feiler Dig da, min Søn? hvad er der tilstødt Dig?"

Ved disse Ord løftede Abu Haſſan Hovedet iveiret, betragtede sin Moder stolt og foragteligt, og spurgte hende: „Gode Kone, hvem-falder Du da din Søn?"

„Dig!" svarede Moderen med megen Venlighed. „Er Du ikke Abu Haſſan, min Søn? Det er dog høitjælsomt, hvis Du i saa kort Tid skulde have glemt det."

„Jeg din Søn? Uffhyelige Gamle!" svarede Abu Haſſan, „Du veed ikke, hvad Du siger, Du er en Løgnerſke! Jeg er ikke Abu Haſſan, om hvem Du taler, jeg er de Troendes Behersker."

„Vær dog stille, min Søn!" vedblev den Gamle! Du er ikke ret klog; man kunde holde Dig for en Nar, hvis Nogen hørte det."

„Du er selv en gammel Nar," svarede Abu Haſſan; „men jeg er ingen Nar, som du paastaar. Jeg gjentager Dig endnu engang, at jeg er de Troendes Behersker og begge Verdeners⁵⁾ Beherskers jordiske Repræsentant."

„O min Søn!" udraabte Moderen. „Er det muligt, at jeg skal høre saadanne Ord af Dig, som forraade en saa stor Nlandsfraværelse? Hvilken ond Nland har besat Dig, og lader Dig føre saadanne Taler? Guds Naade

komme over Dig, og befri Dig fra Satans Magt. Du er min Søn Abu Haſſan, og jeg er din Moder."

Efterat hun havde ſagt ham alt Muligt, hvad der faldt hende ind, for igjen at bringe ham til ſig ſelv og viſe ham, at han var i Bildfarelſe, vedblev hun fremdeles: „Seer Du ikke, at dette Bærelſe, hvori Du befinder Dig, er dit, og ikke Bærelſet i et Pallads, ſaaledes ſom det vilde ſomme ſig for en Beherſker over de Troende, og at Du aldrig, ſaalænge Du har været til, har havt noget andet, men ſtedſe har boet hos mig? Overlæg Alt vel, hvad jeg ſiger Dig, og indbild Dig ikke Ting, ſom ikke ere, og ſom ſlet ikke kunne være til. Endnu engang, min Søn, tænk alvorlig derover!"

Abu Haſſan hørte rolig paa diſſe ſin Moders Formaninger, ſlog Dinene ned, og ſtøttede Hovedet paa ſin Haand, ligesom En, der gaaer i ſig ſelv, for at prøve Sandheden af det, ſom han ſeer og hører. „Jeg troer, Du har Ret," ſagde han nogle Dieblikke efter, ligesom vaagnende af en dyb Søvn, dog uden at forandre ſin Stilling; det forekommer mig ſelv, at jeg er Abu Haſſan, og Du min Moder, og dette mit Bærelſe. Endnu engang, „vedblev han, idet han kaſtede Dinene paa hende og paa Alt, hvad der frembød ſig for hans Blif, „jeg er Abu Haſſan, jeg tvivler ikke mere derpaa, og begriber ikke, hvorledes jeg kunde ſætte mig denne Indbildning i Hovedet!"

Moderen troede nu virkelig, at hendes Søn var helbredet for ſin Aandsforvirring, hvilken hun tilſkreev en Drøm; hun var endog i Begreb med at lee tilligemed ham derover, og ſpørge ham om Drømmen, da han pludſelig reiſte ſig op, ſaae paa hende fra Siden, og udraabte: „Gamle Hæx, gamle Troldqvinde! Du veed ikke, hvad Du ſiger; jeg er hverken din Søn eller Du er min Moder. Du ſkuffer Dig ſelv, og vil ligeledes overtale mig dertil. Jeg ſiger Dig, jeg er de Troendes Beherſker, og Du ſkal ikke gjøre mig viis paa det Modsatte."

Jeg beder Dig, min Søn! beſal Dig Gud, og afhold Dig fra ſaadanne Taler, for at Himlen ikke ſkal ſtraffe Dig. Lad os hellere tale om noget Andet. Jeg vil fortælle Dig, hvad der igaar i vort Qvarteer er hæn-

det Imamen ved vor Mosche og fire Scheicher af vore Naboer. Politimesteren lod dem hæfte, og efterat han for sine Dine havde ladet Enhver af dem give, jeg veed ikke, hvormange Slag med en Tyrepidsk, lod han ved en Udraaber bekjendtgjøre, at dette var Straffen for dem, som blandede sig i Anliggender, der ikke angik dem, og som gjorde sig det til Forretning at forstyrre deres Naboers Familier. Endelig lod han dem under samme Udraab føre igjennem alle Stadens Qvarterer, og forbed dem, nogensinde at sætte en Fod i vort Qvarter."

Abu Hassans Moder, som ikke kunde indbilde sig, at hendes Søn havde haft nogensomhelst Deel i den Hændelse, som hun fortalte, havde med Willie ført Tælen paa noget Andet, og betragtede Fortællingen af denne Begivenhed som et Middel til at udrive ham af den Wildfarelse, hvori han befandt sig.

Trehundrede og første Nat.

Dag netop det Medsatte paafulgte. Ifredetfor hos ham at udslutte den Tanke, at han var de Troendes Behersker, trængte denne Fortælling netop til igjen at tilbagefalde den og indpræge den endnu dybere i hans Indbildningskraft, saa at den blev til fuldkommen Visshed hos ham.

Saa snart derfor Abu Hassan havde hørt denne Fortælling, svarede han: „Jeg er altsaa hverken din Søn, eller Abu Hassan, men ganske sikkert de Troendes Behersker; efter hvad Du selv nylig har fortalt mig, kan jeg ikke mere tvivle derom. Hør blot, at Imamen og de fire Scheicher paa min Befaling blive straffede saaledes, som Du nylig sagde. Jeg er derfor, siger jeg Dig, sandelig de Troendes Behersker, og ophør derfor blot med at forestille mig, at det er en blot Drøm. Jeg sover ikke, og tillige var jeg dengang ligesaa vaagen, som jeg er i dette Dieblif, da jeg taler med Dig. Det er mig meget behageligt, at Du bekræfter mig, hvad Politimesteren, hvem jeg havde overdraget Sagen, har berettet mig

deſſangaende, nemlig: at min Befaling er bleven punktlig efterkommet, og jeg glæder mig ſaameget mere derved, da denne Imam og de fire Scheicher ere aabenbare Hyflere. Jeg gad blot vide, hvo der har bragt mig hen til dette Sted. Imidlertid, Gud være lovet! ſaameget er viſt, at jeg virkelig er de Troendes Beherſker, og alle Grunde ſkulle ikke overtyde mig om det Modſatte."

Moderen, ſom hverken kunde ane eller tænke ſig, hvorfor hendes Søn ſaa ſaſt og tilforladeligt paastod, at han var de Troendes Beherſker, tvivlede nu ſlet ikke mere paa, at han havde miſtet Forſtanden, da hun hørte ham ſige Ting, ſom efter hendes Fornuft forekom hende ganſke utroelige, endſkjøndt de ſyntes Abu Haſſan ganſke grundede. I denne Mening ſagde hun til ham: „Min Søn, jeg vil bede Gud, at han vil forbarme ſig over Dig. Hold op med at føre ſaadanne Taler, ſom ere ſaa ganſke uden al Menneſkeforſtand. Vend Dig til Gud, og beed ham at tilgive Dig og lade Dig vederfare den Naade, at Du iagen kan tale ſom et fornuftigt Menneſke. Hvad vilde man ſige om Dig, naar man hørte dig tale ſaaledes? Beed Du ikke, at Bæggene have Øren?"

Iſtedetfor at diſſe ſkjonne Formaninger ſkulde have beroliget Abu Haſſans Gemyt, forbittrede de ham kun endnu mere. Han foer heftig op imod ſin Moder, og ſagde til hende: Gamle! jeg har allerede eengang befalet Dig at tie ſtille; hviſ Du endnu engang taler et eneſte Ord mere, ſaa vil jeg ſtaa op, og behandle dig ſaaledes, at Du ſkal føle det, ſaalænge Du lever. Jeg er Chalif og de Troendes Beherſker, og Du maae tree mig, naar jeg ſiger Dig det."

Den gode Kone, ſom ſaae, at hendes Søn iſtedetfor at komme til Beſindelse, ſnarere miſtede den mere og mere, overlod ſig nu ganſke til Taarer og Beeklager, ſlog ſig i Anſigtet og for Bryſtet, og fremførte Uttringer, ſom forraadede hendes Beſtyrtelſe og dybe Græmmelſe over hendes Søns Nlandsfraværelſe.

Abu Haſſan, iſtedetfor at berolige ſig og lade ſig røre ved ſin Moders Taarer, forglemte ſig tvertimod ſaa vidt, at han endog ſatte den naturlige Afgtelse for hende tilſide. Han ſprang hæftigt op, greb en Stok, og trængte

med oploftede Arme som en Rasende ind paa hende. „Fordømte Gamle! raabte han hende i sin Galsskab imøde i en Tone, som vilde have forskrækket enhver Anden end hans Moder, siig mig paa Stedet, hvo jeg er.“

„Min Søn!“ svarede Moderen, uden at blive forskrækket, idet hun saae ømt paa ham, „jeg troer ikke, at Gud har forladt Dig saa ganske, at Du ikke mere skulde kjende den, der har født Dig, og Dig selv. Jeg skuffer Dig ikke, naar jeg siger Dig, at Du er min Søn Abu Hassan, og at Du gjør meget Uret i at anmasse Dig en Titel, som blot tilkommer din og min Herre og Behersker, Chalifen Harun Arrschyd, der endog overøser os begge, mig og Dig, med Velgjerninger, hvilket den Foræring beviser, som han igaar har tilsendt mig. Thi Du maa blot vide, at Storviziren Giafar igaar personlig gjorde sig den Uleilighed at opsøge mig, række mig en Pung med tusinde Guldstykker, og tillige sagde mig, at jeg skulde bede til Gud for de Troendes Behersker, som sendte mig denne Foræring. Og er denne Foræring ikke meget mere til Dig end til mig, som endnu kun har et Par Dage at leve i?“

Ved disse Ord kunde Abu Hassan ikke længere holde sig. De nærmere Omstændigheder ved Chalifens Foræring, som hans Moder nylig havde meddeelt ham, viste ham, at han ikke skuffede sig, og overtydede ham endnu mere om, at han virkelig var Chalif, da Viziren jo kun paa hans Befaling havde bragt Pungen. „Velan da, gamle Her!“ udraabte han, vil Du nu endelig overtyde Dig, naar jeg siger Dig, at det var mig, som ved Storviziren Giafar lod dig overbringe de tusinde Guldstykker, og at denne Sidste blot fuldførte min ham givne Befaling? Imidlertid, istedetfor at troe mig, søger Du blot at gjøre mig forvirret ved Modsigelse og ved haardnakket Paastand, som om jeg var din Søn. Dog jeg skal ikke længere lade din Ondskab blive ustraffet.“ Da han havde sagt disse Ord, var han i sit umaadelige Raseri saa umenneskelig, paa det Ubarmhjerterigste at mishandle hende med den Stof, han holdt i Haanden.

Trehundrede og anden Nat.

Den stakkels Moder, som ikke havde troet, at hendes Søn saa hurtigt vilde gaae over fra Trudsler til Haandgribeligheder, begyndte ved det første Slag af alle Kræfter at raabe om Hjælp. Dog Abu Haſſan ophørte, indtil Naboerne kom til, ikke med at slaae hende, idet han ved hvert Slag spurgte hende: „Er jeg de Troendes Behersker?“ hvorpaa Moderen da hvergang meget kjærligt svarede: „Du er min Søn!“

Abu Haſſans Naseri begyndte at formindskeſe lidt, da Naboerne kom ilende ind i hans Bærelse. Den Første, som traadte ind, fastede sig strax mellem hans Moder og ham, rev ham Stokken ud af Haanden, og sagde til ham: „Hvad gjør Du, Abu Haſſan? Har du mistet Din Fornuft og al Frygt for Gud? Har vel nogensinde en velopdragen Søn som Du er, vovet at løfte sin Haand mod sin Moder, og skammer Du dig ikke ved saaledes at behandle din, som elsker Dig saa ømt?“

Abu Haſſan, som endnu var ganske rasende, saae stiltiende paa den, som talte til ham, og spurgte derpaa, idet han fastede usikre Blik paa de øvrige Naboer, der vare komne med: „Hvo er denne Abu Haſſan, om hvem I tale? Mene I mig med dette Navn?“

Dette Spørgsmaal bragte Naboerne noget ud af Fatning. „Hvorledes?“ svarede den Samme, der havde talt først, Du vil ikke mere erkjende denne Kone for den, der har opdraget Dig, og hos hvem Du har bestandig boet, med eet Ord: for din Moder?“ — „Du er en Uforskammet,“ svarede Abu Haſſan; jeg kjender hende saalidt, som Dig, og jeg vil heller ikke kjende hende. Jeg er ikke Abu Haſſan, men de Troendes Behersker, og hvis I endnu ikke vide det, saa skal jeg lade Eder lære det paa Ederes Bekostning.“

Med denne Abu Haſſans Tale tvivlede Naboerne ikke mere om hans Ulandsfraværelse, og for at forhindre, at han ikke endnu engang skulde forgribe sig paa sin Moder, holdt de ham, uagtet hans Modstand, ganske fast, og bandt hans Arme, Hænder og Fødder. Endskjøndt han nu var i en Tilstand, hvor han ikke mere syntes at kunne

skade, holdt de det alligevel ikke for raadeligt at lade ham være alene med sin Moder. So af Selskabet bortfjernede sig, gif hurtigt hen til Daarekisten, og gav Opsynsmanden derover et Bink om, hvad der foregik. Denne begav sig strax derhen tilligemed Naboerne, ledsaget af en Mængde af sine Folk, der vare forsynede med Lænker, Haandskruer og en Tyrepidsk.

Abu Hassan, der var fattet paa intet mindre end paa saa skræffelige Anstalter, anstrængte sig ved disse Folks Ankomst paa det Yderste for at befrie sig for sine Baand; dog Opsynsmanden over Narrene lod sig række Tyrepidsken, og bragte ham ved to til tre dygtige Slag, som han gav ham paa Skuldrene, meget snart til Fornuft. Denne Behandling virkede saa godt paa Abu Hassan, at han tømmede sig, og at Daarekistens Opsynsmand og hans Folk kunde gjøre med ham, hvad de vilde. De lænkede ham, lagde Haand- og Fod-Skruer paa ham, og da de vare færdige, slæbte de ham ud af hans Bolig, og førte ham hen i Daarekisten.

Abu Hassan var neppe paa Gaden, førend han ogsaa allerede saae sig omringet af en Mængde Folk. Den Ene gav ham et Næveslag, den Anden et Drefigen, endnu Andre overvældede ham med Skjældsord, idet de behandlede ham som en vanvittig Nar og Fornykt.

Bed alle disse slette Behandlinger sagde han: „Der gives ingen Storhed og ingen Kraft, uden hos den høieste og almægtige Gud! Man vil gjør mig til en Nar, endskjøndt jeg er ved sund Forstand; jeg taaler imidlertid denne Skjændsel og disse Beskjæmmelser for Guds Barmhertighedens Skyld.“

Abu Hassan blev nu paa denne Maade ført i Daarekisten. Men bragte ham i et lavt Afslukke, og indspærrede ham i et Jernbuur. Førend han imidlertid blev indsluttet deri, hilste Narrevogteren, der allerede var bleven ganske hærdet til slige voldsomme Fremgangsmaader, ham ubarmhertig med halvtredsindstyve Slag af Tyrepidsken paa Skuldrene og Ryggen, og vedblev længere end tre Uger saaledes, saa at han daglig meddeelte ham den samme Dragt Prygl, og hver Gang gjentog de Ord for ham:

„Kom igjen til Forstand, og sig, om Du endnu er de Troendes Behersker.“

„Jeg behøver ikke dit gode Raad,“ svarede Abu Hassan; jeg er ingen Nar, men hvis jeg skulde blive det, saa vilde Intet være saa meget istand til at styrte mig i denne Ulykke, som de Slag, hvormed Du mishandler mig.“

Abu Hassans Moder besøgte imidlertid sin Son regelmæssig hver Dag. Hun kunde ikke holde sig fra Taarer, naar hun saa hans Legemsfylde og hans Kræfter saaledes svinde hen, og hørte ham sukke og klage over de Smerter, han følte. Virkelig vare hans Skuldre, Side og Ryg slaaede brune og blaae, og han vidste ikke, paa hvilken Side han skulde lægge og vende sig, for at finde Ro; tillige skallede hans Huud flere Gange af, medens han var fængslet paa dette afskyelige Opholdssted. Hans Moder vilde indgyde ham Trøst, og søge at udforske ham, om han med Hensyn til sin foregivne Chalifværdighed endnu bestandig befandt sig i den samme Sindssforfatning; dog saa ofte hun aabnede Munden for at berøre Noget af dette Slags, viste han hende bort med saameget Raseri, at hun saa sig nødsaget til at lade ham være, og at vende hjem, utrøstelig over en saadan Haardnackenhed.

De dybe og mægtige Indtryk, som vare blevene tilbage i Abu Hassans Sjæl fra den Dag af, da han havde seet sig i Chalifens Stadsdragt, udført alle hans Forretninger, udøvet hans Magt, og ganske, ligesom en Chalif, fundet Lydighed, — disse Indtryk, der ved hans Opvaagen havde holdt ham fast i den Tro, at han virkelig var Chalif, og som i saalang Tid havde vedligeholdt ham i denne Wildfarelse, begyndte efterhaanden at udslettes i hans Sjæl.

„Hvis jeg virkelig var Chalif og de Troendes Behersker,“ sagde han undertiden til sig selv, „hvorfor befandt jeg mig da ved min Opvaagen i mit Bærelse og i min sædvanlige Klædning? hvorfor saa jeg ikke mere Hovedsmanden for Gildingerne, alle de øvrige Gildinger, og hiin Mængde skjønne Fruentimmer omkring mig? hvorfor skulde Storviziren Giasar, hvem jeg saa for mine Fodder, saa mange Emirer, saa mange Statholdere over Provindserne

og saa mange andre Hofembedsmænd, af hvem jeg saae mig omgivet, paa eensgang have forladt mig? De vilde sikkert, hvis jeg havde mindste Magt over dem, forlænge siden have befriet mig fra den jammerlige Tilstand, hvori jeg befinder mig. Men alt dette var blot en Drøm; jeg maae allerede beqvemme mig til at troe det. Rigtignok har jeg befalet Politimesteren at straffe Smamen og de fire Oldinger, som ere hans Raadgivere; jeg har fremdeles paalagt Sturviziren Giafar at bringe min Moder tusinde Guldstykker, og mine Befalinger ere blevne fuldbyrdede. Dette gjør mig igjen forbauset, og jeg kan ikke begribe det. Men hvor mange andre Ting gives der ikke, som jeg ligeledes ikke begriber, og aldrig vil begribe? Jeg vil altsaa heri give mig i Guds Haand, som veed og kjender Alt.,,

Trehundrede og tredie Nat.

Abu Hassan var endnu ganske fordybet i disse Betragtninger og Tanker, da hans Moder traadte ind. Da hun saae ham saa mager og udtæret, flode hendes Taarer rigeligere end forhen. Midt under sin Hulken hilste hun ham med den sædvanlige Hilsen, og Abu Hassan besvarede den, ganske imod sin hidtil havde Sædvane, for første Gang igjen. Hun antog dette for en gunstig Forbetydning, aftørrede sine Taarer, og sagde til ham: Nu, min Son! hvorledes gaaer det Dig? i hvilken Sindstemning befinder Du Dig? har Du igjen ladet de Indbildninger og Taler fare, som den onde Aand har indgivet Dig?"

„Min Moder," svarede Abu Hassan med en rolig og sat Stemning, og i en Tone, hvori den dybe Smerte over det, han havde forbrudt mod hende, udtrykte sig, „jeg erkjender min Bilsfarelse, men jeg beder Dig at tilgive mig hiin affskyelige og forrykte Forbrydelse, hvori jeg har gjort mig skyldig imod Dig. Om det Samme beder jeg ogsaa mine Naboer, formedelst den Ærgrelse, som jeg har voldt dem. Jeg er bleven forført ved en Drøm, men ved en saa overordentlig og sandsynlig, at jeg vist kan paastaae, at enhver Aanden, hvem den var hædet, vilde ikke være bleven

mindre greben deraf, og vilde maaskee have begaaet større Maragtigheder, end I have seet af mig. Selv i nærværende Dieblif er jeg endnu saa forvirret deraf, at jeg neppe kan overtale mig til at troe, at det har været en Drøm, saamegen Liighed har den med hvad der foregaaer blandt Folk, der ere vaagne. Hvorledes det endog er, jeg holder det for en Drøm og for et Blændværk, og vil fremdeles holde det derfor. Jeg er selv overtydet om, at ieg ikke er hiin Drømmegehalt af Chalif og de Troendes Behersker, men din Søn Abu Hassan. Ja, jeg er Søn af en Moder, hvem jeg stedse har æret, lige til hiin ulykkelige Dag, hvis Erindring fylder mig med Beskjæmmelse, en Moder, hvem jeg ærer, og mit hele Liv igjennem vil ære, saaledes som det sommer sig."

Med disse forstandige og fornuftige Yttringer forvandlede de Bedrøvelses-, Medlidenheds-, og Befymrings-Taarer, som Abu Hassans Moder i lang Tid havde grædt, til Glædes-, Trøstens-, og Omheds-Taarer for hendes dyrebare Søn, som hun igjen havde fundet. „Min Søn," raabte hun, ganske ude af sig selv, „idet jeg efter Alt hvad der er foregaaet, igjen hører Dig tale saa fornuftigt føler jeg mig næsten ligesaa fornøiet og henrykt, som om jeg endnu engang havde født Dig til Verden. Jeg maa nu blot sætte Dig min Anskuelse over dit Eventyr fra hinanden, og gjøre Dig opmærksom paa en Omstændighed, som Du hidtil maaskee ikke har lagt Mærke til. Den Fremmede, hvem du en Aften medbragte til Aftensmaaltidet, gif bort, uden at han, som Du dog anbefalede ham, tillukkede Døren til dit Gemak, og dette, troer jeg, gav den onde Mand Leilighed til at komme ind i samme, og henstille Dig i den skræffelige forblindede Tilstand, hvori Du befandt dig. Du maa derfor, min Søn, takke Gud, at han har befriet Dig deraf, og bede ham, at han for Fremtiden vil bevare Dig for den onde Mands Snarer."

„Du har rigtig opdaget Kilden til min Ulykke," svarede Abu Hassan, „just den Nat var det, da jeg havde denne Drøm, som saaledes forstyrrede min Hjerne. Jeg havde udtrykkelig givet den fremmede Kjøbmand det Bink, at han skulde lukke Døren efter sig, og jeg mærker nu, at han ikke har gjort det. Jeg er nu tilligemed Dig overty-

det om, at den onde Aand har fundet Døren aaben, er trængt ind, og har sat mig alle disse Indbildninger i Hovedet. Man maa formodentlig i Musul, hvorfra denne Kjøbmand var, ikke vide, hvad der er os her i Bagdad kun altfor vel bekjendt, at nemlig den onde Aand foranlediger alle de slemme Drømme, som forurelige os om Natten, naar man har ladet Døren til Sovestammeret staae aaben. Da jeg nu ved Guds Naade er fuldkommen helbredet for den Aandsforvirring, hvori jeg befandt mig, saa beder jeg Dig for Guds Skyld saa indstændig, som nogensinde en Søn kan bede en saa god Moder, som Du er, bring mig saasnart som muligt ud af dette Helvede, og befri mig ud af Hænderne paa denne Boddel, som, hvis jeg endnu længere bliver her, ufeilbarlig vil forforte mit Liv."

Abu Hassans Moder, der nu var fuldkommen trøstet og rørt over, at hun saae sin Søn ganske helbredet for sin taabelige Indbildning, gif paa Stedet hen og opsogte Opsynsmanden over Huset, som havde bragt ham derhen, og hidtil havde havt ham under sin Varetægt. Saasnart hun havde forsikket denne, at hendes Søn nu igjen var ved fuldkommen Forstand, kom han herind, undersøgte ham, og satte ham for hendes Dine i Frihed.

Abu Hassan vendte tilbage til sin Bolig, og blev flere Dage hjemme, for igjen at styrke sin Sundhed ved kraftigere Næringsmidler, end han hidtil havde nydt i Daarekisten. Smidlertid, saasnart han igjen var kommen til sine Kræfter, og ingen Besvær mere fandt af den i hans Fangenskab lidte slette Behandling, begyndte det at blive ham kjedsommeligt, saaledes at tilbringe Aftenen ganske uden Selskab. Han tovede derfor ikke med igjen at begynde paa sin forrige Levemaade, det vil sige: daglig at besørge sig et tilstrækkeligt Episeforraad, for om Aftenen at kunne beværte en ny Gæst.

Den Dag, da han igjen begyndte sin gamle Vane, nemlig henimod Solens Nedgang at gaae hen til Enden af Broen i Bagdad, og at tiltale og indbyde til et Aftensmaal tid den første Fremmede, som han mødte, var just den Første i Maanedens, paa hvilken Dag, som allerede er sagt, Chalifen hvergang til Tidssfordriv, forklædt

pleiede at gaae ud af een af Portene, for personligt at see efter, om der foregik Noget, som stred imod den gode Orden, han strag ved Begyndelsen af sin Regjering havde indført.

Trehundrede og fjerde Nat.

Abu Hassan var neppe kommen derhen og havde sat sig paa en Bænk ved Broens Rækværk, førend han ogsaa allerede fra den anden Ende af Broen saae Chalifen, forklædt, ligesom første Gang, som en Kjøbmand fra Musul, og ledsaget af den samme Slave, igjen at komme hen imod ham. I den Overtydning, at al den Ulykke, som han havde lidt, ene og alene var kommen deraf, at denne foregierne Kjøbmand fra Musul ved sin Bortgang havde ladet Døren til Bærelset staae aaben, overløb en kold Gysen ham ved Synet af ham. Gud bevare mig! „sagde han ved sig-selv,“ der kommer jo, hvis jeg ikke tager Feil, den Troldmand igjen, som nylig saaledes forberede mig! Han lænede sig derfor ud over Broens Rækværk, og vendte Ansigtet henimod Flodens Strem, for ikke at komme til at see ham, førend han var gaaet forbi.

Chalifen, som endnu vilde drive den Spøg videre, han havde gjort sig med Abu Hassan, havde omhyggeligt ladet sig erkundige om Alt, hvad han den følgende Dag ved sin Opvaagnen havde sagt og gjort, og hvad der overhovedet var medt ham, efterat han var kommen tilbage til sit Huus. Det, han havde hørt om ham, saavelsom ogsaa den slemme Behandling, han havde lidt i Daarekisten, havde fornøiet ham meget. Da han imidlertid var en meget ædelmodig og retfærdighedselskende Tyrste, og i Abu Hassan troede at have fundet en Mand, som endnu kunde forskaffe ham megen Underholdning, og da han fremdeles ikke vidste, om vel Abu Hassan efter Nedlæggelsen af sin foregierne Chalifværdighed endnu vilde fortsætte sin sædvanlige Levemaade, saa holdt han det, for igjen at drage ham til sig, for mest pås-

sende, den Første i Maaneden at forklæde sig som en Kjøbmand fra Musful, for bedre at kunne udføre sin fattede Beslutning. Han saae altsaa Abu Hassan næsten i samme Dieblig, da han blev seet af ham, men mærkede snart af hans Opførsel, at han var utilfreds med ham, og at han havde den Hensigt at undvige ham. Paa Grund heraf gik han hen til den Side af Broens Rækværk, hvor Abu Hassan sad. Da han var kommen ham ganske nær, bukkede han Hovedet og saae ham i Ansigtet. „Er det Dig min Broder Hassan?“ raabte han. „Vær mig hilset, og tillad mig, at jeg omfavner Dig!“

„Og jeg,“ svarede Abu Hassan ganske koldt, uden at see paa den foregivne Kjøbmand fra Musful, „hilser Dig ikke. Jeg behøver hverken din Hilsen, eller dine Omfavnelser. Gaa din Vej!“

„Ei, hvorledes?“ spurgte derpaa Chalifen ham, „kjender Du mig da ikke? Erindrer Du Dig ikke mere hiin Aften, som vi idag for en Maaned siden tilbragte paa dit Bærelse, da Du viste mig den Ære, saa gavmild at beværte mig?“ — „Nei,“ svarede Abu Hassan i den samme Tone, som før, „jeg kjender Dig ikke, og veed ikke, hvorom Du da vil tale med mig. Afsted, jeg siger Dig det endnu engang, gaa din Vej!“

Chalifen lod sig ikke affkrække ved Abu Hassans Uhosflighed. Han vidste vel, at Abu Hassan blandt Andet havde gjort sig til en Lov, ikke nogensinde mere at have Fællesskab med nogen af de Fremmede, som han eengang havde beværtet; Abu Hassan havde selv sagt ham det, men han vilde anstille sig, som om han ikke vidste det. „Jeg kan slet ikke troe,“ vedblev han, at Du ikke skulde kjende mig igjen; det er slet ikke saa længe siden, at vi have seet hinanden, og det er ikke muligt, at Du saa let skulde have forglemt mig. Der maa være handet Dig Noget, som har vaakt denne Modbydelighed for mig hos Dig. Du vil imidlertid erindre Dig, at jeg har lagt Dig min Taknemmelighed for Dagen ved de bedste Drikker, jeg tilbød Dig endog angaaende et vist Punkt, som laa Dig meget paa Hjertet, min Indflydelse, som slet ikke er at foragte.“

„Jeg veed ikke,“ svarede Abu Hassan, „af hvilken

Uret Din Indflydelse maa være, og jeg har heller ikke mindste Lyst til at sætte den paa Prøve; jeg veed blot saa Meget, at Dine gode Onsker ikke have haft nogen videre Følge, end den, at jeg næsten var bleven til en Nar. Jeg beder Dig derfor endnu engang for Guds Skyld: gaa din Vej, og ærgre mig ikke mere!"

"Alf, min Broder Haşsan," svarede Chalifen, og omfavnede ham, "jeg vilde ikke gjerne paa denne Maade skilles fra Dig! Da min Lykkestjerne har villet, at jeg skulde træffe Dig endnu engang, saa maa Du først endnu engang vise mig den samme Gæstfrihed som idag for en Maaned siden, og lade mig drikke en Flaske Viin med Dig."

Derfor skal jeg tage mig meget vel iagt," svarede Abu Haşsan. Jeg har dog endnu saamegen Magt over mig, at jeg kan undgaae enhver fjernere Sammenkomst med en Mand som Du er, der kun bringer En Ulykke i Huset. Du kjender jo vel Ordsproget: Tag din Fremme paa Skuldrene, og paf Dig! Anvend det nu paa Dig. Skal jeg da saa ofte gjentage Dig det? Gud være med Dig! Du har bragt mig Uheld nok paa Halsen, jeg vil ikke i Fremtiden udsætte mig for Mere deraf."

"Min gode Ven Abu Haşsan," vedblev Chalifen, og omfavnede ham endnu engang, "Du behandler mig med en Haardhed, som jeg slet ikke havde ventet mig. Jeg beder Dig, ikke længere at føre saa fornærmelige Taler med mig, men tvertimod at være overbevist om mit Benskab. Viis mig den Fæielighed at fortælle mig, hvad der er hædet Dig, — mig, som blot har ønsket og endnu ønsker Dig Godt, og som gjerne vilde finde en Leilighed til i Gjerningen at vise Dig det, for paa nogen Maade igjen at gjøre det Uheld godt, hvilket jeg, som Du siger, har paadraget Dig, saafremt det iøvrigt virkelig er min Skyld." Abu Haşsan gav endelig efter for Chalifens indstændige Bønner, og efterat han havde bedet ham at sætte sig ved Siden af ham, sagde han til ham: "Din Bantro og Paatrængenhed har bragt min Taalmodighed til det Yderste. Hvad jeg nu vil fortælle Dig, vil let gjøre Dig begribeligt, om jeg har Uret, naar jeg beflager mig over Dig."

Chalifen satte sig ved Siden af Abu Haſſan, og denne fortalte ham nu alle de Eventyr, ſom ligesaa hans Opvaagnen i Palladſet og til hans anden Opvaagnen i ſit Bærelſe, vare mødte ham, og alt dette fortalte han ham, ſom om det havde været en levende Drom, med en Mængde enkelte Omſtændigheder, ſom Chalifen vidſte ligesaa godt, ſom han, og ſom fornøiede Fornoieſen ved hiin Egeg hos ham. Han ſkildrede ham dernæſt paa en overdreven Maade det Indtryk, ſom denne Drom havde ladet tilbage i hans Sjæl, at han var Chalif og de Treendes Beherſker. „Dette Indtryk,“ vedblev han „forledte mig til ſaa ſtore Maragtigheder, at mine Naboer vare nødte til at binde mig ſom en Raſende, og bringe mig hen i Daarekiften, hvor man har behandlet mig paa en Maade, ſom i Sandhed kan kaldes gruſom, barbariſt og umenneskelig. Men hvad der meeſt vil overraske Dig, og hvorpaa Du viſt ikke er fattet, er, at alt dette blot er hændet mig for din Skyld. Du erindrer Dig vel endnu den Ben, ſom jeg dengang gjorde Dig, at Du ved Din Bortgang fra mig maatte tillukke Døren til Gemakket vel. Du har imidlertid ikke gjort det, men tværtimod ladet den ſtaa aaben, og ſaaledes er da den onde Aand kommen ind, og har ſat mig denne Drom i Hovedet, ſom, ſaa behagelig den endog forekom mig, dog har paadraget mig alle de Liddeſer, hvorover jeg beklager mig. Du er alſaa ved Din Skjedsløſhed Skyld i, og anſvarlig for hiin afſkyelige og forrykte Forbrudſe, ſom jeg begif, idet jeg ikke blot loſtede Haanden mod min Moder, men næſten bragte det dertil, at hun for mine Fødder maatte opgive Aanden, og jeg begaae et Modermord, og det Alt af en Marſag, over hvilken jeg, ſaa eſte jeg tænker derpaa, maa rødme, fordi hun nemlig kaldte mig ſin Søn, ſom jeg virkelig er, og ikke vilde erkjende mig for de Treendes Beherſker, for hvem jeg udgav mig for hende. Du er fremdeles Skyld i den Egrelſe, ſom jeg har foraaſaget mine Naboer, da de paa min ſtakkels Moders Skrig kom løbende til, og fandt mig iſjerd med at ſlaae hende halvdød, hvilket Altsammen ikke var forefaldet, naar Du ved Bortgangen omhyggelig havde tillukket Døren til mit Bærelſe, ſaaledes ſom jeg havde bedet Dig om. De havde da uden min

Tilladelse slet ikke kunnet komme ind i mit Hus, og vare da altsaa heller ikke bleve Vidner til min Marag-
tighed, hvilket er det, som meest fortryder mig. Jeg
havde da fremdeles heller ikke slaaet dem, idet jeg satte
mig til Modværg, og de havde ikke mishandlet og bun-
det mig, før at føre mig hen til Daarekisten, og ind-
spærre mig der, hvor man hele Tiden igjennem, det for-
sikrer jeg Dig, som jeg tilbragte der, ikke har undladt
daglig at give mig en Dragt Prøgl af Tyrepidsken."

Abu Haßsan fortalte Chalifen disse Anledninger til
sine Lidelser med megen Varme og Hæftighed. Chalifen
vidste bedre end han, hvad der var foregaaet med ham,
og frydede sig i Stilhed over, at det var lykkedes ham
med hans lystige Indfald; imidlertid kunde han ikke høre
den naive Fortælling af hele Tildragelsen, uden at lee høit.

Abu Haßsan, som troede, at hans Historie vel for-
tjente Medlidenhed, og at Enhver maatte tage ligesaa-
megen Andeel deri, som han selv, ærgrede sig meget over,
at den foregivne Kjøbmand fra Mußsul lo høit. „Du
gjør Dig vel lystig over mig?" sagde han til ham, „da
Du saaledes leer mig lige i Ansigtet; eller tænker Du
maaßke, at jeg spøger, naar jeg taler ganske alvorligt
med Dig? Vil du have eensjønne Beviser paa det, som
jeg siger Dig? Der, see engang her, og siig da selv, om
jeg blot spøger." Ved disse Ord bukkede han sig, blottede
sine Skuldre og sit Bryst og viste Chalifen Arrene og de
blaae Mætter, som de Slag, han havde faaet, havde for-
arsaget ham.

Chalifen kunde ikke see dette uden Bysen. Han følte
Medlidenhed med den stakkels Abu Haßsan, og det gjorde
ham meget ondt, at han havde drevet sin Epog saavidt.
Han gik strax i sig selv, omfavnede Abu Haßsan hjerte-
ligt, og sagde ganske alvorligt til ham: „Staa op, min
Breder, jeg beder Dig; kom, lader os gaae hjem til
Din Bolig. Jeg vilde gjerne endnu have den Fornøi-
else at tilbringe denne Aften behageligt med Dig. Imor-
gen vil Du, om Gud vil, see, at Alt skal gaae ret godt."

Uagtet sin Beslutning og sit gjorte Løfte, aldrig at
beværte en Fremmed mere end een gang hos sig, kunde
Abu Haßsan dog ikke modstaae Chalifens smigrende Til-

tale, hvem han endnu stedse holdt for en Kjøbmand fra Musſul. „Seg vil vel gjøre det,“ sagde han til ham, „men under den Betingelse, at I med en Eed lover mig, ved Eders Bortgang fra min Bolig omhyggelig at tilslukke Døren, for at den onde Aand ikke skal komme igjen og forvirre min Hjerne, ligesom den allerede eensgang har gjort.“ Den foregivne Kjøbmand lovede Alt. De stode nu begge op, og toge Veien til Staden. For endnu mere at forbinde sig Abu Haſſan, sagde Chalifen til ham: „Fat Tillid til mig; jeg skal ganske sikkert ikke vise mig troløs, det lover jeg Dig som en ærlig Mand. Paa Grund heraf behøver Du ikke at tage i Betænkning at skjænke en Mand Din Fortrolighed, som ønsker Dig al mulig Lykke og Vel, som Du snart skal see Prøve paa.“

„Seg forlanger slet ikke Sligt af Dig,“ svarede Abu Haſſan ganske kort, „jeg giver gjerne efter for din indstændige Anmodning, men jeg skjænker Dig alle gode Ønsker, og beder Dig for Guds Skyld ingen saadanne at yttre. Alt Uheld, som hidtil er mødt mig, hidrører blot fra, at Døren stod aaben, og de Ønsker, som Du allerede tidligere har gjort for mig.“

„Nu godt,“ svarede Chalifen, idet han ved sig selv lo over Abu Haſſans endnu bestandigt syge Indbildningskraft, „da Du ønsker det, saa vil jeg adlyde Dig, og lover, aldrig at ønske Dig Noget.“ „Naar Du taler saaledes, glæder jeg mig,“ sagde herpaa Abu Haſſan; „jeg forlanger intet Videre af Dig, og er tilfreds, naar Du holder Ord; det Øvrige skjænker jeg Dig gjerne.“

Medens Abu Haſſan og Chalifen, hvem hans Slave ledsagede, underholdt sig saaledes, nærmede de sig uformærket Deres Bestemmelsessted. Dagen begyndte allerede at hælde, da de kom til Abu Haſſans Huus. Denne kaldte strax paa sin Moder, og lod bringe Lys. Derpaa bad han Chalifen at tage Plads paa Sophaen, og satte sig ved Siden af ham. Inden kort Tid blev herpaa Aftensmaaltidet sat frem, efterat man havde stillet Bordet hen foran dem. De spiste uden alle Omstændigheder. Da de havde affpist, tog Abu Haſſans Moder Alt af Bordet, satte Frugter frem, og stillede Vin tilligemed

Skaale ved Siden af sin Søn; derpaa bortfjernede hun sig, og lod sig ikke mere see.

Trehundrede og femte Nat.

Abu Haſſan ſkjænkede forſt Wiin i for ſig ſelv, og derpaa for Chalifen. De drak hver omtrent fem til ſex Bægere, og underholdt ſig derved om ligegyldige Sager. Da Chalifen mærkede, at Abu Haſſan begyndte at blive ophidſet af Vinen, ſaa bragte han Samtalen hen paa Kjærlighedshistorier, og ſpurgte ham, om han vel nogenſinde havde elſket.

„Min Broder,“ ſvarede Abu Haſſan ganſke fortrolig, da han blot troede at tale med een af ſine Lige, „jeg har ſtedſe blot betragtet Kjærligheden, eller — om I ſaa vil kalde det — Egteſtanden, ſom et Uag, hvilket jeg aldrig har haft Lyst til at underkaſte mig. Indtil dette Dieblif, maa jeg tilſtaa Eder, har jeg ſtedſe kun elſket Kaffelets Glæder, god Mad, og iſær god Wiin, med eet Ord: behagelig Underholdning, og Sammenkomſter med gode Venner. Dog kan jeg forſikre Eder, at jeg hverken vilde være ligegyldig mod Ekteſkab, eller umodtagelig for Kjærlighed, ſaaſnart jeg blot fandt et Fruentimmer, der var ſaa ſkjønt og elſkørdigt ſom det, jeg har ſeet hiin Nat i Dromme, da jeg modtog Eder her forſte Gang, og I til min Ulykke lod Døren ſtaa aaben til Bærelſet, — et Fruentimmer, ſom tilligemed mig tilbragte Aftenerne ved Vinen, forſtod at ſynge, spillede eet eller flere Instrumenter, og forſtod at underholde mig behageligt, med eet Ord: ſom blot tænkte paa at behage og opmuntre mig. Jeg troer endog, at min Ligegyldighed vilde forvandle ſig til den høieſte Hengivenhed for en ſaadan Perſon, og at jeg vilde leve meget lykkelig med hende. Men hvor i al Verden ſkulde jeg kunne finde et Fruentimmer af det Slags, ſom jeg nylig har ſchildret, undtagen i de Troendes Beherſkers Pallads, eller i Storviziren Giaſars Huus, eller hos de mægtigſte Store ved Hoffet, ſom have Guld og Sølvs nok, for at kunne forſkaffe ſig ſlige? ⁶⁾ Jeg vil altsaa hellere blot

holde mig til Biinflasken; det er en Fornøielse, som koster mig Lidet, og som jeg kan faae ligesaagodt, som hiin." Ved disse Ord greb han Skaalen, skjenkede Biin i for sig, og sagde til Chalifen: „Tag Ederes Skaal, for at jeg ligeledes kan skjenke i for Eder; vi ville ved Nydelsen af en saa behagelig Fornøielse ikke være ledige."

Da Chalifen og Abu Haßsan havde druffet, vedblev den Første igjen: „Det er dog ret Skade, at en saa artig Mand, som I, der ikke er ligegyldig mod Kjærlighed, fører et saa eensomt og affondret Liv."

„Det er ingen Opofrelse for mig," svarede Abu Haßsan, "at foretrække det rolige Liv, hvilket jeg, som I seer, fører, for en Kones Selskab, som maaskee ikke engang var skøn nok til at behage mig, og som desuden ved fine Feil og sit slette Lune kunde foraarsage mig tusinde Fortrydeligheder."

De førte en temmelig vidtløftig Samtale over denne Gjenstand, og da Chalifen saae Abu Haßsan paa det Punkt, hvor han ønskede ham, sagde han til ham: „Lad mig kun raade; da Du har den rette Smag, som alle retskafne Mænd have, saa skal jeg nok finde til Dig, hvad Du ønsker, uden at det skal koste Dig Noget. „I samme Dieblif tog han Biinflasken og Abu Haßsans Skaal, i hvilken han behændigt fastede to Fingre fulde af det Pulver, som han allerede eengang havde brugt, skjenkede den fuld lige til Manden, rakte ham den, og sagde: „Der, tag og drif i Forveien paa den Skjønnes Sundhed, som skal fuldende dit Livs Lykke; jeg tænker, Du skal blive tilfreds."

Abu Haßsan tog smilende Skaalen, rystede paa Hovedet, og sagde: „Nu paa Lykke og Fromme, da Du nu eengang ønsker det. Jeg vilde ikke gjerne begaae nogen Uhosflighed mod Dig, eller støde en saa agtværdig Gæst, som Du er, for en saadan Baggatels Skyld for Hovedet. Jeg vil altsaa drikke paa den Skjønnes Sundhed, som Du lover mig, endskjøndt jeg er ganske tilfreds med min Skjæbne, og slet ikke videre grunder noget Haab paa dit Løfte."

Abu Haßsan havde neppe druffet det fulde Bæger, førend ogsaa en dyb Søvn, ligesom begge de forrige Gange,

omtaagede hans Sænder, og gav Chalifen Leilighed til at raade over ham ganske efter sit Behag. Han befalede derfor Slaven, som han havde medbragt, at tage Abu Hassan og bære ham hen til Palladset. Slaven løftede ham op paa sine Skuldre, og Chalifen, som ikke havde den Hensigt at sende Abu Hassan tilbage som første Gang, lukkede ved sin Bortgang Døren til Bærelset.

Slaven gik med sin Byrde bag efter ham, og da Chalifen var ankommen til Palladset, lod han Abu Hassan lægge paa en Sopha i den fjerde Sal, fra hvilken han før en Maaned siden havde ladet ham i den dybeste Sovn bære tilbage til hans Bolig. Førend man der lod ham roligt vedblive at sove, befalede Chalifen, at man skulde iføre ham den samme Klædning, som han dengang havde baaret som den foregivne Chalif. Derpaa befalede han, at Enhver skulde gaae hen at sove, og Opsynsmanden og Tjenerskabet ved det Indvendige i Palladset, Sangerinderne og alle de Piger, som dengang befandt sig i Salen, da han havde druffet det sidste Glas Viin med Sovedrikken, paalagde han, den anden Dag ganske tidlig at være tilstede, naar han vaagnede, og indskjærpede endnu Enhver at spille sin Rolle godt.

Chalifen lagde sig nu ogsaa tilfængs, efterat han havde ladet Mæsrur melde, at han maatte vække ham noget tidligere, førend de Andre traadte ind i Salen.

Mæsrur undlod ikke, punktlig at vække Chalifen til den Tid, han havde betegnet ham. Denne lod sig hurtigt paaflæde, og begav sig hen i den Sal, hvor Abu Hassan endnu sov. Han traf der Gildingerne, Tjenerne ved det Indre af Palladset, Fruentimmerne og Sangerinderne allerede staaende ved Døren, og ventende paa hans Ankomst. Efterat han ganske kort havde forklaret dem, hvad der egentlig var hans Hensigt, gik han ind og satte sig i det tæt tilgittrede Kabinet. Mæsrur, Tjenerne i Palladset, Fruentimmerne og Sangerinderne traadte nu ind, og stillede sig i en Række omkring Sophaen, paa hvilken Abu Hassan laa, dog saaledes, at Chalifen derved ikke blev forhindret i at see ham og give Algt paa hans Handlinger.

Efterat Alt var saaledes anordnet, og Virkningen af Sovepulveret forbi, vaagnede Abu Hassan, uden at slaae

Dinene op, og udfastede noget Elim, der, ligesom første Gang, blev optaget i et lidet Guldbækken. I dette Oieblik lode de syv Chor af Sangerinder deres henrivende Stemmer tone til Klangen af Hoboer, Floiter og andre Instrumenter, og opførte den behageligste Concert.

Abu Hassans Forbauselse var overordentlig, da han hørte en saa harmonisk Musik. Han slog Dinene op, og hans Forbauselse fordobblede sig, da han bemærkede Fruentimmerne og Hofbetjenterne, som stode omkring ham, og som han troede at kjende. Den Sal, hvori han befandt sig, syntes ganske at være den samme, som han havde seet i sin tidligere Drøm, tillige fandt han den ligesaa oplyst, meubleret og smykket.

Concerten ophørte, for at Chalifen kunde være opmærksom paa sin Gjæstevens Opførsel, og paa Alt, hvad han maaskee i sin Overraskelse vilde sige. Fruentimmerne, Mesrur og alle Tjenerne i de indre Gemakker iagttog den dybeste Tausshed, og bleve fulde af Verbødighed paa deres Pladser. „Ak!“ raabte Abu Hassan, idet han beed sig i Fingrene, med høi Stemme, saa at Chalifen kunde høre det, „der er jeg allerede igjen i den samme Drøm, og det samme Blændværk, som for en Maaned siden. Nu kan jeg blot igjen gøre mig beredt paa Slag med Tyrepidsken, paa Daarefisten og Tjernburet. „Allmægtige Gud!“ tilføiede han, „jeg overgiver mig i dit guddommelige Forsyns Magt! Det var en høist uredelig Mand, som jeg igaar Aftes optog i mit Huus, og som atter har paadraget mig dette Blændværk og de Ubehageligheder, der følge deraf. Denne trolose Forræder havde med en Eed lovet mig, at han ved sin Bortgang vilde lukke Døren til mit Gemak, men han har ikke gjort det, og saa er da Djævelen trængt her ind, som nu gør mit Hoved ganske forvirret ved denne forbandede Drøm om en Behersker over de Troende, og ved saa mange andre Hjerne-spind, hvormed han forblinder og fortryller mine Dine. Gud gøre Dig til Skamme, Satan! og gid et stort Bjerg af Stene maatte blive væltet paa Dig!“

Trehundrede og sjette Nat.

Efter disse Ord lukkede Abu Hassan igjen Dinene, og forblev ganske indsluttet i sig selv, og i den største Mandsforvirring. Et Dieblif efter slog han dem igjen op, og kastede dem tilhøire og tilvenstre paa alle de Gjenstande, som frembode sig for hans Blik. „Store Gud!“ raabte han endnu engang, endskjønt med ringere Forbauselse og smilende, „jeg overgiver mig ganske i Dit Forlyns Hænder, beskyt mig for Satans Anfægtelser!“ Derpaa lukkede han igjen Dinene og vedblev: „Jeg veed allerede, hvad jeg vil gjøre; jeg vil sove indtil Satan forlader mig, og igjen farer dechen, hvorfra han er kommen, om jeg endog skulde blive saaledes liggende lige til Middag.“

Man lod ham imidlertid ikke have Tid til, som han havde foresat sig, igjen at sove ind. Hjerten snæring, saaledes heed nemlig et af de Fruentimmer, som han allerede første Gang havde seet, nærmede sig ham, og sagde ærefrygtssfuld til ham: „De Troendes Behersker! jeg beder Eders Majestæt om Tilgivelse, at jeg tager mig den Frihed at erindre Eder om, at I dog ikke maa sove ind igjen, men om muligt vaagne og staae op, fordi Dagen allerede begynder at bryde frem.“ — „Vilg bort, Satan!“ svarede Abu Hassan, da han hørte denne Stemme. Derpaa betragtede han Pigen, og sagde: „Kalder Du mig de Troendes Behersker? Du tager vist Feil af mig.“

„Jeg giver Eders Majestæt,“ svarede Pigen, „denne Titel, der tilkommer Eder, som den ophøiede Hersker over alle Moslemin, hvis nedrigste Slavinde jeg er, og med hvem jeg understaaer mig at tale. Eders Majestæt vil maaskee gjøre Eder en Spøg,“ tilføiede hun, „og anstille Eder, som om I forglemte Eder selv, saafremt det ikke er en Følge af en eller anden slem Drøm. Dog, hvis I blot vil aabne Dinene, ville de Skyer, som maaskee fordunkle Eders Indbildningskraft, forsvinde, og I vil see, at I er i Eders Pallads, og omgivet af Eders Tjenere og Slaver, som ere beredte til at vise Eder de sædvanlige Tjenester. Iovrigt maa Eders Majestæt ikke forundre Eder over, at I befinder Eder i denne Sal, og ikke i Eders Seng. I sov nemlig igaar saa pludselig ind,

at vi ikke først vilde vække Eder og bringe Eder ind i Eders Sovagemak, men lode os nøie med at lægge Eder ganske bekvemt paa denne Sopha."

Vigen sagde endnu meget Andet til Abu Hassan, som forekom ham sandsynligt, saa at han endelig satte sig opreist. Han slog Dinene op, og gjenkjendte saavel hende, den Talende, som ogsaa den skjønnede Perlerad og alle de andre Skjønne, som han allerede havde seet. Nu nærmede de sig ham samtlige, og den skjønnede Hjertensnæring tog igjen Ordet, og sagde: „De Troendes Behersker og Prophetens Repræsentant paa Jorden, Eders Majestæt vil ikke tage det unaadigt op, naar vi gjøre Eder opmærksom paa, at det er Tid at staae op; Dagen bryder allerede frem."

„Hvad ere I dog for underlige og paatrængende Folk," svarede Abu Hassan, idet han gned sine Dine, „jeg er ikke de Troendes Behersker, jeg er Abu Hassan, jeg veed det ret godt, og I ville aldrig kunne overtale mig til at troe det Modsatte." — „Vi kjende slet ikke den Abu Hassan, om hvem Eders Majestæt taler," svarede Hjertensnæring, „vi ville heller ikke lære ham at kjende. Vi erkjende Eders Majestæt for de Troendes Behersker, og I vil aldrig kunne overtale os til at troe, at I ikke er det."

Abu Hassan kastede sine Dine til alle Sider og var ganske henrykt over at see sig i den samme Sal igjen, hvori han allerede tidligere havde befundet sig i; men han tilskrev alt dette igjen en Drom, ligesom den var, han allerede tidligere havde haft, og hvis stemme følger han frugtede. „Gud være mig naadig! raabte han med erlostede Hænder, som et Menneske, der ikke veed, hvor det er; jeg overgiver mig ganske i din Haand. Efter Alt, hvad jeg der seer, kan jeg ikke mere tvivle om, at Djævelen, som er trængt ind i mit Gemak, je besidder mig, og forureliger min Phantasie med disse Drommesyn." Chalifen, som betragtede ham og horte alle hans Udbrud, begyndte saa hjerteligt at lee, at han havde Møie med at undertrykke det høie Udbrud deraf.

Abu Hassan havde imidlertid igjen lagt sig ned, og lukket Dinene. Estrag sagde Hjertensnæring til ham:

„De Troendes Behersker! Da Ederes Majestæt, endskjøndt vi, ifølge vor Migt, have givet Eder Underretning om, at det er Dag, endnu ikke staaer op, og da det er ganske nødvendigt, at I passer Regjeringsforretningerne, saa ville vi betjene os af den Tilladelse, som I har meddeelt os i Tilfælde af dette Slags. „I samme Dieblif greb hun ham ved ene Arm, og hidkaldte een af de andre Piger, som hjalp ham ud af Cengen, og, saa at sige, bare ham hen til Midten af Salen, hvor de da satte ham. Herpaa grebe de alle hverandre i Hænderne, og dansede og hoppede omkring ham, ved Klang af alle Instrumenterne og Haandtrummerne, som man lod lyde over hans Hoved og for hans Øren.

Abu Hasjan befandt sig i en ubeskrivelig Forlegenhed. „Skulde jeg virkelig være Chalif og de Troendes Behersker?“ sagde han ved sig selv. Endelig vilde han, i den Uvisshed, hvori han befandt sig, sige Noget, men den høie Lyd af alle Instrumenterne hindrede ham i at gøre sig forstaaelig. Han gav altsaa den skjønneste Perlerad og Morgenstjerne, som, idet de holdt hinanden i Hænderne, dansede omkring ham, et Bink, at han vilde tale. Strax lode de Dansen og Musikken ophøre, og nærmede sig ham. „Lyver nu ikke,“ sagde han ganske aabent til dem, „men siger mig Sandheden, hvo jeg egentlig er.“

„De Troendes Behersker!“ svarede den skjønneste Morgenstjerne, „Ederes Majestæt vil sikkert ved dette Spørgsmaal blot overraske os, som om I selv ikke vidste, at I er de Troendes Behersker, og den jordiske Repræsentant for den Guds Prophet, som er er begge Verdenes Herre, saavel den nærværende, hvori vi leve, som ogsaa den paa hiin Side efter Døden. Hvis I ikke mindes dette, saa maa en ganske besynderlig Drøm have ladet Eder forglemme, hvo I er. Dette kan maaske ikke være ganske uden Grund, naar man betænker, at Ederes Majestæt denne Nat har sovet længere end sædvanlig; dog vil jeg, hvis I vil tillade mig det, erindre Eder om Alt, hvad I den hele Dag igaar har gjort.“ De fortalte ham nu hele Gangen i Raadsforsamlingen, Imamens og de fire Oldingers Ufstræffelse ved Politimesteren, den Foræring af tusinde Guld-

stykker, som ved Storviziren var bleven overbragt en vis Abu Hassans Moder, fremdeles, hvad der var foregaaet i det Indre af Palladsrt, og ved de tre Maaltider, som bleve ham foresatte i de tre Sale, lige indtil Slutningen. „I denne Sal,” vedblev hun, „var det, at Eders Majestæt lod os tage Plads ved Tasselet ved Siden af Eder, og viste os den Ære at høre paa vor Sang, af vore Hænder at modtage Viin, indtil Eders Majestæt paa den af min Forgængerinde fortalte Maade sov ind. Siden har I, imod Eders Sædvane, uafbrudt lagt i en dyb Søvn, lige indtil dette Dieblif, da det allerede er Dag. Perlerad, samt alle de øvrige Slavinder og Tjenere, som ere her tilstæde, ville bekræfte dette. Gid Eders Majestæt derfor vilde berede Eder til at holde Bøn; thi det er allerede Tid dertil.”

„Godt, godt! svarede Abu Hassan, idet han rystede paa Hovedet,” I vilde vel tilsidst faae mig overtalt til at troe det, dersom jeg vilde høre paa Eder. Hvad mig imidlertid angaaer, saa siger jeg Eder, at I ere Taabeknækket, og have mistet Eders Forstand, hvilket virkelig er stor Skade, da I ere saa smukke Piger. I maa vide, at siden jeg saa Eder sidst, har jeg været hjemme, der behandlet min Moder slet, er derpaa bleven bragt i Daarefisten, og har maattet blive der længere end tre Uger imod min Villie, i hvilken Tid Opsynsmanden over Daarefisten ikke har undladt, daglig at lade mig give en Dragt Prygl af halvtredsindstyve Slag med Tyrepidsken. Og I mene dog, at Alt dette har blot været en Drøm? I spotte mig blot.”

„De Troendes Behersker!” svarede Morgenstjerne, „vi Alle, saamange vi her ere, tilbyde os at sværge ved Alt, hvad der er Eder dyrebart, at Alt, hvad Eders Majestæt der fortæller, blot er en Drøm. Siden igaar er I ikke kommen ud af denne Sal, og I har hele Natten indtil dette Dieblif uafbrudt sovet.”

Den Tilforladelighed, hvormed Pigen forsikrede, at Alt, hvad hun sagde ham, var sandt, og at han slet ikke var kommen ud af Salen, satte ham endnu engang i en saadan Tilstand, at han slet ikke vidste, hvad han skulde troe om sig og om hvad han saae. Han blev en Tid

lang hængsunken i Tanker. „O Himmel!“ sagde han ved sig selv, „er jeg Abu Hassan? Er jeg de Troendes Behersker? Allmægtige Gud! opklar min Forstand; lad mig erkjende Sandheden, for at jeg kan vide, hvad jeg skal holde mig til.“ Han blottede herpaa sine Skuldre, som af de Slag, han havde faaet, endnu vare ganske brune og blaae, viste Pigerne dem, og sagde: „der, seer og bedømmer, om saadanne Saar kunne komme Een i en Drøm eller i Søvn? Jeg paa min Side kan forsikre, at de kun ere altfor virkelige, og den Smerte, som jeg endnu føler deraf, er mig en sikker Borgen, som ikke lader mig tvivle derom. Hvis dette dog desuagtet skulde være hændet mig i Søvn, saa var det den sælsomste og mest forbausende Sag af Verden, og jeg tilstaaer, at det overstiger mine Begreber.“

I den Uvisshed, hvori Abu Hassan med Hensyn til sin Tilstand befandt sig, hidkaldte han een af Chalifens Tjenere, som just stod i Nærheden af ham, og sagde til ham: „Kom hid, og bid mig i Orelappen, for at jeg deraf kan fornemme, om jeg sover eller vaager.“ Tjeneren nærmede sig, greb Orelappen med Tænderne, og beed den saa stærkt, at Abu Hassan skreeg høit iveiret.

Ved dette Skrig spillede paa eensgang igjen alle Instrumenterne, og Pigerne og Hofbetjentene begyndte at dandse, synge og hoppe saa hvirvlende omkring Abu Hassan, at han kom i en Urt Henrykkelse, der forledede ham til tusinde Daarskaber. Han begyndte at synge, ligesom de Andre; han rev Chalifdragten, som man havde iført ham, af sig, kastede Huen, han havde paa Hovedet, paa Jorden, og i blot Skjorte og Underbeenklæder, spang han rasende op, kastede sig imellem to Piger, som han tog ved Hænderne, og begyndte med saa levende Gebærder, og med saa lystige og naragtige Legemsfordreielser at dandse og springe, at Chalifen ikke mere kunde holde sig paa det Sted, hvor han befandt sig. Abu Hassans pludselige Lystighed bragte ham til en saa høi Latter, at han kom ganske ud af sig selv, og langt overdøvede Klangerne af Instrumenterne og Haandtrommerne. Det varede længe, inden han kunde komme til sig selv igjen, og der manglede ikke Meget i, at han havde faaet ondt deraf.

Endelig fattede han sig, aabnede Bittervinduet, stak Hævedet ud, og raabte endnu stedse leende: „Abu Haßsan, Abu Haßsan! vil Du da have, at jeg skal doe af Latter?“ Paa dette Chalifens Raab taug Alt, og Larmen ophørte. Abu Haßsan blev ligesom de Dørige, staaende, og vendte sit Ansigt hen mod den Side, hvorfra Stemmen kom. Han gjenkjendte i Chalifen Kjøbmanden fra Mußsul. Dette bragte ham imidlertid ikke ud af Fatning. Overtimed indsaae han nu, at han var vaagen, og at Alt, hvad der var mødt ham, ingen Drøm var, men Virkelighed. Han gik altsaa ind i Chalifens Spøg, saae dristig paa ham, og sagde: „Ah! der er Du jo igjen, min gode Kjøbmand fra Mußsul! Hverledes? Du beklager Dig over, at Du maa lee Dig ihjel for min Skyld, Du, som alene er Skyld i den slette Behandling, jeg har tilføiet min Moder, og i hiin, som jeg under mit lange Ophold i Taa-refisten har erfaret, Du som har ladet Imamen ved Mo-scheen i mit Qvarteer og de fire Scheicher, mine Naboer, saa heiligt mishandle; thi det har ikke været mig, men jeg vasker mine Hænder i Uskyld — og som fremdeles har forarsaget mig saa mange Sjælslidelser, og saa mange ubehagelige Tilfælde? Med eet Ord, er Du ikke den angribende Deel, og jeg den fornærmede?“

„Du har Ret, Abu Haßsan,“ svarede Chalifen under vedvarende Latter, „men for at troste Dig og holde Dig skadeløs for alle dine Lidelser, er jeg beredt, og kalder Gud til Vidne derpaa, til ganske efter Dit Behag at give Dig enhver Fyldestgjørelse, som Du nogensinde kan forlange.“

Chalifen steg ved disse Ord ned fra Cabinettet, og traadte frem i Salen. Herpaa lod han een af sine skjønneste Klædninger bringe, og befalede Pigerne at forrette Kammertjenertjeneste, og iføre Abu Haßsan denne Klædning. Da de havde klædt ham paa, omarmede Chalifen ham, og sagde til ham: „Du er min Broder; forlang af mig Alt, hvad der paa nogen Maade kan gjøre Dig Gjenkielse; jeg vil tilstaae Dig det.“

„De Treendes Behersker!“ svarede Abu Haßsan, „jeg beder Eders Majestæt om den Naade at meddele mig, hvad I har gjort, for at gjøre mit Hoved saa

forvirret, og hvad Ederes Hensigt har været dermed. Dette er mig for Diebliffet mere magtpaaliggende, end alt Andet, for at bringe min Forstand igjen i den sædvanlige Orden."

Chalifen var saa god at føie ham heri. „Først maa Du blot vide," begyndte Chalifen, „at jeg meget ofte forklæder mig, især om Natten, for personlig at see efter, om vel ogsaa Alt er i den bedste Orden i Staden Bagdad; og da jeg fremdeles ogsaa gjerne vil vide, hvad der foregaaer i Omegnen, saa har jeg fastsat mig en Dag, og det den Første i hver Maaned, til udenfor Staden, snart paa denne, snart paa hiin Side, at gjøre Runden, og jeg vandreer da hvergang tilbage over Breen. Den Aften, da Du indbød mig til Aftenmåltid i dit Huus, kom jeg just tilbage fra en saadan Spadseregang. I vor Underholdning yttrede Du, at Dit eneste Ønske var, blot i fire og tyve Timer engang at være Chalif og de Troendes Behersker, for at kunne bringe Imamen ved Moscheen i Dit Kvarteer, og de fire Scheicher, hans Raadgivere, til Fornuft. Dit Ønske syntes mig meget egnet til at forskaffe mig en behagelig Forlystelse, og der faldt mig tillige et Middel ind, hvorved jeg kunde opfylde Dig det. Jeg havde Noget af et Pulver hos mig, hvilket, i det Dieblif man tager det, strax dykker Een ind i en fast Søvn, af hvilken man først efter en vis Tids Forløb igjen vaagner. Jeg fastede, uden at Du mærkede det, Noget deraf i den sidste Staal Vin, som jeg rakte Dig, og Du drak det. Diebliffelig betog Sønnen Dig, og jeg lod Dig ved min Slave løfte op, og bære hen til mit Pallads, idet jeg ved min Bortgang lod Døren til dit Gemak staae aaben. Jeg behøver vel ikke først at sige Dig, hvad der i mit Pallads ved din Opvaagnen og hele Dagen igjennem foregik med Dig, lige til om Aftenen, da, efter fuldendt Måltid, en af mine Slaver, som oprartede Dig, paa min Befaling igjen fastede Noget af Pulveret i det sidste Glas, som hun rakte Dig, og hvilket Du drak. Strax faldt Du i en dyb Søvn, og jeg lod Dig ved den samme Slave, som havde bragt Dig herhen, igjen bære tilbage til din Velig, med den Befaling, at han ved sin Bortgang skulde lade Døren til dit

Bærelse staae aaben. Hvad der er mødt Dig Dagen derpaa og de følgende Dage, har Du selv fortalt mig. Jeg havde ikke tænkt, at Du skulde lide saa Meget derfor, som Du ved denne Leilighed virkelig har lidt; dog, som jeg allerede har givet Dig mit Ord paa, jeg vil gjøre alt Muligt, for at trøste Dig, og bringe Dig til at glemme alle dine Lidelser. Overlæg nu vel, hvorved jeg kan gjøre Dig nogensomhelst Glæde, og forlang dristigt, hvad Du ønsker Dig."

"De Troendes Behersker!" svarede Abu Hassan, "hvor store endog de Lidelser have været, som jeg har udstaaet, saa ere de dog udslettede af min Huskommelse i dette Dieblis, da jeg erfarer, at de ere foranledigede af min ophøiede Herre og Behersker. Hvad iøvrigt Eders Majestæts ædelmodige og godhedsfulde Tilbud angaaer, saa tvivler jeg ikke i mindste Maade om Eders Ords Uigjenkaldelighed; dog, da Egennytte aldrig har havt nogensomhelst Magt over mig, saa vover jeg, da I tillader mig denne Frihed, blot at bede om den Naade, at jeg stedse maa have Udgang til Eders Person, og mit hele Liv igjennem være en Beundrer af Eders Storhed."

Trehundrede og syvende Nat.

Dette sidste Bevies paa Abu Hassans Uegennyttighed erhvervede ham fuldkommen Chalifens Hoiagtelse. "Jeg er Dig megen Tak skyldig for din Bøn," sagde Chalifen til ham, "jeg tilstaaer Dig den, samt fri Udgang til mit Pallads paa enhver Tid, hvor jeg end maa være." Tillige anviste han ham en Bolig i Palladset. Med Hensyn til hans tilkommende Besoldning sagde han til ham, at han ikke skulde have Noget at gjøre med hans Skatmester, men blot personligt med ham, og han lod ham paa Stedet ved Forvalteren over hans Privatskatskammer udbetale en Pung med tusinde Guldstykker. Abu Hassan aflagde Chalifen sin ærbødigste Tak derfor, hvorpaa denne forlod ham, for, efter sin Sædvane, at begive sig hen i Naadsforsamlingen.

Abu Haſſan benyttede denne Tid, for paa det Hurtigſte at underrette ſin Moder om Alt, hvad der var ſkeet, og melde hende ſin ſtore Lykke.

Han viſte hende, at Alt, hvad der var mødt ham, ikke havde været nogen Drom, men at han virkelig havde været Chalif, og en heel Dag igjennem udført dennes Forretninger og nydt de ham tiikommende Qreſbeviisninger, og at hun ikke mere behøvede at tvivle derom, da Chalifen ſelv perſonligt havde forſikkret ham derom.

Efterretningen om Abu Haſſans ſtore Lykke udbredte ſig meget ſnart i hele Bagdad, i de nærliggende Provindſer, og ſelv lige til de længſt bortfjernede, ſamt alle de ſælſomme og moerſomme enkelte Omſtændigheder, ſom havde været med i Spillet derved.

Den ny Gunſt, til hvilken Abu Haſſan var ſteget iveiret, gjorde, at han meget hyppigt var hos Chalifen. Da han af Naturen var af meget muntert Lune, og ved ſine Indfald og ſit Spøg overalt, hvor han var, vakte Glæde, ſaa kunde Chalifen næſten ikke godt være uden ham, og gjorde ſig aldrig en Fornoiſe, uden at han jo havde indbudet ham dertil. Han tog ham endog undertiden med til ſin Gemalinde Sobeïde, hvem han havde fortalt hans Hiſtorie, og ſom havde fundet den meget morende. Sobeïde ſaae ham meget gjerne; imidlertid bemærkede hun hvergang, naar han ledsagede Chalifen hen til hende, at han hæftede ſine Dine ufravendte paa een af hendes Slavinder, ved Navn Nuſhatulawadat⁸⁾. Hun beſlattede at give Chalifen et Bink herom. „De Eroendes Beherſker!“ ſagde Fyrſtinden en Dag til Chalifen, „J har maaskee ikke, ſaaledes ſom jeg, bemærket, at Abu Haſſan, hvergang han ledsager Eder herhen, lader ſine Dine ufravendte hvile paa Nuſhatulawadat; og at hun hvergang bliver rød derover. J trivler viſt ikke paa, at det jo er et ſikkert Tegn paa, at hun ikke er ham ugunſtig, og hvis J heri vil ſtaaе mig bi, ſaa ville vi kunne friſte et Qgteſkab mellem Begge.“

„Min Gemalinde!“ ſvarede Chalifen, „J erindrer mig om Noget, ſom jeg allerede ſer længe ſiden ſkulde have gjort. Jeg kjender Abu Haſſans Smag, hvad Qgteſkab angaaer, og det af hans egen Mund, og jeg

har lovet ham at skaffe ham en Kone, med hvem han skal have al Marsag til at være tilfreds. Jeg er meget glad over, at I har sagt mig det, og jeg begriber ikke, hvorledes den Sag saa ganske kunde gaae mig af M inde. Dog, det er bedre, at Abu Haßsan har fulgt sin Ti bøielighed, og selv valgt. Tøvrigt maae vi, for at Nußhatulawadat ikke maaskee skal blive ham ugunstig, ikke længere tøve med denne Forbindelse. Dog, der ere de jo Begge, det mangler blot nu, at de give deres Samtykke dertil."

Abu Haßsan kastede sig for Chalifens og Sobeïdes Fodder, for at tilkjendegive dem, hvor meget han erkjendte deres Godhed mod ham. „Jeg kan," vedblev han, idet han stod op, „aldrig modtage en Gemalinde af bedre Hænder; dog, jeg tør ikke haabe, at Nußhatulawadat ligesaa gjerne vil give mig sin Haand, som jeg er beredt til at række hende min." Ved disse Ord betragtede han Fyrstindens skønne Slavinde, som paa sin Side ved en ærbødig Tausshed og ved sit Ansigts Rødmen tilstrækkeligt lagde for Dagen, hvor meget hun var tilbøielig til at rette sig efter Chalifens og sin Beherskerindes, Sobeïdes Villie.

Egteskabet kom istand, og Brylluppet blev feiret i Palladset med de største Forlystelser, som varede flere Dage efter hverandre. Sobeïde gjorde sin Slavinde, for at behage Chalifen, meget rige Foræringer, og Chalifen handlede paa sin Side, i Betragtning af Sobeïde, ligesaa gavmildt mod Abu Haßsan.

Den Nyformælede blev ført hen til den Bolig, som Chalifen havde anvist hendes Mand Abu Haßsan, der ventede hende med Utaalmødighed. Han modtog hende under Lyden af alle Instrumenter, og Chor af Sangerne og Sangerinderne i Palladset, som fyldte Luften med Harmonien af deres Stemmer og deres musikalske Instrumenter.

Flere Dage forløb under Fester og Forlystelser, som ere sædvanlige ved saadanne Leiligheder, hvorpaa man overlod de Nyformælede til den uforstyrrede Nydelse af deres Kjærlighed. Abu Haßsan og hans unge Kone vare gjensidigen fortryllede af hinanden. De levede i en saa fuldkommen Gendragtighed, at de, med Undtagelse af den

Tid, da de gjorde Chalifen og Fyrstinde Sobeide deres Opvartning, stedsse vare hos hinanden, og aldrig forlode hinanden et Dieblif. Men Nushatulawadat besad virkelig ogsaa alle de Egenskaber hos en Kone, som kunde indgyde Abu Hassan Kjærlighed og Tilbøielighed, da hun, ligesom han havde ønsket for Chalifen, ved Tasselet var istand til at byde ham Spidsen. Ved saadanne Egenskaber kunde det ikke feile, at de tilbragte deres Tid meget behageligt med hinanden. Ogsaa var deres Tassel hvergang besat med de kosteligste og lækreste Spiser, hvilke en Spisevært omhyggeligt tillavede og leverede dem, og Skjænkebordet stedsse forsynet med de udsøgteste Vine, og saaledes indrettet, at det var dem begge meget beqvemt ved Haanden. Saaledes nøde de da et fortroligt Samliv, og underholdt hinanden med tusinde Slags munter Spøg. Især var Aftensmaaltidet helliget Fornøielsen. De lode sig da blot foresætte sjeldne Frugter, Kager og Mandelbagværk, og ved hvert Bæger Vin, de drak, opmuntrede de hinanden gjensidigen ved nye Sange, som ofte vare digtede ud af Hovedet over Gjenstandene for deres Samtale. Undertiden bleve disse Sange ogsaa ledsagede med Luthen eller et andet Instrument, som de begge forstode at spille.

Abu Hassan og Nushatulawadat henlevede saaledes et temmelig lang Tid under gode Maaltider og Fornøielser. Om Udgifterne for deres Mundforraad havde de aldrig befymret sig, og den Spisevært, som de havde valgt til at besørge dette, havde gjort alle Forskuddene. Det var billigt, at han endelig fik nogle Penge, og han overrakte dem i dette Diemeed en Beregning over Alt, hvad han havde krediteret dem. Summen var, som det viste sig, meget betydelig. Dertil kom endnu Udgifterne for begge Bryllupsklæder af de rigeste Stoffer, og for de Nyformæledes kostbare Smykker. Summen blev funden saa uhyre stor, at de kun for sildigt bemærkede, at af alle de Penge som Chalifen og Sobeide i Anledning af deres Formæling havde givet dem, blev der dem kun netop saa Meget tilovers, at de kunde dække alle disse Forskud. Dette bragte dem da til meget alvorlige Betragtninger over det Forbigangne, hvilke imidlertid ikke afhjalp den nærværende

Forlegenhed. Abu Haſſan var af den Mening, at man burde betale Spiſeværten, og hans Kones Anſkuelse ſtemte overeens dermed. De lode ham altsaa komme, og betalte ham Alt, hvad de vare ham ſkyldige, uden at forraade den mindſte Forlegenhed over, hvad de nu, eſterat have betalt, ſkulde begynde paa.

Spiſeværten bortſjernede ſig, meget fornøiet over, at han havde faaet ſin Betaling i ſkønne blanke Guldſtykker, — man ſaae ingen anden Mynt i Chalifenſ Palladſ — Abu Haſſan og Ruſhatulawadat derimod vare ikke i ringeſte Maade glade, da de ſaae deres Pengepung tomt lige til Bunden. De bleve nedſjunkne i en dyb Tauſhed, med nedſlagne Dine, og i den høieſte Forlegenhed over den Stilling, hvori de allerede i det førſte Aar af deres Ægteſkab ſaae ſig.

Trehundrede og ottende Nat.

Abu Haſſan erindrede ſig ret vel, at Chalifen, da han optog ham i Palladſet, havde lovet ham, at han ikke vilde lade ham mangle Noget. Dog, naar han overlagde, i hvor kort Tid han havde bortodſlet hans gavmilde Haandſ Foræringer, ſaa havde han paa den ene Side ikke Lyſt til at bede, og paa den anden Side vilde han ikke udsætte ſig for den ſkam, at lade Chalifen mærke det ſlette Brug, ſom han havde gjort af hans Gaver, og den Nødrendighed at maatte modtage nye Gaver. Sin Urvepart havde han iøvrigt fra det Diebliſ af, da Chalifen havde optaget ham blandt ſine Omgivelſer, overladt ſin Moder, og han var langt fra at ville tage ſin Tilflugt til hendes Pengepung, hvorved han havde givet at forſtaa, at han igjen var forfalden til det ſamme uordentlige Levnet, ſom han havde ført eſter ſin Faders Død.

Ruſhatulawadat, der betragtede Sobeides Foræringer, og Friheden, ſom hun havde ſkjænket hende ved hendes Formæling, ſom en mere end tilſtræffelig Belønning for ſin Tjeneste og Hengivenhed, troede paa ſin Side heller ikke at have Ret til at bede hende om Noget.

Endelig afbrød Abu Hassan denne Tausshed, saae paa Ruschatulawadat med munter Mine, og sagde til hende: „Seg seer vel, at Du er i samme Forlegenhed, som jeg, og at Du overveier, hvilken Beslutning vi skulle fatte i en saa sørgelig Forfatning, som denne, da paa een gang vore Penge, uden at vi tænke derpaa, slippe op. Jeg veed rigtignok ikke, hvilken Unskuelse Du har, men jeg for min Part er af den Mening, at vi, det maa nu gaae, som det vil, aldeles ikke ville gjøre den mindste Indskrænkning i vore daglige Udgifter, og jeg troer, at Du paa Din Side ikke vil være mig imod deri. Det kommer derved blot herpaa an, at forskaffe os Midlerne dertil, uden at have Noget at bebreide os, og uden at bede Chalifen eller Sobeide om Noget, og jeg troer at have fundet en Vej dertil. Dog maae vi gjensidigen understøtte hinanden derved.“

Denne Yttring af Abu Hassan behagede Ruschatulawadat overmaade meget, og hun øste deraf noget Haab. „Seg var ikke mindre end Du,“ sagde hun til ham, „beskjæftiget med denne Tanke, og hvis jeg Intet yttrede, saa var det blot, fordi jeg ikke saa nogen Udvei.“ Seg maa tilstaae, at den Opdagelse, som Du nylig har gjort, forarsager mig den største Glæde af Verden; dog, da Du forsikrer at have fundet et Middel, hvortil Du behøver min Hjælp, saa behøver Du blot at sige, hvad jeg skal gjøre, og Du skal saae at see, hvor godt jeg skal bære mig ad dermed.“

„Seg havde vel ventet,“ svarede Abu Hassan „at Du ikke vilde unddrage Dig for denne Sag, der angaaer Dig ligesaa nær, som mig. Det Middel, som jeg har udtænkt mig, for at bevirke, at det i denne nuværende Forlegenhed idetmindste i nogen Tid ikke skal mangle os paa Penge, er følgende. Det beroer nemlig paa et lille Bedrag, som vi begge — jeg mod Chalifen, og Du mod Sobeide — maae spille, og som, hvilket jeg er ganske vis paa, vil more dem, og for os ikke være uden Fordeel. Dette Bedrag bestaaer deri, at vi begge døe.“

„At vi begge døe?“ afbrød Ruschatulawadat ham. „Dø,“ hvis Du har Lyst, ganske alene; hvad mig angaaer, da er jeg slet ikke fjed af Livet, og vil heller ikket tag mig det ikke ilde op! døe saa snart. Hvis Du inte,

andet Middel, end dette, har at foreslaae mig, saa maa Du selv anvende det; thi jeg forsikkrer Dig, at jeg ikke vil befatte mig dermed."

"Du er et Fruentimmer," svarede Abu Haasan, "det vil sige, en Person af et overordentligt haardt og overilet Temperament, og lader mig neppe faae Tid til at forklare mig. Hør mig blot et Dieblif med Taalmodighed, og Du vil faae at see, at Du vist selv gjerne vil doe den Død, som jeg vil doe. Du kan vel tænke Dig, at jeg her ikke mener en virkelig, men blot en Skindod."

"Alf, fortræffeligt!" afbrød Musshatulawadat ham attér; "naar det her blot kommer an paa en Skindod, saa er jeg gjerne med. Du kan nu ganske gjøre Regning paa mig, og Du skal være Vidne til, med hvilken Iver jeg vil understøtte Dig i denne Maade at doe paa; thi for at tilstaae Dig det reent ud, jeg har en uovervindelig Modbydelighed for, diebliffelig at doe paa den Maade, som jeg forhen forstod det."

"Nu godt!" svarede Abu Haasan; "Du skal nok blive tilfreds dermed. Jeg mener Sagen saaledes: jeg vil anstille mig død, og Du maa tage et Liigklæde, og ganske behandle mig saaledes, som om jeg virkelig var det. Du maa efter den her brugelige Skik lægge mig midt i Bærelset, med Turbanen over Ansigtet, og Fødderne vendte mod Mekka, ganske saaledes, som om jeg skulde bæres ud paa Begravelsespladsen⁹). Saasnart Alt er saaledes anordnet, saa begynd at græde, at istemme det brugelige Klageskrig, sønderrive Dine Klæder, og udrive Dit Haar, eller anstil Dig idetmindste saaledes, som om Du gjorde det, og gaa derpaa, ganske badet i Taarer og med flaggrende Haar, hen til Sobæide. Fyrstinden vil spørge om Marsagen til dine Taarer, og saasnart Du under Hullen har sagt hende den, saa vil hun vist beklage Dig, og skjænke Dig en Sum Penge til at bestride mine Begravelsesomkostninger med, og et Stykke Brokade, deels til Liigklæde for mig, deels til en Klædning for Dig, istedetfor den sønderrivne. Saasnart Du er vendt tilbage med disse Penge og dette Stykke Brokade, vil jeg staae op fra mit Leie midt i Bærelset, og Du maa lægge Dig her i mit Sted, og anstille Dig død. Jeg vil da klæde

Dig paa som Liig, og paa min Side gaac hen til Chalifen, for hos ham at spille den samme Rolle, som Du har spillet hos Sebeide, og jeg tør vel haabe, at Chalifen ikke vil være mindre gærmild imod mig, end Sebeide har været mod Dig."

Efterat Abu Haſſan havde sat sin Anſkuelse af den af ham udkastede Plan fra hinanden, ſvarede Muſſhatulawadat ſtrag: Jeg troer, at dette Bedrageri vil være meget moerſomt, og jeg ſkal tage meget Feil, hvis Chalifen og Sebeide ikke ville takke os derfor. Det kommer nu blot an paa at udføre Sagen godt. Hvad mig angaaer, ſaa lad mig blot raade; jeg ſkal idetmindſte spille min Rolle ligesaa godt, ſom jeg venter det af Dig, og det med ſaa meget mere Omhyggelighed og Opmærkſomhed, jo ſtørre den Fordeel er, ſom Du og jeg maa høſte deraf. Lader os derfor ikke ſpilde nogen Tid. Medens jeg tager Liigflædet, ſaa flød Du Dig af lige til Ekjorte og Underbeenflæder; jeg forſtaaer, ſaa godt ſom Nogen, at flæde En paa ſom Liig."

Trehundrede og niende Nat.

Abu Haſſan tøvede ikke med at gjøre, hvad Muſſhatulawadat havde ſaatt ham. Han lagde ſig paa Ryggen langs hen ad Liigflædet, ſom var udbredt midt i Værelſet paa Gulvtæppet, lagde Benene overfor, og led ſig ſaaledes indhulle, at det ſyntes, ſom om man blot behøvede at lægge ham paa Dødningsbaaren og bære ham bort, for at begrave ham. Hans Kone vendte hans Fodder hen imod Mekka, bedækkede hans Anſigt med et meget fint Muſſelinsflor, og lagde hans Turban der ovenpaa, dog ſaaledes, at han kunde aande frit. Herpaa tog hun ſin Heredspunt af, og med Taarer i Øinene og oploſt og fløvende Haar, ſom hun under høit Ekfrig tilſpyndende afteev, ſlog hun ſig i Anſigtet og for Brøſtet, og gav alle øvrige Tegn paa en heftig Smerte fra ſig. I dette Optog ilede hun afſted, og fløi over den meget rummelige

Valladsgaard, for at begive sig hen til Fyrstinde Sobeides Bærelser.

Mushatulawadat udstødte et saa gjennemtrængende Skrig, at Sobeide kunde høre det paa sit Bærelse. Hun befalede sine Slavinder, som vare omkring hende, at see efter, hvorfra denne Jammerflagen og Skrigen kom. Disse ilede hurtigt hen til Vinduesgitteret, og meldte Sobeide, at det var Mushatulawadat, som, badet i Taarer, nærmede sig. Fyrstinden, fuld af Utaalmodighed efter at vide, hvad der var mødt hende, stod strax op, og gif hende imøde lige til Døren ud til Forgemaffet.

Mushatulawadat spillede her sin Rolle ganske fortræffeligt. Saasnart hun fik Die paa Sobeide, som selv havde løftet Dørforhænget ud til Forgemaffet iveiret, og holdt det i Haanden, idet hun ventede hende, fordobblede hun sit Skrig og sine Skridt, reev med sine Hænder Haaret af, slog sig hæftigere for Brystet og i Ansigtet, og fastede sig derpaa for Fyrstindens Fodder, som hun vædede med sine Taarer.

Sobeide, som var ganske overrasket over at see sin Slavinde i en saa stor Bedrøvelse, spurgte hende, hvad der da var paa Færde, og hvilken Ulykke der var mødt hende.

Istedetfor at svare, vedblev den forstilt Bedrøvede endnu nogen Tid at hulke, idet hun tilsyneladende gjorde BOLD paa sig, for at undertrykke det. „Åh, min dyrebare Herskerinde!“ raabte hun endelig, endnu bestandig uafbrudt af Hullen: „hvilken større og sørgelige Ulykke kunde møde mig, end den, som nu nøder mig til, i min høist sørgelige Stilling, at faste mig for Ederes Majestæts Fodder? Gud forlænge Ederes Dage, min høistagtværdige Fyrstinde, ved den fuldkomneste Sundhed, og skjænke Eder endnu mange og lykkelige Aar! Abu Hassan, den stakkels Abu Hassan, hvem I bærede med Ederes Naade, hvem I og de Troendes Behersker gav mig til Ægtefælle, er ikke mere!“

Med disse sidste Ord fordobblede Mushatulawadat sine Taarer og sin Hullen, og fastede sig endnu engang for Fyrstindens Fodder. Sobeide blev overordentlig forskrækket over denne Efterretning. „Altsaa er Abu Hassan død?

raabte hun;,, denne saa funde, behagelige og underholdende Mand? Sandelig, jeg havde ikke ventet, saa snart at maatte høre en saadan Mand's Død, da han lovede et længere Liv, og saa høiligen havde fortjent det." Hun kunde ikke afholde sig fra at give sin Smerte Lust ved Taarer. Hendes Slavinder, som ledsagede hende, og flere Gange havde deeltaget i Abu Hassan's Speg, naar han havde faaet Udgang til Sobeides og Chalifens fortrolige Underholdninger, lagde ligeledes ved deres Taarer deres Deeltagelse og deres Klage over hans Tab for Dagen.

Sobeide, hendes Slavinder og Nušhatulawadat græd en Tidlang over dette Dødsfald. Endelig brød Fyrstinde Sobeide Taussheden, og raabte, idet hun vendte sig til den foregivne Enke: „Du Ondskabsfulde! maaskee er Du selv Marsag i hans Død. Du har maaskee ved dine slemme Luner foraarsaget ham saamegen Værgelse, at Du endelig derved har bragt ham i Graven."

Nušhatulawadat syntes meget frænk over den Bebreidelse, som Sobeide gjorde hende. „Ak, Eder's Majestæt!" raabte hun, „jeg troer aldrig i den Tid, da jeg havde den Lykke at være Eder's Slavinde, at have givet Eder Anledning til at fatte en saa ufordeelagtig Mening om min Opførsel imod en saa elsket Ægtefælle. Jeg vilde holde mig for den ulykkeligste af alle Koner, hvis I troede det. Jeg har haft Abu Hassan saa usigelig kjær, som nogen Kone nogensinde kan have sin Mand, hvem hun lidenskabeligt tilbeder, og jeg kan sige, at jeg har følt al den Omhed for ham, som hans forekommende Føielighed, hvormed han lagde sin ømme Kjærlighed til mig for Dagen, paa nogen Maade fortjente. Jeg er overtydet om, at hvis han endnu levede, saa vilde han i denne Henseende fuldkommen retfærdiggjøre mig for Eder's Majestæt; „men ak!" vedblev hun under en ny Strøm af Taarer, „hans Time er kommen, og dette er den eneste Marsag til hans Død."

Sobeide havde virkelig altid hos sin Slavinde bemærket et stedse lige Lune, en uforanderlig Sagtmodighed, en stor Føielighed, og en Iver i alle hendes Tjenestebewiisninger, som tilkjendegav, at hun handlede mere af Tilboielighed, end af Nødttrang. Derfor teg hun ikke

i Betænkning at troe hende paa hendes Ord, og befalede sin Skatmesterinde at hente en Pung med hundrede Guldstykker og et Stykke Brofæde, i hendes Skatkammer.

Skatmesterinden kom snart tilbage med Pungen og et Stykke Brofæde, og gav, paa Sobeides Befaling, Nušhatulawadat det.

Denne kastede sig, da hun modtog denne skjøne Foræring, for Fyrstindens Godder, og sagde hende den ærbødigste Tak, idet hun ved sig selv var inderlig fornøiet over det lykkelige Udfald af hendes Rolle. „Gaa,“ sagde Sobeide til hende, „lad af dette Stykke Brofæde gjøre et Liigklæde til din Mand's Baare, og anvend Pengene til at foranstalte ham en ærefuld, og for ham påsejende Liigbegjængelse. Læg dernæst din Bedrøvelse; jeg skal sørge for Dig.“

Nušhatulawadat var neppe ude af Sobeides Dine, før end hun ogsaa glad afstørrede sine Taarer, og vendte paa det Hurtigste tilbage, for at aflægge Abu Hašsan Beretning om det lykkelige Udfald af hendes Rolle.

Da hun traadte ind i sit Bærelse, lo hun høit, da hun endnu traf Abu Hašsan i den samme Stilling, i hvilken hun havde forladt ham, det er: midt i Bærelset i Liigdragten. „Staa op!“ sagde hun leende til ham, og see her Frugterne af min Vogn imod Sobeide. Vi ville ikke idag komme til at døe af Hunger.“

Abu Hašsan stod hurtigt op, og glædede sig, tillige med sin Kone, høiligen over Synet af Pengepungen og Brofæden. —

Nušhatulawadat var over det lykkelige Udfald af sit Bedrageri, som hun havde begaaet mod Fyrstinden, saa fornøiet, at hun ikke kunde tilbageholde sin Glæde. „Det er endnu ikke nok,“ sagde hun leende til sin Mand; „nu vil jeg paa min Side ligeledes spille den Døde, og see til, om Du ogsaa vil være ligesaa behændig til at faae ligesaa Meget af Chalifen.“

„Derpaa erkjender jeg ret Fruentimmernes Charakter,“ svarede Abu Hašsan; „man har vel Ret, naar man siger, at de bestandig have den Forsængelighed at troe, at de formaae Mere end Mændene, endskjendt de for det Meste blot efter disses Tilskyndelse udføre noget

Ged. Det var skönt, hvis jeg idetmindste ikke skulde udrette ligesaa Meget hos Chalifen, som Du, jeg, som er Opfinderen af dette Bedrageri. Dog, vi ville ikke spille Tiden med unyttige Taler. Spil Du den Dode, ligesom jeg, og Du vil see, om jeg ikke vil have den samme Lykke."

Abu Hassan flødte sin Kene paa som Lüg, lagde bende paa samme Sted, hvor han havde ligget, vendte hendes Fødder imod Mekka, og gif ganske forstyrret, med Turbannen urigtigt sat paa Hovedet, ligesom et Menneske, der er i den højeste Bedrøvelse, ud af Bærset. I denne Tilstand begav han sig til Chalifens Gemakker, paa en Tid, da denne iust holdt en hemmelig Raadsforsamling med Storviziren Giasar og nogle andre Vizirer, til hvem han satte stor Tiltro. Han viste sig ved Døren, og Dørvegteren, som vidste, at han havde fri Udgang, aabnede den for ham. Han traadte altsaa ind, idet han med den ene Haand holdt Lommetørklædet for Dinene, for at skjule de forstillede Taarer, som han rigeligen lod flyde, medens han med den anden Haand slog sig hæftigt for Brystet, under Udraab, som udtrykte Overmaalet af den højeste Smerte.

Trehundrede og tiende Nat.

Chalifen, som var vant til steds at see Abu Hassan med en glad Mine, som kun vakte et muntert Lue, blev meget overrasket, da han saae ham for sig i en saa sorgelig Tilstand. Han afbred den Opmærksomhed, hvormed han hørte, hvad der blev forhandlet i Raadsflagningen, og spurgte ham om Aarsagen til hans Smerte.

„De Troendes Behersker!“ svarede Abu Hassan under Hullen og gjentagne Euf, „der havde ikke kunnet møde mig nogen større Ulykke, end den er, som for Dieblikket foranlediger min Bedrøvelse. Gud lade Eders Majestæt endnu længe leve paa den Throne, som I saa hæderlig udfylder! Muschatulawadat, som I naadigst har

givet mig til Ægte, for at henleve de Dage, jeg endnu har tilbage, med hende, af!" — — —

Bed dette Udraab anstillede Abu Hassan sig, som om hans Hjerte var saa beflemt, at han ikke kunde tale mere, og udbrod i Taarer.

Chalifen, som mærkede, at Abu Hassan kom for at melde ham sin Kones Død, syntes at være overordentlig rørt derover. „Gud være hendes Sjæl barmhjertig!" sagde han med en Mine, som tydelig forraadte hans Medlidenhed. „Hun var en god Slavinde, og vi, Sobeïde og jeg, gav Dig hende, for at glæde Dig; hun havde fortjent at leve endnu længere." Taarerne fløde ham herpaa ud af Dinene, og han maatte tage sit Lomme-tørklæde, for at astørre dem.

Abu Hassans Smerte og Chalifens Taarer fremkaldte Storviziren Giasars og de øvrige Vizires. De begræde samtlige Nushatulawadats Død, medens hun paa sin Side var i den største Utaalmodighed efter at erfare, hvad Lykke Abu Hassan havde havt med sig.

Jøvrigt havde Chalifen samme Tanke, som hans Kone havde havt, og troede, at Abu Hassan maaskee havde været Marsag i hendes Død. „Ulykkelige!" sagde han derfor til ham i en Tone, som røbede Uvillie, „var det ikke Dig, som ved din slette Behandling paadrog din Kone Døden? Ak, jeg tvivler næsten ikke derpaa. Du skulde idetmindste have taget Hensyn til min Gemalinde Sobeïde, som elskede hende mere end alle sine øvrige Slavinder, og som af Godhed berøvede sig hende, for at overlade Dig hende."

„De Troendes Behersker!" svarede Abu Hassan, idet han anstillede sig, som om han græd endnu bitterligere end tilforn, „kan Eders Majestæt endog blot et Dieblisk nære den Tanke, at Abu Hassan, hvem I overfører med Naadesbeviisninger og Velgjerninger, og hvem I har vilst Æresbeviisninger, som han neppe havde vovet at haabe, skulde være istand til en saadan Utafnemmelighed? Jeg elskede min Kone Nushatulawadat saavel derfor, som ogsaa formedelsk hendes elskværdige Egenskaber, der bevirkede, at jeg stedse for hende fælte al den Tilboielighed, Ærbødighed og Kjærlighed, som hun fortjente.

Dog, Herre!,, vedblev han „hun har nu een gang skullet doe, og Gud har ikke villet, at jeg længere skulde nyde en saadan Lykke, som jeg besad ved Ederes Majestæts og Ederes Gemalinde Sobeïdes Godhed.“

Med et Ord: Abu Haßsan forstod ved alle mulige Tegn paa en virkelig Bedrøvelse saa godt at frembykke sin Smerte, at Chalifen, som iøvrigt aldrig havde hørt, at de havde levet slet med hinanden, troede Alt, hvad han sagde, og ikke tvivlede mere om hans Oprigtighed. Skatmesteren ved Palladset var just tilstede, og Chalifen befalede ham at gaae hen til Skatkammeret, og give Abu Haßsan en Pung med hundrede Guldstykker, samt et Stykke Brofæde. Abu Haßsan fastede sig strax for Chalifens Fodder, for at lægge ham sin Erkjendtlighed og Taknemmelighed for Foræringen for Dagen. „Følg min Skatmester,“ sagde Chalifen til ham; „Brofæden skal være til Liigklæde for den Døde, og Pengene til at foranstalte hende en for hende påsende Liigbegjængelse. Jeg venter sikkert, at Du ikke vil nægte hende dette sidste Beviis paa din Kjærlighed.“

Abu Haßsan besvarede disse Chalifens Ord med en dyb Bøining, og bortsejrede sig. Han fulgte Skatmesteren, og saasnart denne havde givet ham Pungen og et Stykke Brofæde, vendte han hjem, tilfreds og inderlig fornøiet over, at han saa hurtig og let havde fundet et Middel til at afhjælpe den Forlegenhed, hvori han befandt sig, og som havde foraarsaget ham saamegen Uro.

Rushatulawadat, som allerede var ganske træt af den lange Tvang, ventede blot paa, at Abu Haßsan skulde sige til hende, at hun igjen kunde forlade sit sørgelige Leie. Saasnart hun derfor hørte Døren aabne, løb hun ham imøde, og spurgte ham: „Nu, har Chalifen lige saa let ladet sig skuffe, som Sobeïde?“

„Du ser,“ svarede Abu Haßsan spøgende, idet han viste hende Pungen og Brofæden, „at jeg ikke forstaaer mindre godt at spille den Bedrøvede over en Kones Død, som er ganske vel, end Du den Sørgende over en Mands Død, som endnu er ganske sund og frisk.“

Imidlertid tvivlede Abu Haßsan om, at dette dobbelte Bedrageri vilde blive uden Følger. Derfor gav han

sin Kone foreløbigen et Bink om Alt, hvad der maaskee kunde forefalde, for desto bedre at kunne handle i For-
 staaelse med hende. „Jo bedre det lykkes os,“ tilføiede han, „at kunne sætte Chalifen og Sobeide i en Art For-
 legenhed, desto mere Fornøielse ville de tilsidst begge have derover, og maaskee ville de tilkjendegive os deres Til-
 fredshed derover ved nye Beviser paa deres Gavnildhed.“ Dette sidste Hensyn opmuntrede hende mere, end noget andet, til at drive Forstillelsen saa vidt som muligt.

Trehundrede og ellefte Nat.

Endskjøndt der ved den nærværende Raadslagning endnu gaves Mere at anordne og raadslaae om, saa stod dog snart efter Abu Hassans Bortgang Chalifen, fuld af Utaalmodighed efter at gaae hen til Sobeide, og af-
 lægge hende et Deeltagelsesbesøg paa Grund af hendes Slavindes Død, op fra sit Sæde, og udsatte den vi-
 dere Raadslagning til næste Dag. Storviziren og de øvrige Vizirer toge Afsked fra ham, og bortfjernede sig.

Saa snart de vare gaaede bort, sagde Chalifen til Mešrur, Hovedsmanden for Gildingerne i hans Pallads, og som næsten var uadskillelig fra hans Person, og des-
 uden havde Deel i alle hans Raadslagninger: „Følg mig, og beviiš, ligesom jeg, Fyrstinden din Deeltagelse over hendes Slavindes Død.“

De gik nu med hinanden hen til Sobeides Gemaf-
 ker. Da Chalifen var ved Døren, aabnede han Dørfor-
 hængen, og saa Fyrstinden sidde paa Sophaen i den dybe-
 ste Bedrøvelse, med Dinene fulde af Taarer.

Chalifen traadte ind, nærmede sig hende, og sagde: „Min Gemalinde! jeg behøver vel ikke først at sige Eder, hvor stor Andeel jeg tager i Eders Bedrøvelse, da det ikke er Eder ubekjendt, hvor høilig jeg tager Deel i Alt, hvad der forarsager Eder Smerte eller Glæde; men vi ere Alle dødelige, og maae give Gud det Liv, som han har laant os, tilbage, saasnart han forlanger det. Nušhatula-
 wadat, Eders tro Slavinde, besad virkelig Egenskaber, som gjorde hende værdig til Eders Agtelse, og jeg billiger

det meget, at I endnu efter hendes Død giver hende Bevise derpaa. Overlæg imidlertid, at Eders Smerte ikke gengiver hende Livet. Derfor, min Gemalinde, hvis I troer og elsker mig, da vil I trøste Eder over dette Tab, og bære mere Omsorg for et Liv, der, som I veed, er mig uendelig dyrebart, og udgjør min hele Lykke."

Om Fyrstinden endog blev meget henrykt over de omme Følelser, hvoraf Chalifens Besøg var ledsaget, saa blev hun dog isøvrigt overordentlig overrasket ved at høre Ruschatulawadats Død, som hun slet ikke var fattet paa. Denne Efterretning satte hende i en saadan Forbauselse, at hun længe ikke formaaede at svare. Hendes Overraskelse blev endnu fordoblet derved, at denne Efterretning tillige var ganske modsat den, hun nylig havde erholdt, og hun blev fuldkommen stum. Endelig fattede hun sig igjen, og sagde med en Mine og i en Tone, som endnu ganske forraadte hendes Forbauselse: „De Troendes Behersker! jeg føler meget dybt de omme Følelser, som I lægger for Dagen imod mig; men tillad mig at sige Eder, at jeg ikke begriber den Efterretning, som I bringer mig om min Slavindes Død, da hun befinder sig fuldkommen frisk og vel. Gud bevare Eder og mig! Hvis I seer mig bedrøvet, da er det blot formedelt hendes Mand, Eders Yndling Abu Hassans Død, hvem jeg ligesaameget for den Afgøttelses Skyld, som I nærede for ham, høiagtede, som ogsaa derfor, fordi I var saa god at gjøre ham bekjendt med mig, og fordi han undertiden har underholdt mig meget behageligt. Dog, Herre, den Udeeltagelse, som jeg bemærker hos Eder med Hensyn til hans Død, og Eders fuldkomne Forglemmelse af en Mand, som I ellers stedse saa gjerne havde om Eder, sætter mig i Forbauselse og Overraskelse. Og denne Eders Udeeltagelse bliver saa meget mere iøinefaldende ved den Maade, hvorpaa I vil bortlede mig derfra, idet I melder mig min Slavindes Død, istedetfor hans."

Chalifen, som troede at være fuldkommen overtydet om Slavindens Død, og som efter det, han havde seet og hørt, vel ogsaa havde Marsag dertil, begyndte at lee og trække paa Skuldrene, da han horte Sobeide tale saaledes. „Mæsrur!" sagde han, idet han vendte sig til

til ham, og tiltalte ham, „hvad siger Du til min Gemalindes Tale? Er det ikke sandt, at Fruentimmerne undertiden ere aandssfraværende i den Grad, at man neppe kan tilgive dem det? Med eet Ord: Du har jo vel seet og hørt det ligesaagodt som jeg.“ Herpaa vendte han sig igjen til Sobeïde, og sagde til hende: „Min Gemalinde! udgyd ikke een Taare mere for Abu Hassans Død; han befinder sig fuldkommen vel. Begræd meget mere Ederes kjære Slavindes Død. Først for faa Døgn blikke siden kom hendes Mand, badet i Taarer og med en Medlidenhed vækkende Bedrøvelse ind i mit Gemak, for at melde mig sin Kones Død. Jeg har ladet ham give en Pung med hundrede Guldstykker og et Stykke Brokade, til Trøst og Understøttelse ved den Afdødes Liigbegængelse. Mebrur her har været Dievidne til Alt, og vil sige Eder det Samme.“

Fyrstinden ansaae ikke disse Chalifens Uttringer for Alvor, men troede, at han vilde indbilde hende Noget. „De Troendes Behersker!“ svarede hun, „endstjondt I ellers pleier at spøge, saa maa jeg dog sige Eder, at her ikke er Stedet dertil; hvad jeg siger Eder, er mit fuldkomne Alvor. Her er ikke Taler om min Slavindes Død, men om hendes Mand Abu Hassans, hvis Død jeg beklager, og som I maa beklage tilligemed mig.“

„Og jeg,“ vedblev Chalifen med største Alvor, „siger Eder uden Spøg, at I skuffer Eder; Nušhatulawadat er død, og Abu Hassan levende og sund.“

Sobeïde følte sig fornærmet ved Chalifens tørre Svar. „De Troendes Behersker!“ svarede hun ham i en hæftig Tone, „Gud bevare Eder fra, at I længere skal blive i denne Bildfarelse; I kunde ellers hos mig opvække den Tro, at Ederes Forstand ikke var i sin rette Orden. Tillad mig, endnu engang at gjentage Eder, at Abu Hassan er død, og Nušhatulawadat, min Slavinde, og den Afdødes Enke, levende og sund. Det er endnu ikke en Time siden, at hun er gaaet bort fra mig. Hun kom her ganske trøstesløs og i en Tilstand, som alene havde været istand til at aflokke mig Taarer, selv om hun ikke under Hulken havde opdaget mig den retfærdige Marsag til hendes Bedrøvelse. Alle mine Slavinder have

tilligemed mig grædt derover, og de kunne herom aflægge Eder et tilstrækkeligt Vidnesbyrd. Disse ville ogsaa sige Eder, at jeg har gjort hende en Foræring af en Pung med hundrede Guldstykker, og et Stykke Brofade. Den Smerte, som I ved Eders Indtrædelse bemærkede i mit Ansigt, var ligesaameget bleven foranlediget ved hendes Mand's Død, som ved den Trostesløshed, hvori jeg saae hende, og jeg var, da I traadte ind, netop i Begreb med at sende Bud hen til Eder, for at lade Eder min Deeltagelse tilkjendegive."

Ved disse Sobeïdes Ord raabte Chalifen høit leende: „Min Gemalinde! det er dog en sælsom Haardnackenhed! Og jeg siger Eder tovertimod," vedblev han i den alvorligste Tone, „at Nušhatulawadat er død." — „Nei, Herre," svarede Sobeïde øieblikkelig ganske alvorlig, „jeg siger Eder: Abu Hašsan er død. I vil aldrig kunne bewirke, at jeg troer det Modsatte."

Blodet steg nu Chalifen til Hovedet. Han satte sig temmelig langt fra Fyrstinden paa Sophaen, og sagde, idet han vendte sig til Mešrur: Gaa paa Stedet hen og see, hvo af dem begge der er død, og meld mig da usertøvet, hvorledes Sagen hænger sammen. Endskjøndt jeg er meget vel forsikkret om, at det er Nušhatulawadat, som er død, saa vil jeg dog hellere vælge denne Bei, end endnu længere paaſtaaе en Sag, som er mig saa overmaade godt bekjendt." —

Chalifen havde neppe udtalt, før end Mešrur ogsaa allerede havde bortffjernet sig. „I vil," vedblev han, idet han vendte sig til Sobeïde, øieblikkelig see, hvo af os Begge der har Ret."

„Hvad mig angaaer," svarede Sobeïde, „da veed jeg allerede, at Retten er paa min Side, og I vil selv faae at see, at, som jeg har sagt, Abu Hašsan er død."

„Og jeg," svarede Chalifen, „er saa vis paa, at det er Nušhatulawadat, at jeg er beredt til at vædde med Eder om hvad I vil, at hun ikke mere er ilive, og at Abu Hašsan befinder sig meget vel."

„Tænk blot ikke," svarede Sobeïde, „derved at beſeire mig, jeg antager Væddemaalet. Jeg er saa vist overtydet om Abu Hašsans Død, at jeg gjerne vil vædde

det Kjæreste, jeg har, mod hvad I har Lyst til at vædde om, hvor ringe det endog maa være af Værdi. I veed ret godt, hvad jeg eier, og hvad jeg, ifølge min Smag, har fjærest; I kan altsaa blot vælge og foreslaae, jeg vil antage det, hvorledes end Sagen falder ud for mig."

„Da det er kommet saa vidt," sagde nu Chalifen, „saa vædder jeg min Lysthave imod Eders Maleri-Pallads; det ene er vel det andet værdt." — „Det kommer her slet ikke an derpaa," svarede Sobeide, om Eders Have er mere værd end mit Pallads, — vi ere hævdede derover; men der handles her blot om, at I har udvalgt Eder det, der blandt alle mine Eiendomme behager Eder bedst, som Indsats imod det, hvad I paa Eders Side vædder om. Jeg indgaaer altsaa Væddemaalet, og det staaer fast. Gud være mit Vidne, at jeg skal ikke være den Første, som tager sit Ord tilbage." Chalifen gjorde samme Sed, og saaledes bleve de nu siddende, og ventede paa Mešrurs Tilbagekomst.

Medens Chalifen og Sobeide havde en saa levende og bidsig Ordstrid om Abu Hašsan's eller Mušhatulawads Død, var Abu Hašsan, som havde forudsæet deres Strid angaaende dette Punct, meget opmærksom paa Alt, hvad der paa nogen Maade kunde følge deraf. Saa snart han derfor igjennem Gittervinduet, ligeoverfor hvilket han sad og talte med sin Kone, saa Mešrur langt fra, og saa ham komme lige hen imod hans Bolig, begreb han strax, i hvilken Hensigt han var sendt. Han sagde altsaa til sin Kone, at hun endnu engang maatte anstille sig død, ligesom de havde aftalt med hinanden, og ikke spille nogen Tid dermed."

Trehundrede og tolyte Nat.

Diebliffet var virkelig trængende, og Alt, hvad Abu Hašsan for Mešrurs Ankomst kunde gjøre, var at flæde sin Kone som Liig, og udbrede det Stykke Brofæde, som Chalifen havde skjænket ham, over hende. Derpaa aabnede han Døren til sin Bolig, og med et sorgende og ned-

slaaet Afsyn, og idet han holdt Lommetørklædet for Dinene, satte han sig ved Hovedet af den foregivne Døde.

Neppe var han færdig, førend ogsaa allerede Mešrur traadte ind i Værelset. Det sørgelige Skuespil, som der frembød sig for ham, opvakte hos ham en hemmelig Glæde, med Hensyn til det Grinde, han havde faaet af Chalifen. Saasnart Abu Hassan bemærkede ham, gik han ham imøde, kyskede ærefrygtsfuld hans Haand, og sagde sukkende til ham: „Herre! I seer mig i den største Bedrøvelse, som nogensinde kunde træffe mig, ved min dyrebare Kone Nušhatulawadats Død, hvem I bærede med Eders Godhed.“

Mešrur blev rørt ved disse Ord, og det var ham umuligt at nægte den Afdødes Minde nogle Taarer. Han løftede Liigklædet i Nærheden af Hovedet lidt i Veiret, for at see hende i Ansigtet, og lod det da igjen falde, da han havde faaet et halvt Blik paa hende, idet han med et dybt Suf sagde: der gives ingen anden Gud end Gud! Vi maae Alle underkaste os hans Villie, og enhver Skabning maa vende tilbage til ham!¹²⁾ Nušhatulawadat, min gode Søster,“ tilføiede han sukkende, „din Levetid var kun meget kort; Gud lade Dig vederfares Barmhertighed!“ Herpaa vendte han sig igjen til Abu Hassan, som henflød i Taarer, og sagde til ham: „Ikke med Uret paastaar man, at Tuentimmerne undertiden ere aandssfraværende i den Grad, at man neppe kan tilgive dem det. Sobeide, min gode Herskerinde, befinder sig i dette Tilfælde. Hun behagede at paastaae imod Chalifen, at Du var død, og ikke din Kone, og hvad Chalifen endog maatte sige derimod, for at overtyde hende om det Modsatte, selv hans alvorligste Forsikringer, Alt var forgjæves. Han har endog kaldt mig til Vidne, for at bekræfte hende Sandheden af denne Sag, da jeg, som Du veed, var tilstæde, da Du kom og bragte ham den bedrøvelige Efterretning; men Alt har ikke hjulpet. Det kom til gjensidige haardnakkede Paastande, som ingen Ende havde taget, hvis ikke Chalifen, for at overtyde Sobeide, var kommen paa det Indfald at sende mig hen til Dig, for endnu engang at underrette sig om Sagens Sandhed. Dog jeg frygter meget, at heller ikke dette

vil frugte; thi paa hvilken Side man i vore Dage endog vil søge at nærme sig Fruentimmerne, for at gjøre dem Noget begribeligt, have de en uovervindelig Haardnakkenhed, saasnart de eengang ere indtagne for den modsatte Anskuelse."

"Gud opholde de Troendes Behersker stedse i Besiddelse og i bedste Brug af sin sjeldne Forstand!" svarede Abu Hassan, med Dinene endnu stedse fulde af Taarer, og bestandig afbrudt af Hullen. "J seer, hvorledes Sagerne staaer, og at jeg ikke har bedraget hans Majestæt. Gud give," raabte han fremdeles, for at drive Forstillelsen endnu videre, "at jeg ikke havde havt Marsag til at bringe ham en saa sørgelig og nedslaaende Efterretning! Af," vedblev han, "jeg kan ikke med Ord beskrive det uerstattelige Tab, jeg har lidt!"

"Det er virkelig sandt," svarede Mesrur, "og jeg kan forsikre Dig, at jeg tager megen Andeel i din Bedrøvelse; imidlertid maa Du dog trøste Dig, og ikke saa ganske overlade Dig til din Smerte. Jeg forlader Dig nu, endskjøndt høist ugjerne, for at vende tilbage til Chalifen, men jeg udbeder mig det som en Villighed," vedblev han, "at Du ikke lader Liget bringe bort, førend jeg er kommen tilbage; thi jeg vilde gjerne bivaane hendes Begravelse, og ledsage den med mine Bønner."

Mesrur var allerede gaaet ud af Bærelset, for at aflægge Beretning om sit Grinde, da Abu Hassan, som ledsagede ham til Huusdøren, gav ham at forstaae, at han slet ikke fortjente den Ære, som han vilde vise ham. Af Frygt for, at Mesrur vilde øieblikkelig vende tilbage, fulgte han ham en Tidlang med Dinene, og da han saae, at han var langt nok borte, vendte han tilbage til sin Bolig, befriede Nušhatulawadat fra alle hendes Svøb, og sagde til hende: "Der er allerede en ny Scene spillet, men jeg tænker, at det paa ingen Maade vil blive den sidste; især vil Fyrstinde Sobeide vist ikke lade det beroe ved Mesrurs Beretning, men tvertimod gjøre sig lystig derover; hun har ogsaa altfor gode Grunde for sig, til at hun skulde troe ham. Vi maae derfor holde os beredte paa et nyt Optrin." Under denne Abu Hassans Tale havde Nušhatulawadat Tid nok til at tage sine Klæder paa; hvorpaa

de begge satte sig lige for Gittervinduet paa Sophæen, for at lægge Mærke til Alt, hvad der foregik udenfor.

Imidlertid kom Mesrur til Sobeïde. Han traadte leende ind i hendes Gemak, og slog i Hænderne, som et Menneske, der har noget meget Behageligt at mælde.

Chalifen var naturligviis meget utaalmodig, og vilde strax have Oplysning om Sagen. Desuden var han ved Sobeïdes Mistro føleligt krænket, hvorfor han, saasnart han fik Die paa Mesrur, raabte: „Elette Slave! nu er det ikke Tid at lee. Siger Du ikke et Ord? Tal frit ud: hvo er død, Manden eller Konen?“

„De Troendes Behersker!“ svarede strax Mesrur i den alvorligste Tone, „Nushatulawadat er død, og Abu Hassan er endnu stedse ligesaa bedrøvet derover, som dengang, da han lod sig see for Eders Majestæt.“

Uden at lade ham faae Tid til at tale videre, afbrød Chalifen ham, idet han høit leende raabte: „God Efterretning! endnu for et Dieblif siden besad din Herskerinde Sobeïde Maleri-Palladset; nu tilhører det mig. Hun har, da Du var gaaet bort, væddet det bort mod min Lusthave. Derfor kunde Du ikke gjøre mig nogen større Fornøielse, end denne; jeg vil ogsaa belønne Dig derfor. Dog, lader os tilfidesætte dette. Fortæl mig nu Punkt for Punkt, hvad Du har seet.“

„De Troendes Behersker! vedblev Mesrur, „da jeg kom til Abu Hassans Bolig, traadte jeg ind i hans Værelse, som var aabent. Jeg fandt ham endnu stedse meget bedrøvet, og ifærd med at begræde sin Kones, Nushatulawadats Død. Han sad ved Hovedet af den Afdøde, som laa midt i Værelset, med Fødderne vendte imod Mekka, og bedækket med det Stykke Brokade, som Eders Majestæt nylig har skjænket Abu Hassan. Efterat jeg havde bevidnet ham min Deeltagelse i hans Bedrøvelse nærmede jeg mig, løftede Liigklædet i Nærheden af Hovedet iveiret, og gjenkjendte Nushatulawadat, hvis Ansigt var ganske opsvulmet og forandret. Jeg formanede Abu Hassan paa det Bedste, at han skulde trøste sig, og sagde til ham ved min Bortgang, at jeg vilde indfinde mig ved hans Kones Liigbegjængelse; tillige bad jeg ham, at han vilde vente saalænge med at bære Liget bort, indtil jeg

kom. Det er Alt, hvad jeg er istand til at kunne berette Ederes Majestæt med Hensyn til det mig tildeelte Ørinde."

Da Mešrur havde endt sin Beretning, sagde Chalifen hjerteligt leende til ham: „Jeg forlanger intet Videre af Dig, og er meget vel tilfreds med din Punktlighed." Herpaa vendte han sig til Sobeide, og sagde til hende, „Nu min Gemalinde! har Du imod en saa afgjort Sandhed Noget at indvende? Troer Du endnu stedse, at Nušhatulawadat er i Live og Abu Hašsan død, og tilstaaer Du ikke, at Du har tabt dit Bæddemaal?"

Sobeide vilde paa ingen Maade tilstaae, at Mešrur havde sagt Sandheden. „Hvorledes, Herre," svarede hun, „J indbilder Eder altsaa, at jeg vil lade det komme an paa denne Slaves Beretning? Han er et uforskammet Menneske, som ikke veed, hvad han siger. Jeg er hverken blind eller forrykt; jeg har med mine egne Dine seet Nušhatulawadat i hendes største Bedrøvelse; jeg har selv talt med hende, og har meget tydeligt hørt, hvad hun sagde mig om hendes Mand's Død."

„Ederes Majestæt!" svarede Mešrur, „jeg sværger Eder ved Ederes og ved de Troendes Beherskers Liv, altsaa ved det, som er mig det Allerdyrebareste, at Nušhatulawadat er død og Abu Hašsan i Live." — „Du lyver, elendige og foragtelige Slave!" svarede Sobeide ham fuld af Brede, „og jeg vil paa Stedet bestjæmme Dig." Strax faldte hun paa sine tjenende Fruentimmer, idet hun flappede i Hænderne. Der traadte øieblikkeligen et stort Antal ind. „Træder nærmere," sagde Tyrstinden til dem, „og siger mig Sandheden. Hvo var da den Person, som kort førend de Troendes Beherskers Indtrædelse kom herhid og talte med mig?" Fruentimmerne svarede samtligen, at det havde været den stakkels, bedrøvede Nušhatulawadat. „Og Du," vedblev hun, idet hun vendte sig til sin Skatmesterinde, „hvad har jeg da befalet Dig at give hende ved hendes Bortgang?" — „Ederes Majestæt," svarede Skatmesterinden, „jeg har paa Ederes Befaling givet Nušhatulawadat en Pung med hundrede Guldstykker og et Stykke Brokade, som hun har taget med sig." — „Nu, elendige og uværdige Slave!" sagde herpaa Sobeide i høieste Uvillie til Mešrur, „hvad siger Du til alt

det, som Du der har hørt? hvem mener Du, at jeg mest skal troe, maaskee Dig alene, eller min Skatmesterinde, mine øvrige Fruentimmer og mig selv?"

Mešrur undlod ikke at sætte Grunde imod disse Fyrstindens Uttringer, men da han imidlertid frygtede for at forbitte hende endnu mere, besluttede han at holde inde, og taug altsaa stille, endskjøndt han ifølge alle de Beviser, han havde erholdt, blev overtydet om, at Nušhatulawadat var død, og ikke Abu Hašsan.

Trehundrede og trettende Nat.

Under denne Ordstrid mellem Sobeide og Mešrur maatte Chalifen, som havde seet de fra begge Sider hidbragte Beviser, og stedse endnu var overbevist om det Modsatte af det, som Fyrstinden paastod, saavel ved det, han selv havde seet i Samtalen med Abu Hašsan, som ved det, Mešrur nylig havde meldt ham, — hjertelig lee over, at Sobeide var saa hæftig fortørnet paa Mešrur. „Min Gemalinde!“ sagde han til hende, „for endnu een gang at gjentage det: jeg veed ikke, hvo der har sagt, at Fruentimmerne undertiden ere aandøfraværende; dog, tag mig det ei ilde op, I viser selv, at han ikke kunde sige nogen større Sandhed, end denne er. Mešrur kommer i dette Dieblif fra Abu Hašsans Bolig; han siger Eder, at han med egne Øine har seet Nušhatulawadat ligge død midt i Bærelset, og Abu Hašsan levende sidde ved den Afdødes Hoved, og uagtet hans Vidnesbyrd, som man fornuftigviis ikke bør forkaste, vil I dog ikke troe det. Jeg kan ikke begribe saadant Noget!“

Uden at høre paa, hvad Chalifen forestillede hende, svarede Sobeide: „De Troendes Behersker! tilgiv mig, at jeg nærer Mistanke imod Eder. Jeg seer vel, at I er i Forstaaelse med Mešrur, for at frænke mig, og sætte min Taalmodighed paa den yderste Prove, og da jeg mærker, at den af Mešrur til Eder aflagte Beretning er noget Aftalt, saa udbeder jeg mig, at jeg ligeledes paa min Side maa sende En hen til Abu Hašsans Bolig, for at erfare, om jeg tager Feil, eller ikke.“

Chalifen tillod det, og Fyrstinden overdrog denne vigtige Sendelse til sin Amme. Dette var en Kone, der allerede var meget tilaars, som siden Sobeides Barndom stedse havde været omkring hende, og som for Diebliffet var nærværende tilligemed de andre Fruentimmer.,, Kære Amme!“ sagde hun til hende, „hør engang! Gaa Du dog hen til Abu Hassans, eller rettere Nuſhatulawadats Bolig; thi Abu Hassan er jo død. Du seer, hvilken Strid jeg har med de Troendes Behersker og med Mesrur; Mere behøver jeg vel ikke at sige Dig. Forſtaf mig Oplysning om alt dette, og naar Du bringer mig en god Efterretning, saa har Du en skøn Foræring at vente. Gaa ret hurtigt, og kom ufortøvet igjen.“

Ammen bortfjernede sig, til Chalifens store Glæde, hvem det gjorde en Fornøielse at see Sobeide i en saadan Forlegenhed. Mesrur derimod, hvem det frænkede høiligen, at Fyrstinden var saa hæftig forbittret paa ham, forsøgte alt Muligt, for at berolige hende, og bevirke, at Chalifen og Sobeide vare lige tilfredse med ham. Derfor var det ham meget kjær, da han saae, at Sobeide besluttede sig til at sende sin Amme hen til Abu Hassans Bolig, fordi han var overbevist om, at den Beretning, som hun vilde aflægge, ufeilbarligen maatte stemme overeens med hans, og tjene til at retfærdiggjøre ham, og igjen sætte ham i den forrige Gunst. —

Smidlertid havde Abu Hassan, som bestandig stod ved sit Gittervindue, allerede langt fra bemærket Ammen, og anede strax, at dette var en Sendelse fra Sobeides Side. Han faldte paa sin Kone, og uden et Dieblif at tøve med hvad Beslutning han skulde tage, sagde han til hende: „Der kommer i dette Dieblif Fyrstindens Amme, for at underrette sig om Sandheden, nu vil jeg paa min Side endnu engang anstille mig død.“

Alt blev nu forberedt. Nuſhatulawadat flædte hurtigt Abu Hassan paa som Liig, udbredte det Stykke Brokade, som Sobeide havde givet hende, over ham, og lagde Turbanen over hans Ansigt. Smidlertid havde Ammen, fuld af Iver efter at udrette det hende paalagde Orinde, nærmet sig med temmelig raske Skridt. Ved sin Indtrædelse i Bærelset saae hun Nuſhatulawadat med oploft

Haar, og ganske svømmende i Taarer, sidde ved Hovedet af Abu Haſſan, idet hun slog sig for Bryſtet og i Anſigtet, og udstødte et høit Skrig.

Hun nærmede sig den foregivne Enke, og ſagde til hende med deeltagende Mine: „Min kjære Nuſhatulawadat! jeg kommer ikke her, for at forſtyrre Dig i din Sorg eller hindre Dig fra, med Taarer at ſørge over en Mand, ſom elſkede Dig ſaa ømt.“ — „Alf gode Moder!“ afbrød den foregivne Enke hende ganske ynkeligt, „Du ſeer, hvor ſtor min Sorg er, og af hvilken Ulykke jeg idag ved min kjære Abu Haſſans Død er bleven ramt, hvem min og Din Beherſkerinde Sobeide, og de Troendes Beherſker havde givet mig til Mand. Abu Haſſan, min dyrebare Ægtefælle! „udraabte hun endnu engang,“ hvad har jeg gjort Dig, at Du ſaa ſnart forlod mig? Har jeg ikke ſtedſe fulgt din Villie mere, end min egen? Alf, hvad vil der blive af den ſtakkels Nuſhatulawadat?“

Ammen blev overordentlig overraſket ved at ſee det Modſatte af det, ſom Hovedsmanden for Gildingerne havde meldt Chalifen. „Det ſorte Anſigt Meſrur,“ raabte hun ganske høit med oploſtede Hænder, „fortjente vel, at Gud vilde ſtraffe ham, fordi han ved en ſaa forfærdelig Løgn har opvaft en hæftig Uenighed mellem min gode Herſkerinde og de Troendes Beherſker. Jeg maa blot, min Datter!“ ſagde hun herpaa til Nuſhatulawadat, „opdage Dig denne nederdrægtige Meſrurs Ondſkab og Bedragerie, da han med en ubegribelig Uforſkammenhed har paaſtaaet for vor gode Herſkerinde, at Du var død, og Abu Haſſan i Live.“

„Alf, min gode Moder!“ udraabte Nuſhatulawadat, „Gud give, at han havde talt ſandt! Jeg var da ikke i den Bedrøvelse, hvori Du ſeer mig, og vilde ikke begræde en ſaa kjær Ægtefælles Død. Ved diſſe ſidſte Ord udbrød hun i Taarer, og beviste ved at fordobble ſin Græden og Klagen en endnu ſtørre Troſtesløſhed.

Ammen blev rørt af Nuſhatulawadats Taarer. Hun ſatte sig ved Siden af hende, græd med hende, nærmede sig ganske ſagte Abu Haſſans Hoved, løſtede hans Turban lidt i Beiret, og tog Klædet af hans Anſigt, for at gjenkjende ham. „Alf ſtakkels Abu Haſſan,“ ſagde hun

derpaa, idet hun hurtigt igjen tildækkede ham, „jeg beder Gud, at han vil lade Dig vederfares Barmhjertighed! Lev vel min Datter!“ sagde hun derpaa til Nushatulawadat, „hvis jeg længere kunde gjøre Dig Selskab, saa vilde jeg hjertelig gjerne gjøre det, men jeg kan ikke længere opholde mig. Min Pligt nøder mig til ufortøvet at ile afsted, og befrie vor gode Herskerinde fra den bedrøvende Uro, hvori denne nederdrægtige Sorte har sat hende ved sin uforkammede Løgn, idet han med en Eed forsikrede hende, at Du var død.“

Neppe havde Sobeides Amme ved sin Bortgang lukket Døren, førend ogsaa allerede Nushatulawadat, som vel mærkede, at hun i sin Tilfærdighed ikke vilde vende tilbage igjen, astørrede sine Taarer, paa det Hurtigste befriede Albu Hassan fra det, han var indhyllet i, og derpaa tilligemed ham indtog sin forrige Plads paa Sophæen ligeoverfor Gittervinduet, idet de begge ganske roligt ventede Enden paa dette Bedrageri, og stedse vare beredte til at drage sig ud af Handelen, fra hvilken Side man endog vilde søge at angribe dem.

Sobeides Amme havde imidlertid paa Hjemveien, uagtet sin Alder, forstærket sine Skridt endnu mere, end paa Henveien. Glæde over at bringe Fyrstinden en god Efterretning, og endnu mere, Haabet om en god Belønning fremskyndte hendes Tilbagekomst. Hun traadte næsten aandeløs ind i Fyrstindens Gemak, og idet hun af lagde hende Beretning om sin Sendelse, fortalte hun Sobeide ganske uden Omsvøb Alt, hvad hun nylig havde seet og hørt.

Sobeide hørte med levende Glæde sin Ammes Beretning, og lagde det tydeligt for Dagen. Thi saasnart denne havde udtalt, sagde hun til Ammen i en Tone, som forkyndte vundet Spil: „Fortæl dog det Samme til de Troendes Behersker, der betragter os som Forrykte, og der tillige gjerne vil faae os til at troe, at vi ikke mere have nogen Religion eller nogen Frygt for Gud. Siig det fremdeles til denne slette Sorte, som har den Uforkammenhed lige i Dinene paa mig at paastaae en Sag, som ikke er saa og som jeg veed bedre, end han.“

Trehundrede og fjortende Nat.

Mešrur, som havde ventet, at Ammens Sendelse og Beretning vilde falde ud til hans Gunst, ærgrede sig meget over, at Alt var faldet saa ganske ud til det Modsatte. Desuden smertede det ham dybt, at Sobeide for en Kjendsgjernings Skyld, som han troede at vide tilforladeligere end nogen Anden, var saa heftig fortørnet paa ham. Det var ham derfor meget behageligt at have en Anledning til at kunne forklare sig ganske aabent desangaaende mod Ammen, og det langt bedre mod hende, end mod Fyrstinden hvem han ikke vovede at modsiges, af Frygt for at overtræde den skyldige Erbødighed. „Tandløse Gamle!“ sagde hun uden Skaansel til Ammen, „Du er en Løgnereske; af Alt, hvad Du der siger, er Intet sandt; jeg har med mine egne Dine seet Nušhatulawadat ligge udstrakt som Liig midt i Bærelset.“

„Du er selv en Løgner, og det ret en affskyelig Løgner,“ svarede Ammen i en fornærmelig Tone, „at Du vover at paastaae en saadan Usandhed mod mig, som i dette Dieblif kommer fra Abu Hašsan's Bolig, hvor jeg har seet ham udstrakt som Liig, — mod mig, som i dette Dieblif har forladt hans Kone levende og sund.“

„Jeg er ingen Bedrager,“ svarede Mešrur, „men Du søger snarere at bringe os i Bildfarelse.“

„Det er dog en skræffelig Uforsammenhed,“ svarede Ammen, „i begge Majestæters Nærværelse at beskyldes mig for Løgn, — mig, som i dette Dieblif med egne Dine har seet Sandheden af det, som jeg her paastaaer.“

„Amme!“ svarede Mešrur endnu engang, „Du vilde gjøre bedre, hvis du slet ikke talte; Du vaaser blot noget taabeligt Tvi.“

Sobeide kunde ikke længere taale denne Krænkelser af Erbødigheden hos Mešrur, som uden Skaansel behandlede hendes Amme i hendes Nærværelse saa ærerørigt. Uden derfor først at lade Ammen faae Tid til at svare paa en saa affskyelig Beskjæmmelse, sagde hun til Chalifen: „De Troendes Behersker! jeg forlanger af Eder Retfærdighed mod denne Uforsammenhed, der ligesaa lidt tager Hensyn til Eder, som til mig.“ Hun formaaede

ikke at tale videre, saa meget var hun angrebet af indvortes Ergrelse; hendes Taarer qualte de øvrige Ord.

Chalifen, som havde hørt paa hele denne Strid, fandt Sagen høist indviklet. Han maatte tænke frem og tilbage, saa vidste han dog ikke, hvad han skulde tænke om disse Modsigelser. Paa den anden Side vidste Fyrstinden, saavelsom Mesrur, Ammen og de tilstedeværende Tjenerinder ligeledes ikke, hvad de skulde tænke om dette Eventyr, og taug stille. Endelig teg Chalifen Ordet. „Min Gemalinde!“ sagde han, idet han vendte sig til Sobeide, „jeg seer vel, at vi Allesammen ere Løgnere, først jeg, derpaa Du, Mesrur, og Du, Amme! idetmindste synes det ikke, som om Een af os skulde være troværdigere end den Anden. Vi ville derfor reise os, og selv gaae hen paa Stedet, for at see efter, paa hvis Side Sandheden er. Jeg seer intet andet Middel, for at vi kunne faae Oplysning om denne Tvivl, og berolige vore Gemytter.

Med disse Ord stod Chalifen op, Fyrstinden fulgte, og Mesrur, der gik foran dem, for at aabne Dørforhængen, sagde: „De Troendes Behersker! jeg glæder mig meget over, at Ederes Majestæt har fattet denne Beslutning, og jeg vil glæde mig endnu mere, naar jeg har viist Ammen, ikke, at hun vaaser noget taabeligt Løi — thi dette Ord har havt den Ulykke at mishage min gode Herskerinde — men at hendes Beretning ikke har været sand.“

Ammen blev ikke Svar skyldig.“ „I, du sorte Ansigt!“ svarede hun, „her gives Ingen, som kunde vaase taabeligt Løi, uden Du.“

Sobeide, som var yderst opbragt paa Mesrur, kunde ikke taale, at han igjen skjældte paa hendes Amme, og tog derfor endnu engang Ordet for hende. „Ondskadsfulde Slave!“ sagde hun til ham, „hvad Du endog siger, paa- staaer jeg dog, at min Amme har sagt Sandhed; men hvad Dig angaaer, saa betragter jeg Dig blot som en Løgner.“

„Ederes Majestæt! svarede Mesrur, „naar Ammen er saa fast overtydet om, at Ruschatulawadat er i Live,

og Abu Hasjan død, saa lad hende indgaae et Bæddemaal med mig, hun vil vist ingen Lyst have dertil."

Ummen var hurtigt rede med Gjensvar. „Jeg har saamegen Lyst dertil," svarede hun, „at jeg tager Dig paa Ordet. Vi ville see, om Du vil vove at tage dit Ord tilbage."

Mešrur traadte ikke tilbage. Han og Ummen vædede i Chalifens og Tyrstindens Overværelse om et Stykke Guldbrofade med Solblomster, som Enhver efter Behag kunde udvælge sig.

De Gemakker, fra hvilke Chalifen og Sobeide kom ud, vare, endskjøndt i temmelig lang Frastand, ligeoverfor Abu Hasjans og Nušhatulawadats Bolig. Abu Hasjan, som saae dem komme, med Mešrur foran dem, og bag efter dem Ummen og de samtlige tjenende Fruentimmer hos Sobeide, sagde strax til sin Kone, at saafremt han ikke tog meget Feil, saa gjaldt dette Besøg dem. Nušhatulawadat saae ligeledes igjennem Gittervinduet, og bemærkede det Samme. Endskjøndt hendes Mand iforveien havde gjort hende fattet paa dette mulige Tilfælde, saa var hun dog desuagtet ikke lidet forskrækket. „Hvad skulle vi gjøre?" udraabte hun, „vi ere forlorne!"

„Aldeles ikke, frygt Intet!" svarede Abu Hasjan med koldt og roligt Blod; „har Du da allerede forglemmt, hvad vi herom have talt? Vi ville nu begge anstille os døde, saaledes som vi tidligere have gjort hver for sig, og som vi have aftalt, og Du skal see, at Alt vil gaae godt. Ved deres langsomme Gang ville vi, endnu førend de ere ved Døren, være i den behørigte Stilling."

Abu Hasjan og hans Kone besluttede sig virkelig til at indhylle sig saa godt som muligt; og i denne Tilstand, liggende ved Siden af hinanden midt i Bærelset, Enhver bedækket med sit Stykke Brofade, ventede de roligt det talrige Selskab, som kom for at aflægge dem et Besøg.

Trehundrede og femtende Nat.

Det glimrende Selskab ankom endelig. Mešrur aabnede Døren, og Chalifen og Sobeide traadte med hele

deres Folge ind i Bærelset. De bleve meget overraskede, og ved Synet af det sørgelige Skuespil, som viste sig her for deres Dine, staaende stive og ubevægelige. Ingen vidste, hvad han skulde tænke om denne Begivenhed. Endelig afbrød Sobeïde Taussheden." "Alf," sagde hun til Chalifen, „saa ere da altsaa begge To døde! Saa have I — her betragtede hun Chalifen og Mešrur — ved Eders haardnakkede Forestilling, som om min dyrebare Slavinde var død, bragt det dertil, at hun virkelig er død, og uden Tvivl af Bedrøvelse over hendes Mand's Død." „Min Gemalinde!" svarede Chalifen, som var indtaget af den modsatte Anskuelse, „sig hellere, at Nušhatulawadat er død først, og at den stakkels Abu Hašsan har maattet ligge under for sin Bedrøvelse over sin Kones Død, saa vil I da ogsaa tilstaae, at I har tabt Væddemaalet, og at Eders Maleripallads for fuldt Alvor tilhører mig."

„Og jeg," svarede Sobeïde, „som var ophidset ved Chalifens Modsigelse, „jeg paastaar, at I selv har tabt, og at Eders Lysthave tilhører mig. Abu Hašsan er først død, da min Amme har forsikret Eder og mig, at hun har seet hans Kone levende, og begrædende sin afdøde Mand."

Denne Strid imellem Chalifen og Sobeïde opvakte en anden. Mešrur og Ammen vare nemlig i lige Tilfælde; de havde ligeledes væddet, og Enhver paastod at have vundet. Ordvevlingen blev noget skarp og hidsig, og Hovedsmanden for Gildingerne stod tilligemed Ammen paa det Punkt at gaae over til de største Fornærmelser.

Chalifen, som overveiede Alt, hvad der var forefaldet, hos sig selv, indrømmede endelig stiltiende, at Sobeïde med ligesaamegen Ret som han kunde paastaar, at hun havde vundet. I den Ergrelse, som han følte over, at han ikke var istand til at udfinde Sandheden i dette Eventyr, nærmede han sig begge Ligene, satte sig ved Hovedet af dem, og tænkte over eet eller andet Middel til at finde ud af Sagen, hvorved han kunde forskaffe sig Seier over Sobeïde. „Ja!" raabte han et Dieblik efter, „jeg sværger ved Guds hellige Navn, at jeg vil give tusinde Guldstykker af mit eget Præg til den, som siger mig, hvo af dem begge der er død først."

Reppe havde Chalifen udtalt disse sidste Ord, førend han under det Stykke Brokade, som bedækkede Abu Haſſan, hørte en Stemme komme frem, som tilraabte ham: „De Troendes Behersker! jeg er død først; giv mig de tusinde Guldstykker!“ I samme Dieblif saae han Abu Haſſan arbeide sig frem af det Stykke Brokade, som bedækkede ham, og styrte for hans Fodder. Hans Kone affastede ligeledes sin Liigdragt, og fastede sig for Sobeides Fodder, idet hun, for Belansthændighedens Skyld, indhyllede sig i Brokaden. Dog Sobeide udstødte et heftigt Skrig, som endnu formerede de Omkringstaaendes Forfærdelse. Endelig kom Tyrstinden igjen til sig selv fra sin Frygt, og følte nu en uudsigelig Glæde over, at hendes Slavinde næsten i samme Dieblif, da hun var utrøstelig over Synet af hendes Liig, igjen stod op fra de Døde.“ „Ak, Du slemme Nienneske!“ raabte hun, „Du er Skyld i, at jeg af Kjærlighed til Dig har lidt Saameget. Imidlertid tilgiver jeg Dig hjertelig gjerne, da det dog er sandt, at Du ikke er død.“

Chalifen havde paa sin Side ikke taget sig Tiden saa nær til Hjerte. Istedetfor at blive forskrækket over Abu Haſſans Stemme, troede han derimod at maatte græles af Latter, da han saae dem begge skille sig af med deres Liigdragter, og hørte Abu Haſſan for fuldt Alvor udbede sig de tusinde Guldstykker, som han havde lovet den, der vilde sige ham, hvorfra af dem begge der var død først. „Ei, Abu Haſſan,“ sagde Chalifen, endnu stedse leende, til ham, „har Du da svoret, at jeg for din Skyld skal lee mig til Døde? og hvorledes er Du kommen paa det Indfald at fange Sobeide og mig ved en List, for hvilken vi slet ikke tog os iagt?“

„De Troendes Behersker!“ svarede Abu Haſſan, „jeg vil strax uden Tilbageholdenhed sige det. Ederes Majestæt erindrer sig vel nok, at jeg stedse har sat Priis paa et velbesat Taffel. Den Kone, som I gav mig tilægte, har ikke formindsket denne Lidenſkab, men tvertimod maatte de Tilbøieligheder, som jeg fandt hos hende, kun endnu formeere den. Ederes Majestæt kan nu let indsee, at om vi med en saadan Tænkemaade endog havde eiet en Skat saa stor som Havet og alle Ederes Majestæts Skatte oven-

ikjøbet, vilde vi dog snart være komne til Ende dermed. Dette er ogsaa virkelig skeet. Siden det Dieblif vi ere sammen, have vi Intet spart, for at gjøre os tilgode af Ederes Majestæts Foræringer. Da vi denne Morgen gjorde Afregning med vor Episevært, fandt vi, at naar vi tilfredsstillede ham, og betalte vor øvrige Gjæld, vilde vi Intet faae tilovers af alle de Penge, som vi eiede. Betragtninger over det Forbigangne, og gode Forsætter for Fremtiden trængte sig nu hobevijs ind paa vort Gemyt og vore Tanker. Vi udkastede Planer, men som vi stedse strøg igjen opgave. Endelig indgav Skammen over at besinde os i en saa sørgelig Stilling, som vi ikke vovede at opdage Ederes Majestæt, os dette Middel, for at afhjælpe vor Trang, og tillige ved dette lille Bedrageri forlyste Eder, hvorfor vi bede Ederes Majestæt om godhedsfuld Tilgivelse."

Chalifen og Sobeide vare meget vel tilfredse med Abu Hassans Oprigtighed, og syntes slet ikke at være vrede over det, som var forefaldet, tvertimod formaaede Sobeide, som stedse havde taget Sagen meget alvorligt, paa sin Side ikke at holde sig for latter, naar hun tænkte paa Alt, hvad Abu Hassan havde udtænkt, for at udføre sin Plan lykkeligt. Chalifen havde næsten endnu ikke holdt op at lee, saa overordentligt syntes dette Indfald ham at være. Han stod op og sagde til Abu Hassan og hans Kone: „Følger mig Begge; jeg vil lade Eder de tusinde Guldstykker udbetale, af Glæde over, at I ikke ere døde."

„De Troendes Behersker!" sagde Sobeide, „jeg beder Eder: lad Eder nøie med at udbetale de tusinde Guldstykker til Abu Hassan; I er ham dem ene og alene skyldig. Hvad hans Kone angaaer, saa lad mig blot raade." Paa samme Tid befalede hun sin Skatmesterinde, som ledsagede hende, ligeledes at lade tusinde Guldstykker udbetale til Nušhatulawadat, for ogsaa paa sin Side at lægge den Glæde for Dagen, som hun følte over, at hun endnu var ilive.

Ved dette Middel vedligeholdte Abu Hassan og hans Kone Nušhatulawadat sig endnu længe i Chalifen Harun Arreschyds og hans Gemalinde Sobeides Gunst, og erholdt

saa Meget af disses Garmildhed at de for deres hele øvrige Levetid kunde tilfredsstille alle deres Fornødenheder i rigeste Maal."

Trehundrede og sextende Nat.

Sultaninde Scheherasade havde ved Slutningen af Abu Hafsans Historie maattet love Sultan Schachriar, at hun den følgende Dag vilde fortælle ham en anden, som ikke vilde være mindre underholdende for ham. Hendes Søster Dinarasade undlod derfor ikke endnu for Dag at erindre hende om, at hun havde lovet det, og at Sultanen havde vist sig bered til at høre derpaa. Scheherasade fortalte derfor strax, og uden længe at lade vente paa sig, følgende Historie.

Historien om Aladdin, eller Underlampen.

In af Chinas meget store og rige Hovedstæder, hvis Navn for Diebliffet er gaaet mig af Minde, levede en Skrædder, ved Navn Mustafa, som ikke adskildte sig fra andre Folk ved andet, end sin Haandtering. Denne Skrædder Mustafa var meget fattig, og hans Arbeide indbragte ham neppe saa Meget, at han, hans Kone og en Søn, som Gud havde skjænket dem, kunde leve deraf.

Opdragelsen af denne Søn, som heed Aladdin¹¹⁾, var bleven noget forsomt, og dette var da Aarsag i, at han havde vænnet sig til meget lastefulde Tilboieligheder. Han var ondskabsfuld, halsstarrig, og ulydig imod Fader og Moder. Saasnart han var voget lidt til, kunde hans Forældre ikke mere holde ham hjemme. Han gik allerede ud tidlig om Morgen, og tilbragte hele Dagen paa Gaderne og de offentlige Pladser med Gadedrenge, som vare under hans Alder.

Da han var kommen til de Aar, at han skulde lære et Haandværk, tog hans Fader, som ikke kunde lade ham lære noget andet Haandværk, end sit eget, ham paa sit Værksted, og begyndte at undervise ham, hvorledes han skulde føre Naalen. Dog hverken ved Godhed eller ved Frygt for Straf formaaede Faderen at lægge Baand paa sin Søns Ustadighed; han var ikke istand til at holde eller tvinge ham til, at han, efter hans Ønske, skulde blive stadig og flittig ved Arbeidet. Saasnart Mustafa blot vendte Ryggen, smuttede Aladdin bort, og kom ikke igjen hele Dagen. Faderen tugtede ham, men Aladdin lod sig ikke forbedre, og Mustafa maatte tilsidst, til sin store Sorg, overlade ham til sit tidligere Levnet. Dette forarsagede ham megen Hjertesorg, og Kummeren over,

at han ikke kunde føre sin Søn tilbage til sin Pligt, paadrog ham en svær Sygdom, af hvilken han efter nogle Maaneders Forløb døde.

Alladdin's Moder, som saae, at hendes Søn aldrig vilde lære Faderens Haandværk, lukkede Værkstedet, og gjorde alt sit Værktøi i Penge, for saavel deraf, som af det Lidet, hun fortjente ved at spinde Bomuld, at kunne leve tilligemed sin Søn.

Alladdin, som nu ikke mere blev holdt i Efranker ved Frygt for sin Fader, og som brød sig saa lidet om sin Moder, at han var dristig nok til at true hende ved den mindste Forestillning, hun gjorde ham, overlod sig nu ganske til Liderlighed. Han opsogte stedse flere unge Mennesker af sin Alder, og legede med dem uophørligt og lidenskabeligere end nogensinde tilforn. Denne Levemaade fortsatte han til en Alder af femten Aar, uden at røbe Lyst eller Tilbøielighed til Nogetsomhelst, og uden at overlægge, hvad der skulde blive af ham. Engang legede han saaledes efter Sædvane med en Sværm Gadedrenge paa en fri Plads, da en Fremmed gik forbi, som blev staaende og betragtede ham.

Trehundrede og syttende Nat.

Denne Fremmede var en berømt Troldmand. Historiefrierverne, som have opbevaret denne Fortælling, kalde ham den afrikanske Troldmand, og vi ville derfor kalde ham ligesaaledes, og det saa meget hellere, da han virkelig var kommet fra Afrika, og det først for to Dage siden.

Hvad enten nu den afrikanske Troldmand, som forstod sig paa Ansigtssdannelse, i Alladdin's Ansigt havde læst Alt, hvad der udfordredes til Udførelsen af det, hvorfor han havde foretaget sig denne lange Reise, eller han havde en anden Grund, nok, han erkundigede sig nøie om hans Familie, og hvad han var. Da han havde faaet Underretning om Alt, hvad han ønskede, nærmede han sig det unge Menneske, tog ham nogle Skridt bort fra sine Legekammerater, og spurgte ham: „Min Søn, er din Fader ikke Skrædder Mustafa?“

„Jo,“ svarede Aladdin, „men han er allerede for længe siden død.“

Ved disse Ord faldt den afrikanske Trolldmand Aladdin om Halsen, omfavnede ham, og kyssede ham gjentagne Gange sukkende og med Taarer i Øinene. Aladdin bemærkede hans Taarer, og spurgte ham, hvad der var Årsag dertil. „Alf min Søn,“ raabte den afrikanske Trolldmand, „hvorledes kunde jeg afholde mig fra Graad? Jeg er din Onkel, og din Fader var min elskede Broder. Jeg har allerede i flere Åar været paa Reiser, og i det Dieblig, da jeg kommer hertil i det Haab at see ham igjen, og glæde ham ved min Tilbagekomst, melder Du mig, at han er død. Jeg kan forsikre Dig: det er en følelig Smerte for mig at see mig berøvet den Trøst, hvorpaa jeg havde gjort Regning. Hvad der imidlertid paa nogen Maade lindrer min Bedrøvelse, er, at jeg, saavidt jeg endnu kan erindre mig ham, gjenkjender hans Træk i dit Ansigt, og at jeg seer, at jeg ikke har skuffet mig, idet jeg har henvendt mig til Dig.“ Han spurgte derpaa Aladdin, idet han greb i sin Pengepung, hvor hans Moder boede. Aladdin gav ham strax Besked paa sit Spørgsmaal, og den afrikanske Trolldmand gav ham i samme Dieblig en Haandfuld Smaapenge, idet han tilføiede: „Min Søn, gaa nu hurtigt hjem til din Moder, hils hende fra mig, og siig hende, at jeg imorgen, saafremt min Tid tillader det, vil besøge hende, for at skaffe mig den Trøst at see det Sted, hvor min gode Broder har levet saa længe, og hvor han er død.“

Saa snart den afrikanske Trolldmand havde forladt sin Brodersøn — som han først nylig havde gjort dertil — løb Aladdin, inderlig glad over de Penge, som hans Onkel havde givet ham, hjem til sin Moder, og sagde ved sin Indtrædelse til hende: „Kjære Moder, siig mig, om jeg endnu har en Onkel.“ — „Nei, min Søn,“ svarede Moderen, „Du har ingen Onkel, hverken paa din afdøde Faders, eller paa min Side.“ — „Og dog,“ vedblev Aladdin, „har jeg just i dette Dieblig talt med en Mand, som udgiver sig for min Onkel paa fædrene Side, og som har forsikret mig, at han er min Faders Broder. For at bevise Eder, at jeg taler Sandhed,“ vedblev han,

idet han viste hende de Penge, han havde faaet, „saa see her engang, hvad han har foræret mig. Han har ogsaa paalagt mig at hilse Eder fra ham, og sige Eder, at han, saasemt hans Tid tillader det, imorgen vil besøge Eder, for tillige at see det Huus, hvori min Fader har levet, og i hvilket han er død.“ „Min Søn,“ svarede Moderen, „det er sandt, Din Fader havde en Broder, men han er for længe siden død, og jeg har aldrig hørt, at han endnu havde en anden.“ Videre talte de ikke om den afrikanske Trolldmand.

Den følgende Dag tiltalte den afrikanske Trolldmand Aladdin endnu engang, da denne just paa et andet Sted i Byen legede med andre Børn. Han omfavnede ham, ligesom han havde gjort Dagen tilforn, trykkede ham to Guldstykker i Haanden, og sagde til ham: „Min Søn, bring din Moder disse, og siig hende, at jeg i Aften vil besøge hende, og at hun herfor skal indkjøbe Noget til Aftensmad, for at vi kunne spise sammen; men betegn mig først Huset, hvor hun boer.“ Han betegnede ham det, og den afrikanske Trolldmand lod ham gaa.

Aladdin bragte sin Moder begge Guldstykkerne. Saa snart han havde fortalt hende, hvad Onkelen havde i sinde at gjøre, gik hun ud for at anvende Pengene, og kom tilbage med rigeligt Spiseforraad; hos Naboerne laante hun det nødvendige Bordtøj, som hun manglede, og saaledes tilbragte hun hele Dagen med Anstalterne til Aftensmaaltidet. Om Aftenen, da Alt var færdigt, sagde hun til Aladdin: „Min Søn, din Onkel veed maaskee ikke, hvor vort Huus er; gaa ham derfor imøde, og før ham herhen, naar Du seer ham.“

Endskjøndt Aladdin havde betegnet den afrikanske Trolldmand Huset, vilde han dog strax gaa ham imøde, da man bankede paa Døren. Aladdin lukkede op, og kjendte strax den afrikanske Trolldmand, som traadte ind, belæsset med Vinflasker og alle slags Frugter til Aftensmaaltidet.

Efterat den afrikanske Trolldmand havde leveret Aladdin det, han bar, hilste han hans Moder, og bad hende at vise ham det Sted paa Sophaen, hvor hans Broder Mustafa sædvanlig havde siddet. Hun viste ham det.

Strax kastede han sig ned, kyssede gjentagne Gange dette Sted med Taarer i Dinene, og raabte: „Min skæffels Broder, hvor ulykkelig er jeg ei, at jeg ikke er kommen til rette Tid, for endnu engang før Din Død at kunne omfavne Dig!“ Uagtet Aladdin's Moder bad ham derom, vilde han dog ikke sætte sig paa denne Plads.

„Nei,“ sagde han, „det vil jeg vel vogte mig for; men tillad mig at sidde her ligesom, for at jeg, om jeg endog er berøvet den Fornøielse at see ham personlig tilstæde som Familiefader, dog idetmindste kan indbilde mig, at han sidder der.“ Aladdin's Moder trængte nu ikke videre ind paa ham, men lod ham tage Plads, hvor han havde Lyst.

Da den afrikanske Trolldmand havde sat sig, begyndte han at underholde sig med Aladdin's Moder, „Min gode Søster,“ sagde han til hende, „Du maa ikke forundre Dig over, at Du aldrig har seet mig i al den Tid, da Du var gift med min salige Broder Mustafa. Det er netop fyrethve Aar siden at jeg reiste bort fra dette Land, som er mit og min afdøde Broders Fædreland. Siden har jeg gjort Reiser til Indien, Persien, Arabien, Syrien og Ægypten, har opholdt mig i de skønneste Byer i disse Lande, og er derpaa reist til Afrika, hvor jeg har taget et noget længere Ophold. Da det imidlertid er Mennesket af Naturen medfødt, hvor langt det endog er borte fra sin Hjemstand, dog aldrig ganske at glemme Erindringen om den, om Forældre, Betslægtede og Barndoms Legebrødre, saa blev jeg til Slutningen greben af en saa heftig Længsel, da jeg endnu følte Mod og Kraft hos mig til en saa lang Reise, efter at gjense min Hjemstand og omfavne min elskede Broder, at jeg paa Stedet traf mine Forberedelser, og begav mig paa Veien. Jeg vil ikke tale om den lange Tid, jeg har brugt dertil, eller om de Hindringer, der have mødt mig, eller om de Besværligheder og Møisommeligheder, som jeg har udstaaet, for at komme hertil, — jeg vil blot sige Dig, at Intet paa alle mine Reiser har smertet og bedrøvet mig saa meget, som da jeg her horte min Broders Død, hvem jeg stedse har havt saa kjær, og for hvem jeg har næret en sand broderlig Tilbøielighed. Jeg be-

mærkede nogle af hans Træk paa min Brodersøns — din Søns — Ansigt, og dette gjorde, at jeg kjendte ham blandt alle de andre Børn, med hvilke han var sammen. Han har maaskee fortalt Dig, hvilket Indtryk den sorgelige Efterretning om min Broders Død har gjort paa mig. Smidlerid — Gud være stedse lovet! jeg trøster mig over, at jeg har gjenfundet ham i sin Søn, som saa levende tilbagekalder mig hans Ansigtstræk."

Den afrikanske Troldmand bemærkede, at Aladdins Moder blev rørt ved Erindringen om sin Mand, hvilket forøgede hendes Smerte, og ledede derfor Samtalen hen paa noget Andet. Han vendte sig til Aladdin, og spurgte ham, hvad han heed. Jeg hedder Aladdin," svarede denne. „Nu, Aladdin," vedblev Troldmanden, „hvormed beskæftiger Du Dig da? Forstaaer Du et eller andet Haandværk?"

Ved dette Spørgsmaal slog Aladdin Øinene ned, og kom i Forlegenhed. Hans Moder tog imidlertid Ordet, og sagde:

„Aladdin er en Dagdriver. Hans Fader gjorde, mens han levede, alt Muligt, for at lære ham sit Haandværk, men kunde ikke opnaae sin Hensigt; nu da han er død, maa jeg daglig sige og præke for Aladdin Alt, hvad jeg vil, han fører ingen anden Levemaade, end en Omdrivers, og tilbringer sin hele Tid, som I har seet, med at lege med andre Børn, uden at betænke, at han selv ikke er noget Barn mere, og hvis I ikke idag beskæmmer ham derfor, og han ikke fører sig denne Aldvarsel til Nytte, saa mistvivler jeg ganske om, at der nogensinde bliver noget Dygtigt af ham. Han veed, at hans Fader ingen Formue har efterladt, og seer selv, at jeg med mit Bomulds-spind hele Dagen igjennem neppe kan fortjene saa Meget, at vi have Brød. Hvad mig angaaer, saa har jeg fattet den Beslutning, med det Allerstørste at lukke min Dør for ham, og sende ham bort, for at han kan søge sig sit Brød andensteds."

Da Aladdins Moder under mange Taarer havde talt saaledes, sagde den afrikanske Troldmand til Aladdin: „Det er ikke godt, min kjære Brodersøn; Du maa tænke paa at hjælpe Dig selv frem, og erhverve Dig dit Under-

hold. Der gives jo saamange forskjellige Haandteringer i Verden, skulde der da ikke være een iblandt dem, hvortil Du især havde Lyst og Tilboielighed? Maaskee er det blot din Faders, der ikke behager Dig, og Du vilde maaskee hellere beqvemme Dig til en anden; fordølg mig ikke dine Tanker desangaaende, jeg vil jo blot dit Bedste." Da han saae, at Aladdin ikke svarede, vedblev han: „Har Du maaskee overhovedet Modbydelighed for at lære nogen Haandtering, og vil Du leve som en dannet Mand i Verden, saa vil jeg give Dig en Boutik, fuld af de rigeste Stoffer og det fineste Linned; da kan Du besatte Dig med at sælge disse Sager, indkjøbe andre Vare for de Penge, Du faaer for dem, og paa denne Maade finde et anstændigt Udkomme. Spørg Dig selv, og siig mig ligefrem, hvad Du tænker; Du vil stedse finde mig beredt til at holde mit Løfte."

Dette Tilbud smigrede Aladdin, som havde Modbydelighed for ethvert Haandarbejde, meget, og det saa meget mere, da han havde bemærket, at Boutikkerne af det Slags, som blev ham foreslaaet, stedse vare meget reenzlige og stærkt besøgte, og at Kjøbmændene i dem vare meget velklædte og agtede. Han sagde derfor til den afrikanske Trolldmand, hvem han betragtede som sin Onkel, at hans Tilboielighed stod mere til Handelen, end til nogen anden Ting, og at han sit hele Liv igjennem vilde være ham forbunden for den Velgjerning, han havde tiltænkt ham." Da denne Haandtering behager Dig," svarede den afrikanske Trolldmand, saa vil jeg imorgen tage Dig med, og lade Dig klæde saa net og kostbart, som det sommer sig for een af de første Kjøbmand i denne By, og i overmorgen ville vi tænke paa at indrette en Boutik for Dig, saaledes som jeg har isinde."

Aladdins Moder, som hidtil slet ikke havde troet, at den afrikanske Trolldmand var en Broder til hendes Mand, tvivlede nu, efter de Løfter, som han gjorde hendes Søn, slet ikke mere derpaa. Hun takkede ham for hans gode Hensigter, og efterat hun havde opmuntret Aladdin til at vise sig værdig til de Velgjerninger, om hvilke hans Onkel gav ham Haab, anrettede hun Aftensmaaltidet. Underholdningen under Maaltidet angik endnu stedse den

samme Gjenstand, indtil endelig Troldmanden bemærkede, at det allerede var langt ude paa Natten, hvorpaa han tog Afsked fra Moder og Søn, og gik bort.

Lidlig den følgende Morgen undlod den afrikanske Troldmand ikke, ifølge sit Løfte, at komme igjen til Mustafas Enke. Han tog derpaa Alladdin med sig, og førte ham hen til en stor Kjøbmand, som blot handlede med alle Slags færdige Klæder af de skønneste Stoffer, til Personer af enhver Alder og Stand. Han lod sig nu vise flere, som vare passende til Alladdins Størrelse, og efterat han havde udsøgt dem, der bedst behagede ham, og lagt alle de andre bort, der ikke vare saa skjønne, som han ønskede, sagde han til Alladdin: „Kjære Broder søn! vælg Dig blandt alle disse Klædninger den, som behager Dig bedst.“ Alladdin, som var ganske henrykt over sin nye Onkels Gæmildhed, valgte een. Troldmanden købte den med Alt, hvad der hørte til den, og betalte den med rede Penge, uden at prutte.

Trehundrede og attende Nat.

Da Alladdin saae sig saa prægtig klædt fra Hovedet til Fødderne, aflagde han sin Onkel de største Taksigelser; og Troldmanden lovede ham, at han for Fremtiden heller ikke vilde forlade ham, men stedse beholde ham hos sig. Han førte ham ogsaa virkelig omkring paa de meest besøgte Steder i Byen, især paa dem, hvor de rigeste Kjøbmænds Boutiker vare, og da han var kommen med ham i den Gade, hvor Boutikerne med de skønneste Stoffer og det fineste Skjortoi vare, sagde han til Alladdin: „Da Du snart skal være en ligesaadan Kjøbmand, som disse her, saa er det godt, at Du besøger dem, og at de lære at kjende Dig.“ Han viste ham fremdeles ogsaa de skønneste og største Moscheer, førte ham ind i Chanerne, hvor de fremmede Kjøbmænd boede, og omkring paa alle de Steder i Sultanens Pallads, til hvilke man havde fri Udgang. Endelig, efterat de havde gennemstreift de skønneste Dele af Byen med hinanden, kom de til den Chan, hvor Troldmanden havde taget sin Bolig. Der indfandt

sig endnu nogle andre Kjøbmænd, hans Bekjendtskab han havde gjort efter sin Ankomst, og hvilke han denne gang med Forsæt havde forsamlet, for at beværte dem godt, og forestille dem sin foregivne Brodersøn.

Gjæstebudet var ikke tilende før Aften. Aladdin vilde tage Afsked fra sin Onkel, for at gaae hjem, men den afrikanske Trolldmand vilde ikke lade ham gaae alene, men fulgte ham selv tilbage til hans Moders Bolig. Da denne saa sin Søn saa godt klædt, blev hun ude af sig selv af Glæde, og kunde slet ikke ophøre med at overvælde Trolldmanden, som havde givet saa mange Penge ud for hendes Søn, med alle muelige Betsignelsesønsker. „Edelmodige Beslægtede,“ sagde hun, „jeg veed ikke, hvorledes jeg noksom skal takke Eder for Eders Gæmildhed. Jeg veed, at min Søn ikke fortjener det Gode, som I viser ham, og han vilde ganske være det uværdig, hvis han ei vilde erkjende, eller ei svare til de gode Hensigter, I har med ham, da I paa en saa glimrende Maade vil sætte ham i Veri. Jeg for min Person,“ tilføiede hun, „takker Eder af ganske Hjerter derfor, og ønsker Eder et ret langt Liv, for at I kan være Vidne til min Søns Taknemmelighed, hvilken han ikke bedre kan lægge for Dagen, end naar han ganske følger Eders gode Raad.“

„Aladdin,“ svarede den afrikanske Trolldmand, „er en god Dreng; han hører paa mig, og jeg tænker, at vi endnu skulle faae dannet ham til noget Godt. Det gjør mig iøvrigt ondt, at jeg imorgen endnu ikke kan udføre, hvad jeg har lovet ham. Det er nemlig Fredag¹²); Boutikkerne ere altsaa lukkede, og vi kunne derfor ikke tænke paa at leie een og forsyne den med Varer, da Kjøbmændene paa denne Dag kun tænke paa deres Fornøielse og Udspredelse. Vi maae altsaa udsætte Sagen til paa Loverdag. Jeg vil imidlertid igjen imorgen tage ham med, og føre ham hen at spadserere i Haverne, hvor den skønne Verden sædvanlig pleier at indfinde sig. Han har maafee endnu aldrig seet nogen af de Fornøielser, som man nyder der. Hidtil var han kun stedsse sammen med Børn, han maa nu ogsaa engang see voksne Mennesker. Den afrikanske Trolldmand tog endelig Afsked fra Moder og Søn, og bortfjernede sig. Aladdin, som allerede var

Indhold.

	Pag.
Historien om den opvaagnede Sover	1.
Historien om Kladden eller Underlampen	96.

De af dette Værk forhen udfomne Hefter faaet, à 3 R., hos Hr. Boghandler N. E. Dittmer sen paa store Njehmagergade Nr. 50, hvor ogsaa Fortsettelsen i sin Tid vil blive at erholde.

Kjøbenhavn i December 1836.

Udg.
